Ազգ
Azg
27 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2007 ՇԱԲԱԹ 197 (3849)

Իրաքը սպառնում է Թուրքիային

Եթե Թուրքիան ներխուժի Իրաքի հյուսիսային շրջաններ, ապա Իրաքը կդադարեցնի նավթի առաքումը թուրքական Ջեյհան նավահանգիստ: Այս մասին հայտարարել է իրաքյան խորհրդարանի խոսնակ Մահմուդ ալ Մաշհադանին: Ըստ նրա, «Իրաքը հարուստ երկիր է եւ գիտի ինչով պատասխանել Անկարայի նման քայլին»: Ալ Մաշհադանին այս հայտարարությունն արել է Սիրիայի նախագահ Բաշար Ասադի հետ բանակցություններից հետո կազմակերպված մամուլի ասուլիսում:

Բախումները Իրաքի սահմանին շարունակվում են

Ըստ թուրքական աղբյուրների, մի քանի օր շարունակ թուրք-իրաքյան սահմանին տեղի ունեցած բախումների հետեւանքով ոչնչացվել է 34 քուրդ զինվոր, 8 գերի է վերցվել: Զորական կողմը պնդում է, որ մարտերում թուրք պարտիզանները զոհեր չեն տվել:

Տեր-Պետրոսյանն ինքն իրեն նախագահի թեկնածու առաջադրեց

Երեկ երեկոյան կատարվեց մի բան, որից հետո քաղաքական գործընթացները նոր սրբագրումների կենթարկվեն՝ նկատի ունենալով նախագահական ընտրությունների նոր ֆավորիտին, իսկ մինչ այժմ Հայաստանի նախագահի հիմնական թեկնածու համարվող վարչապետ Սերժ Սարգսյանը ունեցավ մի մրցակից, որի շուրջը գուցե եւ ընդդիմադիր բեւեռ ձեւավորվի: Այո, Լ. Տեր-Պետրոսյանի երկար գովազդվող հանրահավաքը երեկ տեղի ունեցավ եւ հանրահավաքի ընթացքում Հայաստանի առաջին նախագահը ինքնառաջադրվեց, կարելի է այսպես ասել: Դա տեղի ունեցավ Լ. Տեր-Պետրոսյանի ժամուկեսից ավելի տեւած ելույթի վերջնահատվածում: Այդ հատվածը մեջբերենք ամբողջությամբ. «Ճիշտն ասած՝ ես տրամադրվել էի իմ վերջնական որոշումը կայացնել նախընտրական գործընթացի սկզբնավորման նախօրյակին, սակայն իմ համակիրների նկատմամբ իշխանությունների կողմից վերջերս կիրառված բռնությունները, ինչպես նաեւ այս հանրահավաքի հսկայական էներգետիկան այլեւս անհետաձգելի են դարձնում նման որոշման կայացումը: Ուստի այս պահից ինձ հայտարարում եմ Հայաստանի Հանրապետության նախագահի թեկնածու: Ասածս սոսկ հայտարարություն չէ, այլ քաղաքական գործչիս կարգավիճակի կտրուկ փոփոխություն: Հետեւաբար այսուհետեւ թող ուշադիր լսեն մեզ շրջապատող ոստիկանները, իմ կողմնակիցների նկատմամբ գործադրված որեւէ բռնություն կամ հարկային ծառայության սանձազերծած որեւէ տեռոր դիտվելու է որպես քաղաքացիների ընտրական իրավունքի հանդեպ գործված հանցավոր խախտում եւ այդպես էլ ներկայացվելու է ինչպես մեր հասարակությանը, այնպես էլ միջազգային ատյաններին: Թող յուրաքանչյուր ոստիկանապետ, քաղաքապետ կամ հարկահան ականջին օղ անի՝ քաղաքացիների սահմանադրական իրավունքի դեմ կատարված որեւէ բռնարար ֆրեական հանցագործություն է, եւ նրանք վաղ թե ուշ պատասխան են տալու օրենքի առաջ»:

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Տես էջ 2

ԿԱՊԱՆ-ՇԻԿԱՀՈՂ-ՄԵՂՐԻ

Ռազմավարական նշանակության ճանապարհը շահագործման հանձնվեց

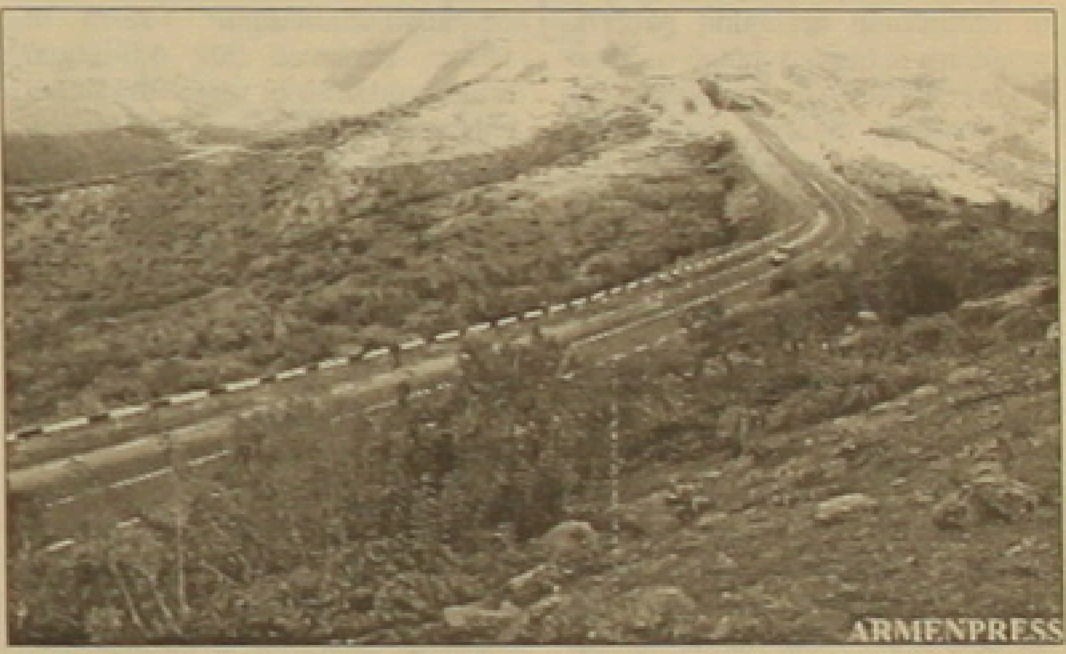
ARMENPRESS

Մինչ Երեւանում Ազատության հրապարակում նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի եւ նրա թիմի դեմ ելույթներ էին հնչում, վերջինս, իր ողջին համաձայն, մասնակցում էր նոր ճանապարհի պաշտոնական հանձնման արարողությանը: Հայաստանի նախագահը մեկնել էր Սյունիք՝ բացելու Հայաստան-Իրան ռազմավարական նշանակություն ունեցող ճանապարհահատվածը: Հոկտեմբերի 26-ին տեղի է ունեցել Կապան-Շիկահող-Մեղրի 90,7 կմ երկարության այլընտրանքային ավտոճանապարհի բացման պաշտոնական արարողությունը, որի ժամանակ Ռոբերտ Քոչարյանը նշել է, որ այլընտրանքային ճանապարհն անհրաժեշտ է Իրանի հետ համատեղ խոշոր ծրագրերի իրականացման համար: Իսկ այս ծրագիրը, ըստ նախագահի, իր շարունակությունը կունենա եւ կկառուցվի Կապան-Սիսիան նոր ճանապարհահատվածը, որը կշրջանցի Գորիս քաղաքը: 2005-ից Կապան-Շիկահող-Մեղրի ավտոճանապարհի շինարարության համար պետբյուջեից հատկացվել է 15 մլրդ 175 մլն դրամ գումար:

Փորձել են ռադիոակտիվ նյութ տեղափոխել

Վրաց-թուրքական սահմանին Հայաստանի չորս քաղաքացի է ձերբակալվել Թուրքիա ռադիոակտիվ նյութ տեղափոխելու փորձի ժամանակ: Հայաստանի քաղաքացիները ձերբակալվել են Վրաստանի ՆԳՆ սահմանային ոստիկանության եւ ՆԳՆ հատուկ օպերատիվ դեպարտամենտի աշխատակիցների կողմից «Սադախլո» հսկիչ անցակետում: Ստուգման ժամանակ նրանցից մեկի մոտ հայտնաբերվել է 2,04 գրամ «լովրենսիում» տեսակի ռադիոակտիվ նյութ: Թեեւ ձերբակալության բուն փաստը տեղի է ունեցել հոկտեմբերի 24-ին, քննության շահերից ելնելով, ձերբակալվածների ազգանուններն առայժմ չեն հրապարակվում: Չեն հաղորդվում նաեւ հետաքննության մանրամասները կամ թե որտեղից է Հայաստանի քաղաքացիների մոտ հայտնվել ռադիոակտիվ նյութը:

Պնահատականներ Ռոբերտ Քոչարյանից

ՀՀՇ-ն քայքայել է Հայաստանի տնտեսությունը

Կապանում տեղի ունեցած ճեպազրույցի ժամանակ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը հայտարարել է, որ ՀՀՇ-ն շատ վատ ժառանգություն է թողել եւ պատասխանատվություն է կրում Հայաստանի տնտեսությունը քայքայելու համար: Ըստ Հայաստանի նախագահի, «միամտություն կլինի կարծել, թե ժողովուրդը մոռացել է այն տարիները, երբ այդ կուսակցությունը իշխանության էր»:

ՀՀՇ-ի վարկանիշը խիստ ցածր է

Անդրադառնալով ՀՀՇ-ի վարկանիշի հարցին, Ռոբերտ Քոչարյանը նշել է, որ իշխանությունը կորցնելուց հետո ՀՀՇ-ն 3 անգամ մասնակցել է խորհրդարանական ընտրություններին: «2 անգամ որպես ՀՀՇ, իսկ 3-րդ անգամ «Իմպիչմենտ» դաշինքի ձեւով: 1999-ին ՀՀՇ-ն ստացել է ձայների 1,1 տոկոսը, 2003-ին՝ 0,6, իսկ 2007-ին՝ 1,3 տոկոս: «Սա է ՀՀՇ-ի կարողությունն ու սա է ՀՀՇ-ի վարկանիշը», հայտարարել է նախագահը:

Նոր քայլանի հնարավորություն ՀՀՇ-ի համար

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի կարծիքով, Հայաստանի տնտեսությունը վերականգնվել է, եւ ՀՀՇ-ն երեւի մտածում է, որ նոր քայլանի հնարավորություն է բացվում: «Կարծում եմ, դրա համար են ներքաշում առաջին նախագահին այս պայքարի մեջ՝ ռեսուրսը ինչ-որ ձեւով ընդլայնելու մտայնությամբ», ասել է Ռոբերտ Քոչարյանը:

Հիմնական թեկնածու չի դառնա

Ըստ Քոչարյանի, Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը նախագահական ընտրություններում ընդդիմության հիմնական թեկնածուն չի լինելու: «Համենայն դեպս, այսօր ուսումնասիրությունները պարզել են, որ կան առնվազն 2-3 ընդդիմադիր գործիչներ, որոնք նրանից բարձր վարկանիշ ունեն», կարծիք է հայտնել Հայաստանի գործող նախագահը նախկին նախագահի մասին:

106-ի քվեարկությունը հետաձգվում է

Ցեղասպանության ճանաչման բանաձեւի չորս հիմնական հովանավորները՝ Ադամ Շիֆը, Բրեդ Շերմանը, Աննա Էշուն եւ Ֆրենկ Փալոնը, նամակով դիմել են խոսնակ Նենսի Փելոսիին խնդրելով առայժմ չսահմանել բանաձեւի քվեարկության ժամկետ: Նամակում կոնգրեսականները մասնավորապես նշում են. «Մենք համոզված ենք, որ մեր գործընկերների մեծամասնությունը ցանկանում է Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչող բանաձեւին հավանություն տալ լիագումար նիստում, նրանք դա կանեն ավելի բարենպաստ ժամանակ»: Հաղորդվում է, որ քվեարկությունը հավանաբար տեղի կունենա 2008-ին: Նման փոփոխության պատճառը Սպիտակ տան վարչակազմի ճնշումներն են կոնգրեսականների վրա:

Վաղվանից նոր ժամանակ

«Հայաստանի տարածքում ժամանակի հաշվարկման կարգի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն, հոկտեմբերի 28-ից հանրապետությունն անցնում է ձմեռային ժամանակի: Ինչպես հայտնել են ՀՀ առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարարության մամուլի ծառայությունից, այդ օրը ժամը 03-ին ժամացույցի սլաքները պետք է տեղափոխել մեկ ժամ հետ:

ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ

Ի՞նչ անել, որ ինտերնետը հասանելի լինի հասարակության բոլոր շերտերին

«Դիջիթեք-2007»-ի մասնակիցները նաեւ այս խնդրի մասին են մտածում

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ձեռնարկությունների միության (ԻՏՁՄ) եւ Ձեռնարկությունների ինկուբատոր հիմնադրամի (ՁԻՀ) նախաձեռնությամբ երեկ բացվեց «Դիջիթեք-2007» տեղեկատվական, հեռահաղորդակցական եւ բարձր տեխնոլոգիաների եռօրյա ցուցահանդեսը, որին մասնակցում են բարձր տեխնոլոգիաների, հեռահաղորդակցության ոլորտի 43 ընկերություններ: Եռօրյա ցուցահանդեսի ժամանակ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտով հետաքրքրվողները, ինչպես նաեւ այդ տեխնոլոգիաներին իրենց բիզնեսով անմիջականորեն առնչվող ընկերություններն ու անհատները հնարավորություն կունենան ծանոթանալու ոլորտի նորություններին, առաջարկվող ծառայություններին: Առաջիկա օրերին ցուցահանդեսի շրջանակներում կկազմակերպվեն նաեւ «Դիջիթեք-բիզնես լուծումներ», «Դիջիթեք-էլեկտրոնային կառավարում» ֆորումներն ու «Դիջիլայֆ» սեմինարների շարքը:

ARMENPRESS

Երրորդ անգամ կազմակերպվող «Դիջիթեք-2007» ցուցահանդեսի նպատակը, ինչպես ցուցահանդեսից առաջ հրավիրված ասուլիսում հայտարարեցին կազմակերպիչները, բարձր տեխնոլոգիաների ոլորտի զարգացմանը նպաստելն է, մարդկանց հրազեկ դարձնելն ու բիզնեսի ներկայացուցիչներին տեխնոլոգիաների կիրառմամբ աշխատելու արդյունավետությունը ցույց տալը: ԻՏՁՄ գործադիր տնօրեն **Կարեն Վարդանյանը**՝ պատասխանելով «Ազգի» հարցին, թե նախորդ ցուցահանդեսներն ինչ արդյունք են տվել, եւ այսօր հասարակության որ շերտն է օգտվում ինտերնետից ու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներից, նշեց, որ 5-6 տարի առաջ կազմակերպվող նման ցուցահանդեսները միայն համակարգիչներ էին ներկայացնում, այսօր արդեն բազմավարի լուծումներն են գերակշռում. «Ցուցահանդեսը որակապես փոխվել է»:

Տես էջ 3

300 խոշոր հարկատուների ցանկի ուշագրավ տարօրինակություններից

Առաջին 300 խոշոր հարկատուների ցանկի առաջին հորիզոնականներում գտնվող ընկերությունների եւ հասարակության հայտնի օլիգարխների ընկերությունների հարկային վճարումներին անդրադարձանք մեր նախորդ հրապարակմամբ («Ազգ», 26 հոկտեմբերի, 2007)։ Սակայն բազմաթիվ այլ հետաքրքրական փաստեր կան այս ցանկում։

Աչքի են զարնում ավտոմեքենաների ներկրմամբ զբաղվող ընկերությունների մեծաթիվ լինելն ու առաջատար դիրքերն այս ցանկում։ Դա անառարկելի փաստ է, ապացույց, որ Հայաստանում բնակչության բարեկեցությունը բարձրանում է եւ ավտոմեքենաներ գնել ցանկացողներն ավելանում են։ Ընդ որում, այս ցանկում դեռ հայտնի ընկերությունների տեղական ներկայացուցչություններն են, իսկ բազում այլ ընկերություններ եւ անհատ ձեռնարկատերեր էլ ներմուծում են ավելի փոքր ծավալներով եւ որոշ ժամանակ շահագործված ավտոմեքենաներ։

Մասնավորապես, «Արմենիա-Լադան» զբաղեցնում է 19-րդ տեղը 1,5 մլրդ դրամ վճարած հարկերով, «Կարկոմավտոն» 24-րդ տեղում է՝ 1,3 մլրդ դրամով, «Մոտանը»՝ 31-րդ տեղում 1,1 մլրդ դրամով, «Տոյոտա Երեւանը»՝ 36-րդ տեղում 1 մլրդ դրամով։ Բացի այդ, 300 խոշոր հարկատուների ցանկում են նաեւ «Ավանգարդ մոթորսը», «Եվրովագենը», «Մագաս ինվեստը», «Ֆորան», «Արարատ մոթորսը», «Եվրոմոթորսը»։

Էլեկտրոնային ապրանքների խոշորագույն ներմուծողներ եւ իրացնողներ «Արայն» ու «Զիգզագը» նախորդ տարվա համեմատ փոխվել են դիրքերով։ «Արայը» հայտնվել է 42-րդ տեղում եւ վճարել 946 դրամ, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 57-րդ տեղի եւ 531 մլն դրամի փոխարեն։ Իսկ «Զիգզագը» 55-րդ տեղում է եւ վճարել է 701 մլն դրամ, նախորդ տարվա 40-րդ տեղի եւ վճարած 768 մլն դրամի փոխարեն։ Դժվար է հավատալ, որ սպառողական վարկերով էլեկտրոնային ապրանքների գնման այս բումի ժամանակ «Զիգզագի» շրջանառությունը նվազած լինի։

Սննդամթերքի խոշոր ներմուծողները, չնայած ներքին շուկայում ունեցած պատկառելի ներկայությանը, խիստ համեստ դիրքեր են զբաղեցնում 300 խոշորների ցանկում։ Դրանցից «Դերժավա-Մ»-ն գտնվում է 66-րդ տեղում եւ վճարել է 615 մլն դրամ, «Սովռանոն» 73-րդ տեղում է, վճարելով 547 մլն դրամ, «Ապեյրոն» 84-րդն է եւ վճարել է 477 մլն դրամ, «Մառնիկը» 150-րդ տեղում է եւ վճարել է 259 մլն դրամ, «Սլավ գրուպը» եւ «Դոստ ինտերնեշընլը» համապատասխանաբար 192-րդ եւ 193-րդ տեղերում 202 մլն-ական դրամ հարկերով եւ այլն։ Վերոնշյալ ընկերությունները զբաղվում են Հայաստան կարագ, ձեթ, քաղցրավենիք եւ առաջին անհրաժեշտության այլ ապրանքներ ներկրելով։ Թեեւ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ նրանց վճարած հարկերը որոշակիորեն ավելացել են, բայց անկասկած է, որ դա տեղի է ունեցել սպառման ավելացման եւ այդ ապրանքների գների թանկացման, այլ ոչ թե նրանց ստվերային շրջանառության նվազման հաշվին։ Դրանում համոզվելու համար բավական է նայել շահութահարկի վճարման ծիծաղելի գումարներին։ Մեկ այլ՝ «Մակրո Երեւան» ընկերությունն այս ցանկում բացակայում է ընդհանրապես։ Նա գտնվում է 584-րդ տեղում եւ վճարել է 62 մլն դրամ։ Իսկ անցյալ տարի զբաղեցնում էր 212-րդ տեղը եւ վճարել էր 156 մլն դրամ։ Մի՞թե մեր կառավարությունն այսպես է պայքարում ստվերի դեմ, երբ բոլոր առումներով ավելի բարենպաստ վիճակում հայտնված ներմուծողները շահում են նաեւ հարկերից խուսափելու հաշվին։

Առեւտրի օբյեկտների եւ տոնավաճառների մասին։ Ցանկից բացակայում են բոլոր խոշոր սուպերմարկետները, որոնք իրենց ցանցերն ունեն Երեւանի մի քանի վայրերում։ «Սաս», «Վաս», «Սթար», «Երեւան սիթի»՝ սրանք չկան խոշոր հարկատուների ցանկում։ Միայն «Հայր եւ որդի Երիցյանները» հայտնվել են հարկատուների ցանկի 407-րդ տեղում 100 մլն դրամ վճարած գումարով, ինչը սակայն նույնպես հարկային բարձր պարտաճանաչության մասին չի խոսում։

Տոնավաճառներից այս անգամ եւս լավագույն ցուցանիշն ունի Մալաթիայի տոնավաճառը՝ «Ռաֆայել-Տաթեւ» ընկերությունը, որը վճարել է 390 մլն դրամ եւ գտնվում է 99-րդ տեղում։ Սակայն համեմատության համար ասենք, որ այս ընկերությունից ավելի շատ հարկ է վճարել եւ նրանից մեկ աստիճան վեր է գտնվում «Լեռնամետալուրգիայի ինստիտուտը»՝ 397 մլն դրամ։ Կգտնվի՞ Հայաստանում որեւէ մեկը, որ հավատա, թե Մալաթիայի տոնավաճառում ավելի քիչ փող է շրջանառվում, քան լեռնամետալուրգիայի ինստիտուտում։ Ամենաթանկ տոնավաճառի համարում ունեցող «Հրազդան տոնավաճառը» հանգրվանել է 105-րդ տեղում, վճարելով 361 մլն դրամ, «Հայաստան առեւտրի կենտրոն Հայրապետյան եղբայրներ» հանրախանութը 298-րդ տեղում է եւ վճարել է 135 մլն դրամ։ «Փեթակն» ընդհանրապես դուրս է մնացել այս ցանկից եւ գտնվում է 311-րդ տեղում՝ նախորդ տարվա 168 մլն դրամի փոխարեն վճարելով ընդամենը 130 մլն դրամ։ Մինչդեռ դժվար թե այստեղ առեւտրի ծավալները նվազած լինեն։

Ի դեպ, արտադրողներից նույնպես քչերն են 300 խոշորների ցանկում։ Փաստորեն, բացի «Գրանդ քենդիից», 300 խոշոր հարկատուների ցանկում են միայն «Աշտարակ կաթը»՝ 104-րդ տեղում, 363 մլն դրամ վճարած հարկեր, Ավանի աղի կոմբինատը՝ 108-րդ տեղում եւ 355 մլն դրամ հարկեր, «Եվրոթերմը»՝ 154-րդ տեղում եւ 254 մլն դրամ, «Մուլը»՝ 238-րդ տեղում եւ 170 մլն դրամ, «Թամարան»՝ 246-րդ տեղում եւ 166 մլն դրամ, «Դուստր Մարիաննան»՝ 274-րդ տեղում եւ 149 մլն դրամ հարկերով։ Այստեղ չկան բոլորիս հայտնի «Գեղարդը», «Աթենքը», «Բարի սամարացին», «Դարոյինքը», «Ասան», «Մավա իմպուլսը» («Շանթ» ապրանքանիշով) եւ ուրիշներ։

Արտահանող ընկերություններից առանձնահատուկ ուշադրության է արժանի պարտատոմսեր թողարկած, բայց իր ստանձնած պարտավորությունների կատարմամբ աչքի չընկնող ու անցած տարիներին մշտապես բնապահպանական լուրջ խնդիրներ առաջացնող «Արմենիան քափըր փրոգրամը» (ACP)։ Թեեւ այս տարի մշտապես խոսվում էր նրա արտադրության ընդլայնման մասին, բայց ընկերությունն ավելի քիչ հարկեր է վճարել, քան նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում։ Մասնավորապես այս տարվա 9 ամիսներին 402 մլն դրամ եւ 96-րդ տեղ, անցյալ տարվա 9 ամիսներին՝ 413 մլն դրամ եւ 75-րդ տեղ։

Հանրահայտ «Ջրաշխարհի» եւ նրան հարակից հյուրանոցի սեփականատեր «Վալենսիա» ընկերությունը 207-րդ տեղում է եւ վճարել է 188 մլն դրամ հարկ, որից ընդամենը 31 մլն դրամն է շահութահարկ եւ եկամտահարկ։ Մինչդեռ «Ջրաշխարհի» միայն մեկ օրվա շրջանառությունն ամենահամեստ հաշվարկներով տատանվում է 15-20 մլն դրամի սահմաններում։

Հետաքրքրական է թռչնաֆաբրիկաների եւ պետական բուհերի հարկային վճարումների համադրությունը։ Այսպես, Խ. Աբովյանի անվան մանկավարժական համալսարանը 242 մլն դրամ հարկային վճարման ցուցանիշով մեկ հորիզոնական առաջ է գտնվում Արզնու ԹՏԽ-ից, որը վճարել է 240 մլն դրամ։ Երեւանի պետական համալսարանն էլ 120-րդ տեղում էր եւ 320 մլն դրամ հարկային ցուցանիշներով առաջ է անցել 125-րդ տեղը զբաղեցնող «Արաքս թռչնաֆաբրիկայից» (313 մլն դրամ) եւ 143-րդ տեղը զբաղեցնող Լուսակերտի թռչնաֆաբրիկայից (268 մլն դրամ)։

Թեեւ նախորդ հրապարակմամբ անդրադարձել էինք «Արմավիայի» հարկերի վճարման հետընթացին, բայց կցանկանայինք նշել եւս մեկ հանգամանք։ Մեր ազգային փոխադրողի վճարած հարկերն ավելի քիչ են, քան վերոնշյալ բուհերինը, իսկ ցուցակում նրան հաջորդող Երեւանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի վճարած 154 մլն դրամն ընդամենը 2 մլն դրամով է պակաս «Արմավիայից»։

Այս ամենով հանդերձ, դժվար է ասել, թե վերոնշյալն ամենաուշագրավ տարօրինակություններն են, որ առկա են խոշոր հարկատուների ցանկում եւ դրանից դուրս։ Ամենայն հավանականությամբ, դրանք շատ ավելին են։

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՌՈՒՍ ՄԱՄՈՒԼ

Արդյոք հաղթանա՞կ էր Կոնգրեսի հանձնաժողովի համակրանքը

Երեւանից վերադառնալով Մոսկվա, փորձեցի ծանոթանալ ամերիկյան Կոնգրեսում հայկական բանաձեւի քննարկման իրադարձությունների վերաբերյալ ռուսական մամուլի արձագանքներին։ Ընդհանուր առմամբ դրանք հայամետ էին։ Սակայն այդ հրապարակումներում ուշագրավ են ոչ այնքան արտաքին նկարագրական կամ պատմական արդարության վերականգնման մասին մեկնաբանությունները։ Շատ ավելի շահեկան են երեւույթի քաղաքական ենթատեքստերի ռացիոնալ վերծանումները։

Կարդալով որոշ վերլուծություններ, նորից ու նորից համոզվում ես, թե քաղաքականությունը ինչքան հեռու է մարդկայնությունից ու զգացմունքայնությունից, եթե նույնիսկ քննության առարկա է մի ողջ ժողովրդի բնաջնջելու խնդիրը։ Առավել քան ակնհայտ են ներքաղաքական (նախընտրական) նկատառումները։ Երեւանում շատերն էին հայտարարում, որ Կոնգրեսի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի արտահայտած համակրանքը հաղթանակ է։ Արդյոք այդպե՞ս է իրականում։ Այս իմաստով բոլորովին այլ է որոշ ռուս փորձագետների կարծիքը։

Ըստ նրանց, ամեն ինչ հետապնդում է աշխարհաքաղաքական հեռագնա մի նպատակ՝ առավելագույնս հեղինակազրկել առանց այն էլ իր մտավոր կարողություններով չփայլող ներկայիս նախագահին՝ կրտսեր Բուշին։ Դեմոկրատական մեծամասնությունը, հրապարակ հանելով հայկական բանաձեւը, փաստորեն հրահրում է այդ հարցի նկատմամբ «գերզգայուն» Թուրքիայի նյարդայնությունը եւ դրդում նրան ակտիվ գործողությունների «քրդական» ուղղությամբ (ինչն արդեն նկատվում է)։ Ընդսմին ակնկալվում է, որ այդ կոնֆլիկտին որեւէ ձեւով կարող է արձագանքել քրդական հարցի նկատմամբ նույնքան զգայուն Իրանը, ինչը Բուշի վարչակարգի համար կարող է առիթ ծառայել նրան ռազմական հարված հասցնելու համար։ Գերլարված իրավիճակ կստեղծվի տարածաշրջանում, իսկ Իրաքը կվերածվի քաոսային մի հանգույցի, որը կհարկադրի ամերիկացիներին հանել զորքերը այդ երկրից (ճողոպրել)։ Այս ամենն իսկապես կհեղինակազրկի ոչ միայն եւ ոչ այնքան Բուշին, որքան նրա կուսակցությանը, եւ նախագահական ճանապարհ կհարթի դեմոկրատական կուսակցության թեկնածուի համար։

Ահա թե որտեղ է թաքնված, ըստ ռուսաստանյան մամուլի, շան գլուխը։

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

Տեր-Պետրոսյանն ինքն իրեն նախագահի թեկնածու առաջադրեց

1-ին էջից

Լ. Տեր-Պետրոսյանը սպառնաց երեկվանից կազմել ժողովրդի դեմ բռնարարքներ գործող մարդկանց ցուցակը, որն անընդհատ կհամալրվի՝ եթե իրենց խելոք չպահեն։ Եվ ասաց այն անձանց անունները, ովքեր արդեն իսկ գլխավորում են ցուցակը՝ ոստիկանության բարձրաստիճան պաշտոնյաներ Ալեքսանդր Աֆյանը, Արարատ Մահտեսյանը եւ Ներսես Նազարյանը։ Եվ կրկնեց իր «Պայքար, պայքար մինչեւ վերջը»՝ որպես պայքարի վերջնանպատակ նշելով Հայաստանում սահմանադրական կարգի հաստատումը եւ Արցախի ազատության իրավական դե յուրե ձեւակերպումը։

Հանրահավաքը բավական մարդաշատ էր, Ազատության հրապարակը լիքն էր մարդկանցով, դրան հենց նպաստել են մեր իշխանություններն ու հայրենի ոստիկանությունն իրենց գործողություններով, իսկ սթափ մարդուն մնում էր միայն զարմանալ գոնե հանրահավաքում ներկա հայ մարդկանց հիշողության կորստից, որը թույլ տվեց Հայաստանի առաջին նախագահին սպառնալի երանգներ եւ իշխանությունների հանդեպ կոշտ որակումներ պարունակող ելույթ ունենալ։

Մինչ այդ հանրահավաքը բացել էր նախկին արտգործնախարար Ալեքսանդր Արզումանյանը, որն, ի դեպ, համոզմունք հայտնեց, որ Լ. Տեր-Պետրոսյանի հաղթանակն արձանագրվելու է շատ ավելի վաղ, իսկ բուն նախագահական ընտրությունները միայն արձանագրելու են հաղթանակը։ Իր համոզմունքն իր գործն է։

Խոսեցին Ստեփան Դեմիրճյանը, Արամ Զ. Սարգսյանը, որոնք երկուսն էլ շատ զգացմունքային ելույթներ ունեցան՝ 1999 թվականի այս օրը տեղի ունեցած ոճրագործության մասին նկատառումներ հայտնելով։ Արամ Սարգսյանն ասաց, որ վրեժխնդիր մարդ չէ, այլապես 1999-ի հոկտեմբերի 28-ին մի նոր հոկտեմբերի 27 տեղի կունենար, իսկ երկիրը մինչեւ հիմա չէր կարողանա հաղթահարել դրա հետեւանքները, բայց դա դեռ չի նշանակում, որ նա այլեւս չի մեղադրում իշխանություններին, եւ որպես միակ ելք՝ որպես նոր նախագահ Հայաստանի նախկին նախագահին ընտրելը տեսավ։ Ս. Դեմիրճյանն էլ, բացի հոկտեմբերի 27-ի մասին խոսելուց, նաեւ ուղերձ արեց, թե ժամանակն է մի կողմ դնելու ամբիցիաները եւ միավորվելու Հայաստանի առաջին նախագահի շուրջը։

Իսկ Լ. Տեր-Պետրոսյանը կանգ առավ բազմաթիվ թեմաների վրա՝ իշխանությունների կլանայնություն, տնտեսական աճի սեփական վերլուծություն, Արցախի հարց եւ այլն՝ կարծես ուղղելով իր առաջին ելույթի այն պակաս-պռատը, որն իր կարծիքով տեղ էր թողել իշխանական լրատվամիջոցների համար խիստ քննադատության ենթարկելու իր ասածները։ Նա ասաց, որ իր ելույթը վերնագրել է «Իրերն իրենց անունով կոչելու եւ հաշիվ պահանջելու ժամանակը», իշխանությունն անվանեց կլանային բուրգ եւ տվեց բուրգի ամենավերեւում գտնվողների անուններ՝ Ռոբերտ Քոչարյան, Սերժ Սարգսյան, Հովիկ Աբրահամյան, Արմեն Գեւորգյան, Աղվան Հովսեփյան եւ այլն, նկատելով, թե ժամանակին Արմեն Գեւորգյանն ու Ալեքսան Հարությունյանն էին լուծում բոլոր կադրային հարցերը։ Նա կանգ առավ հանրային հեռուստառադիոխորհրդի նախագահ Ալեքսան Հարությունյանի վրա՝ հատկապես երբ խոսում էր 1999-ի հոկտեմբերի 27-ի գործի մասին, որը նա չբացահայտված համարեց՝ անվանելով գործի չբացահայտման համար մեղավորներին ու հանգամանքները։ Բուրգն ամբողջացնող մյուս օղակները Տեր-Պետրոսյանն անվանեց մաքսային վարչությունն ու Կենտրոնական բանկը, դատախազությունը։ «Դասական պետականագիտության տերմինոլոգիայով այդպիսի իշխանությունը կոչվում է կլեպտոկրատիա, բառացի գողապետություն», որակեց նա այսօրվա կառավարման ձեւը։ «Որն է իշխանության ավազակապետական համակարգի գոյության իմաստն ու հետապնդած նպատակը։ Դա ոչ այլ ինչ է, եթե ոչ իշխանության բոլոր լծակներին տիրապետող մարդկանց սահմանափակ խմբի բարօրության ապահովումը, սեփական ժողովրդի անխնա հարստահարման եւ կողոպտման միջոցով», լումպենացված հասարակության ականջին հաճո եղանակով բացատրեց նա, որին արձագանքում էր Ազատության հրապարակի հանրահավաքային ընտրազանգվածը՝ 88-ի ոճով «Լեւոն» բղավելով։

Մի պահ թվաց անգամ, թե 1988 թվականի մեջ ենք, եւ հետագա տարիների մղձավանջն ու մարդկային անարդարությունները չեն պատահել։

Բայց դա ընդամենը պատրանք էր։ Իսկ իրականությունն այն է, որ Լեւոնն ու լեւոնիզմը վերադարձան նախագահի թեկնածուի տեսքով, իսկ պաշտոնական առաջադրումից հետո սպառնում են սղոցել Հայաստանի ոչ-լեւոնական մասի նյարդերը՝ աշխարհում ընդունված քաղաքական տեխնոլոգիաների հանգով անընդհատ սխալ հանելով բոլորին եւ ամենքին, իրենցից բացի։ Թեեւ Լ. Տեր-Պետրոսյանն ասաց-խոստացավ, թե պոպուլիստ չի եղել եւ չի էլ լինելու ապագայում։ Էհ...

[illegible] ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

Տեր-Պետրոսյանի ծավալուն ելույթի այլ հատվածներ ներկայացնելու առիթներ դեռ կլինեն, առայժմ սահմանափակվենք այսքանով։

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԶ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am

Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ 529221
Հաշուապահութիւն (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենեակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն / հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն / հեռ 529353

Համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատւութիւն չի կրում։

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Անդրադարձ

Իշխանականները սպասում են իրավական գնահատականի՝ քաղաքական գնահատական տալու բռնությանը

ՀՀԿ խմբակցության ներկայացուցիչները սպասում են իրավական գնահատականի, որտեղից քաղաքական գնահատական տան հոկտեմբերի 23-ին ոստիկանության ու խաղաղ ցուցարարների միջեւ Երեւանում տեղի ունեցած բախմանը: «Խնդիրն իրավական է եւ մինչեւ իրավական գնահատականներ չտրվեն, քաղաքական գնահատականներ պետք չէ, որ տրվեն: ՀՀ սահմանադրությամբ ամրագրված են հասարակական կարգի պաշտպանությունը եւ մարդու ազատությունները: Եթե խախտվել է Հայաստանի սահմանադրությունը, երկու կողմից էլ, եթե մարդու իրավունքներ են ոտնահարվում, ապա դա բնականաբար դատապարտելի է, որն ասել է նաեւ մեր խմբակցության ղեկավարը: Եթե հասարակական կարգն է խախտվել, բնականաբար, դա եւս դատապարտելի է: Ինչո՞ւ, որովհետեւ մենք պետք է հասկանանք, որ ազատությունն այն ամենն անելու իրավունքն է, ինչն արգելված չէ օրենքով», գնահատականի եւ ազատության սահմանում տվեց ՀՀԿ մամուլի քարտուղար **Էդուարդ Շարմազանովը**:

Նույն իրադարձությունը գնահատեցին նաեւ ԲՀԿ ներկայացուցիչներ **Ավետ Ադոնցն** ու **Նաիրա Զոհրաբյանը**: Վերջինիս ասելիքը հետեւյալն էր. «Եթե ցուցարարները գործել են սահմանադրության եւ օրենքի շրջանակներում, բնականաբար, նրանց հանդեպ գործադրված բռնությունը մեզ համար անընդունելի է: Դիմել եմ մարդու իրավունքի պաշտպանին, ստացել եմ որոշակի պարզաբանումներ Արմեն Հարությունյանից: Ասաց, որ արարողակարգային առումով, նրանց իրավունքներն արդեն, երբ որ տարվել են ոստիկանական բաժանմունք, չեն խախտվել, ինքն այդ մասով կարող է պատասխան տալ, ես կարծում եմ, նաեւ ծառայողական քննություն է սկսված, սպասում եմ նաեւ ծառայողական քննության պատասխանին՝ արդյոք եղե՞լ է հրահրում ոստիկանության, թե ում կողմից, որովհետեւ գիտենք, որ երկու կողմերի կարծիքները հակադիր են: Երբ որ կլինի այդ ծառայողական քննության նաեւ վերջնական պատասխանը, այդ ժամանակ կարելի կլինի խոսել՝ եղե՞լ է հասարակական կարգի խանգարում, ինչպես պնդում են պարոն Մահտեսյանը եւ փոխվարչապետը: Այդուհանդերձ, եթե գործել են օրենքի շրջանակներում, դատապարտելի է, եթե հասարակական կարգի խախտում է եղել, անվայելուչ հայհոյանքներ են եղել, ինչպես պնդում են պաշտոնյաները, ով ուզում է լինի, Հայաստանի Հանրապետության որեւէ քաղաքացու թույլատրված չէ անվայելուչ պահել իրեն եւ խախտել հասարակական կարգը: Այդուհանդերձ, կոնկրետ ինձ համար լրագրողի հանդեպ որեւէ բռնություն անընդունելի է»: Նաիրա Զոհրաբյանի պատասխանից եվրոինտեգրման հարցերի հանձնաժողովի ղեկավար Ավետ Ադոնցի պատասխանը տարբերվեց հետեւյալ պնդումով. «Հոկտեմբերի 23-ին տեղի ունեցածը չէր բխում իշխանության շահից: Եթե կան ինչ-որ վարկածներ, որ սա իշխանությունների կողմից նախօրոք պատրաստված սադրանք է, ապա ես ուզում եմ ժխտել, մերժել բոլոր նման տիպի մոտեցումներն ու կարծիքները»:

ԵԱՀԿ դիտորդական առաքելությունների գործունեության սահմանափակման առաջարկին Հայաստանը կո՞ղմ է, թե՞ դեմ

ԱՊՀ տարածքում ԵԱՀԿ դիտորդական առաքելությունների գործունեությունը սահմանափակելու Ռուսաստանի առաջարկը ստորագրել է նաեւ Հայաստանը: Սրան անդրադարձել են իշխանական երեք կուսակցությունների՝ ԲՀԿ, ՀՅԴ եւ ՀՀԿ խորհրդարանական խմբակցությունների ներկայացուցիչները՝ խորհրդարանի ավանդական ճեպազրույցներում: ԲՀԿ խմբակցության անդամ, խորհրդարանի եվրոինտեգրման հարցերի հանձնաժողովի նախագահ Ավետ Ադոնցն ուղղակի ասաց, թե տեղյակ չէ եւ տեղեկացրեց. «Անձամբ ես կողմ չեմ: Որքան շատ միջազգային կազմակերպություններ հետեւեն մեր ընտրական գործընթացներին, ես այդ մոտեցման կողմնակիցն եմ»:

ՀՅԴ խորհրդարանական խմբակցության ղեկավար **Հրայր Կարապետյանը** անգամ առաջարկեց ԵԱՀԿ դիտորդական առաքելությունն ընդլայնել, բայց եւ կարեւորեց, որ նրանց գնահատականները լինեն անաչառ ԵԱՀԿ անդամ շատ երկրների ներկայացուցիչների ներգրավվածության հաշվին. «Երկրորդ, եթե դիտորդական առաքելություն է իրականացվում, ապա առնվազն պետք է եզրակացությունը լինի հստակ փաստերի հիման վրա, ոչ թե այստեղից այնտեղից լսած բաներով եզրակացություններ: Իսկ որտեղից հստակ փաստերի հիման վրա ձեւավորվի եզրակացությունը, հարկավոր է ավելի լայն մասնակցություն ընտրական գործընթացներին»:

ՀՀԿ խմբակցության ներկայացուցիչ, կուսակցության մամուլի քարտուղար Էդուարդ Շարմազանովը կարծիք հայտնեց, որ իշխանությունը պետք է առաջնորդվի պետական շահի գերակայությամբ եւ ընդունի միջազգային կառույցների գործընկերությունը, բայց ընդգծեց. «Այսօր աշխարհում երկակի ստանդարտներ շատ են կիրառվում: Կոռեկտ չէ այստեղ խոսել ԵԱՀԿ օբյեկտիվության մասին, այնուամենայնիվ կան միջազգային կազմակերպություններ, նաեւ Հայաստանում, որոնց օբյեկտիվությանը կարելի է կասկածել, որոնք կիրառում են երկակի ստանդարտներ»:

Րաֆֆի Հովհաննիսյանի թեկնածության հարցը անորոշ է

«Ժառանգություն» խմբակցության կողմնորոշվելու խնդիրը նախագահական ընտրություններում թեկնածուի առաջադրման հարցում դեռ օրակարգային է, քանի որ Րաֆֆի Հովհաննիսյանի որոշումն էլ կայացած չէ: Խմբակցության ներկայացուցիչ **Արմեն Մարտիրոսյանի** վկայությամբ՝ կուսակցության տարածքային կառույցների, մարզերի կազմակերպությունների հանդիպումներն ապացուցում են, որ առկա է Հովհաննիսյանին առաջադրելու մտադրություն: Սակայն կուսակցությունը ինքնանպատակ չի համարում առաջադրումը եւ կարեւորում է երկրի իրավիճակի փոփոխությունը, ժողովրդավարական բարեփոխումները. «Եթե այդ նպատակին կարող է ծառայել մեր կողմից մեկ այլ թեկնածուի առաջադրումը, օժանդակելը, աջակցելը, մենք նաեւ այդ քայլին կարող ենք գնալ», վստահեցրեց Արմեն Մարտիրոսյանը:

Ն. Պ.

ԼՂՀ. Դատական համակարգը՝ բարեփոխումների նոր փուլում

ԼՂՀ նախագահի նստավայրում տեղի ունեցավ գերագույն դատարանի նորանշանակ նախագահ Արարատ Դանիելյանի երդման արարողությունը: Նոր պաշտոնը ստանձնելու կապակցությամբ շնորհավորելով Ա. Դանիելյանին, ԼՂՀ նախագահ **Բակո Սահակյանը** միաժամանակ կարեւորեց դատաիրավական ոլորտում լուրջ բարեփոխումներ անցկացնելու անհրաժեշտությունը, որը բխում է նաեւ անցյալ տարվա դեկտեմբերին ընդունված սահմանադրության պահանջներից:

Նշված ոլորտում բարեփոխումների առաջին փուլը ԼՂՀ-ում անցկացվել է 1998-2002 թվականներին: Ձեւավորված դատական համակարգը ներկայումս բաղկացած է առաջին ատյանի դատարանից եւ գերագույն դատարանից: Վերջինիս իրավասությանն են տրված վերաքննության, վճռաբեկության եւ սահմանադրական արդարադատություն իրականացնելու գործառույթները: ԼՂՀ նախագահի բնորոշմամբ՝ գործող դատական համակարգը թե՛ ներպետական, թե՛ միջազգային իրավունքի տեսանկյունից թույլ չի տվել իրականացնել լիարժեք եւ արդյունավետ դատական իշխանություն: Երեք դատարանների գործառույթների միավորումը մեկ դատարանում չի արդարացրել իրեն: Ներկայումս ԳԴ-ում վերաքննությունը երեք դատավորի փոխարեն իրականացվում է մեկ դատավորի կազմով, վերաքննիչ գործեր քննած դատավորը հանդես է գալիս վճռաբեկ դատարանում, իսկ ԳԴ բոլոր դատավորները՝ սահմանադրական դատարանում:

«Յուրաքանչյուր իշխանության գլխավոր խնդիրը հասարակական վստահությունն է: Այս հարցում ԼՂՀ դատական համակարգը լուրջ խնդիրներ ունի: Քաղաքացիներից ստացված դիմում-բողոքները վկայում են, որ դեռեւս ցածր է հասարակության վստահությունը դատական համակարգի նկատմամբ, քանզի որոշ դատավորների աշխատանքում առկա են լուրջ թերություններ եւ բացթողումներ:

Շատ բան կախված է դատավորի անաչառությունից, ազնվությունից, համբերատար եւ կիրթ վերաբերմունքից ու մասնագիտական պատրաստվածությունից: Առկա են դեպքեր, երբ ոչ բարդ գործերը անհարկի շրջապտույտ են գործում դատական ատյաններում՝ հարվածելով երկրի տնտեսությանը եւ իշխանության հեղինակությանը», ասաց Բակո Սահակյանը:

Բարեփոխումների արդյունքում, որոնք կիրականացվեն առաջիկա երկու տարիներին, ԼՂՀ դատական համակարգում կձեւավորվեն ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի, վերաքննիչ եւ գերագույն դատարաններ, ինչպես նաեւ կգործեն օրենքով նախատեսված մասնագիտացված դատարաններ: Փաստորեն, Ղարաբաղում կգործի եռաստիճան դատական համակարգ, որի բարձրագույն դատական մարմինը կլինի գերագույն դատարանը: Այն բաղկացած կլինի սահմանադրական եւ վճռաբեկ ատյաններից:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

◆Ժամը 11.00-ին, ԱԺ այգու հուշաքարի մոտ տեղի կունենա 1999-ի հոկտեմբերի 27-ի ոճրագործության զոհերի հիշատակին նվիրված արարողություն:

Երկուշաբթի

◆Ժամը 9.00-ին «Կոնգրես» հյուրանոցում տեղի կունենա «Համագործակցություն հանուն Հայաստանում քիմիական անվտանգության ապահովման» թեմայով կոնֆերանս:

◆Ժամը 12.00-ին «Երեւան» հյուրանոցում կկայանա Գուրգեն Դաբաղյանի մամուլի ասուլիսը:

◆Ժամը 19.00-ին Վահան Հովհաննիսյանը եւ Արմեն Ռուստամյանը կհանդիպեն բնակչության հետ:

ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ

Ի՞նչ անել, որ ինտերնետը հասանելի լինի հասարակության բոլոր շերտերին

1-ին էջից

Նրա խոսքով, իրենք ցուցահանդեսի հրավեր են ուղարկել 200 դպրոցների եւ կարեւորում են տեխնոլոգիաների մասին անգամ փոքրերին տեղեկացնելը, ՏՏ համայնքի բոլոր կողմերին մեկտեղելը, ինչը կնպաստի, որ բարձր տեխնոլոգիաները ավելի շատ մարդկանց հասանելի լինեն:

Իսկ ո՞ւմ է հասանելի ինտերնետը եւ ի՞նչ հարցեր պիտի լուծվեն, որ հասանելի դառնա յուրաքանչյուր բնակչի: Կարեն Վարդանյանի դիտարկմամբ, մեզ մոտ 4 տեսակի հասանելիության խնդիր կա՝ ֆիզիկական, որ յուրաքանչյուր տարածքում կապը հասցվի, տնտեսական, որ մարդիկ կարողանան գնել ինտերնետ, գիտելիք, որ կարողանան օգտագործել, եւ բովանդակություն, որ յուրաքանչյուրը կարողանա ներքին ցանցում գտնել իրեն հետաքրքրող ամեն բան:

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Ցուցահանդեսը բացեց առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարար Ներսես Երիցյանը՝ նշելով, որ ցուցահանդեսի պարբերական կազմակերպումը նպաստում է ոլորտի զարգացմանը, եւ հիշեցրեց, որ կառավարությունը պահպանում է ոլորտը զարգացնելու հավակնությունը: Նախարարի խոսքով, շուտով կհրապարակվի տեղեկատվական տեխնոլոգիաների զարգացմանը վերաբերող կառավարության նոր հայեցակարգը, ինչը հնարավորություն կընձեռի ավելի շատ ներդրումներ կատարելու:

«Արմենիա դեյթա քոմփընի» ընկերությունը հայաստանյան շուկայում գործում է 2006-ի ապրիլից եւ Երեւանում տեղակայված ցանցով սպասարկում է Երեւանի կենտրոնը՝ իր թաղամասերով եւ արվարձաններով: Լայնաշերտ ինտերնետ հաղորդակցության ցանցով ընկերությունը սպասարկում է Երեւանի բիզնես հանրությանն ու բնակիչներին: Ընկերության կոմերցիոն տնօրեն **Ավետիք Քալանթարյանն «Ազգի»** հետ զրույցում նշեց, որ ինտերնետի գնի առումով իրենք բավական մատչելի են, իսկ հասանելիության համար հարկավոր են նոր ենթակառուցվածքներ, որ կապը յուրաքանչյուրին հասանելի լինի ամեն վայրում. «Եթե հասանելիության հարցը լուծվի, հավատացեք, ինտերնետի գինը շեշտակի կիջնի»: Ավետիք Քալանթարյանը համոզված է, որ ենթակառուցվածքների ստեղծումը պետության անելիքը չէ: Պետությունը ժամանակին կառուցել է հանրապետական հեռախոսային տվյալների հաղորդման ցանց, սեփականաշնորհել է իր ազգային օպերատորին՝ հնարավորություն տալով միջազգային ընկերություններին աշխատելու հայաստանյան շուկայում: «Մենք ունենք «Արմենտել», «Վիվասել», այսինքն՝ կապի ոլորտը սեփականաշնորհվել է այնպես, որ ներգրավվեն ներդրումներ, եւ պետությունն իր խնդիրն այդ տեսանկյունից լուծել է: Մասնավոր ընկերությունները պետք է ներդրումներ անեն, նորագույն տեխնոլոգիաներով հագեցած ցանց ստեղծեն»:

Հեռահաղորդակցության ոլորտում հիմնականում նախագծային աշխատանքներ իրականացնող «Երեւան տելեկոմ սոլյուշըն» ընկերությունը հայաստանյան շուկայում է 2004-ից: Ընկերության տնօրեն Հայկ Վարդանյանը կարծում է, որ ոլորտի զարգացման հիմնական խոչընդոտը մարդկանց անտեղյակությունն է. «Երբեմն ուզում են իրենց ընկերությունում ինչ-որ լուծում ունենալ, բայց չեն իմանում, որ արդեն կան ավելի նոր ու լավ լուծումներ»: Տնօրենի խոսքով, ցուցահանդեսը լավ առիթ է համագործակցության, մեկմեկու ճանաչելու իմաստով: «Ընդհանուր առմամբ, ոլորտը հայտարարվել է առաջնահերթային եւ պետությունն ինչ-որ քայլեր անում է, բայց լավ կլիներ, որ ավելի ինտենսիվ լինեին այդ քայլերը, քանի որ ոլորտն արագ զարգացող է: Պետությունը կարող է ընկերություններին օգնել հարկային քաղաքականությունում ինչ-որ փոփոխություններ կատարելով», ընդգծեց տնօրեն Հայկ Վարդանյանը:

Դիմանկարներ

Մկրտիչ Մկրտչյան. «Աղոտում եմ որպես հայաստանցի»

Լրացավ Մոսկվայի հայ համայնքի ամենահարգված անձնավորություններից մեկի՝ Հայաստանի նախկին փոխվարչապետ, տնտեսագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր Մկրտիչ Ցոլակի Մկրտչյանի ծննդյան 70-ամյակը: Հանդիպելով ճանաչված պետական-հասարակական գործչի, վաստակաշատ գիտնականի հետ այդ իրադարձության կապակցությամբ, մենք պարզապես զրուցեցինք անցած-գնացած տարիների, նրա արածի, լսածի ու խոհերի շուրջը: Առանց ակադեմիական շղարշի:

- Պրն Մկրտչյան, Դուք Ձեր անցած կենսուղին բաժանո՞ւմ եք երկու մասի՝ հայաստանյան ու ռուսաստանյան:

- Բնավ, պատկում եմ որպես հայաստանցի եւ հաջորդ օրը վեր կենում որպես այդպիսին: Բնակության վայրը էական չէ, շարունակում եմ ապրել Հայաստանով:

- Ժամանակին Դուք, լինելով Հայաստանի Նախարարների խորհրդի նախագահի տեղակալ եւ Պետպլանի նախագահ, դարձաք ՀՀՇ-ի անդրանիկ «զոհերից» մեկը: Հիմա այդ կուսակցությունը զարթնել է 10-ամյա լեթարգյան քնից եւ փորձում է նորեն հավակնել բարձրագույն իշխանությանը: Արժե՞:

- Ինչ է, քանդելու նոր բա՞ն են գտել Հայաստանում (ծիծաղում է): Իսկ եթե լուրջ, կասեի հետեւյալը: Ինձ մինչեւ օրս էլ դառնություն է պատճառում մի հանգամանք: Այն ժամանակ ես պատրաստ էի համագործակցել նոր իշխանությունների հետ, սակայն բանը հասել էր իմ ու ընտանիքիս անդամների նկատմամբ հաշվեհարդար տեսնելու ահաբեկումներին: Լայն իմաստով հարցը չի վերաբերում իմ անձին. ինձ թվում էր, որ այդ ջահելները, գալով իշխանության գլուխ ու գիտակցելով, որ իրենք չունեն տեսության ու հատկապես էկոնոմիկայի կառավարման տարրական փորձ, կփորձեն գոնե հենվել տնտեսական (չեմ ասում՝ գաղափարական) ոլորտի իրավասու մասնագետների վրա: Ավա՜ղ, դա տեղի չունեցավ: Երեւի պետք էր պաշտոններով ապահովել միտինգներում «կոփված» հռետորներին: Երբ ես ծանոթացա նոր կառավարության կազմի ցուցակին, հուսահատվեցի. կատարյալ դիլետանտություն, այն էլ ոչ «անաղարտ»: Պրոֆեսիոնալները հատուկենտ էին:

- Բայց հիմա նրանք ներկա վարչակարգին մեղադրում են բանդիտիզմի եւ գողական օրենքներով գործելու մեջ:

- Թույլ տվեք չմեկնաբանել, դրանցից ցինիզմի սառը հոտ է փչում:

- Լավ, իսկ ինչո՞ւ Դուք տեղափոխվեցիք հենց Մոսկվա:

- Այն տարիների միութենական վարչապետ Նիկոլայ Ռիժկովը «գործազուրկիս» հրավիրեց Մոսկվա եւ նկատի ունենալով իմ ակադեմիական նախասիրությունները, նպատակահարմար գտավ ինձ գործուղել կառավարությանն առընթեր ժողովրդական տնտեսության ակադեմիա: Առաջարկությունը սրտամոտ էր ինձ, քանզի հնարավորություն էր ստեղծվում աշխատելու վաղեմի բարեկամիս ու գործընկերոջս՝ ակադեմիկոս Աբել Աղանբեկյանի հետ, որը ղեկավարում էր այդ հեղինակավոր ուսումնագիտական հաստատությունը: Մանավանդ որ նա մշակում էր Հայաստանի հետ համագործակցելու եւ նրան օգնելու զանազան ծրագրեր ու զգում էր մեր երկիրը լավ իմացող մեկի կարիքը: Եվ, իսկապես, տնտեսության տարբեր բնագավառներում Հայաստանին աջակցելու խորհրդի միջոցով, որի մեջ մտնում էին հայրենյաց ու մոսկվացի բարձրակարգ մասնագետներ, մշակում էինք կոնկրետ հանձնարարականներ, ցույց տալիս գործնական օգնություն:

- Ինչքան գիտեմ, Հայաստանի համար պատրաստել եք նաեւ զգալի թվով գիտական կադրեր:

- Այսօր էլ ամեն տարի մեր ակադեմիայում թեկնածուական ու դոկտորական դիսերտացիա են պաշտպանում մոտ մեկ տասնյակ հայազգի տնտեսագետներ:

- Ի՞նչ եք կարծում, ի՞նչ ուղղությամբ պիտի զարգանա Հայաստանի էկոնոմիկան:

- Ըստ իս, պիտի հետեւի Ռուսաստանի օրինակին, համակարգափոխման այս շրջանում կառուցելով պետական կապիտալիզմ: Ուշադրություն դարձրեք, իրեն հատուկ ինչ նուրբ մեթոդներով է Պուտինը վերականգնում պետության վերահսկողությունը, ասենք, ազգային բնական հարստությունների (ու առաջին հերթին՝ էներգետիկ) նկատմամբ: Որպեսզի շուկան չվերածվի բազարի, ինչի ականատեսը եղանք Հայաստանում թե Ռուսաստանում, պետք է որոշ ժամանակահատված, եթե չասենք ընդմիշտ, պետության ձեռքում պահել էկոնոմիկայի առաջատար ճյուղերը: Պուտինը կարողացավ սանձել օլիգարխներին:

Իհարկե, պետք է հաշվի առնել մեր երկրի տնտեսության առանձնահատկությունները: Քաղաքականությունն ու էկոնոմիկան նույնությամբ ներմուծվող երեւույթներ չեն:

- Պրն Մկրտչյան, ես նոր եմ եկել Հայաստանից, ամենածանրն այնտեղ բարոյահոգեբանական մթնոլորտն է: Անտարակույս, կյանքը բարելավվում է, սակայն ժողովուրդը խիստ դժգոհ է անարդար բարքերից, եւ ամեն ինչում, օբյեկտիվ թե սուբյեկտիվ, մեղադրում է երկրի ղեկավարությանը: Պառլամենտական ընտրությունները ոչինչ չփոխեցին այդ իմաստով. Երեւանում նույնիսկ սրամտում են, որ հայոց պառլամենտը միակն է աշխարհում, որի պատգամավորների մեծ մասը... մականուններ ունի: Պարզ է, ինչ «պրոֆիլի»: Հիմա առջեւում են նախագահական ընտրությունները: Ինչի՞ց պիտի սկսի նոր ղեկավարը:

- Հենց Ձեր ասածից՝ բարոյահոգեբանական մթնոլորտի առողջացումից: Ինչո՞ւ է Ռուսաստանի ժողովուրդը գրեթե միաձայն պահանջում Պուտինի նախագահական երրորդ ժամկետը, որովհետեւ տեսնում է նրա արածը եւ հավատում է նրան: Ինչո՞ւ է Պուտինը արդեն վեցերորդ անգամ, առանց որեւէ մտավախության, բազմաժամյա անմիջական հրապարակային երկխոսության մեջ մտնում իր ժողովրդի հետ, որովհետեւ գիտե, որ այդ ժողովրդի հավատը իր նկատմամբ անկեղծ է: Ժողովուրդն ամեն ինչ զգում է ու տեսնում, պարզապես մեր ազգին համակել է մի ապատիա, թե, միեւնույն է, ոչինչ չի փոխվի: Եվ եթե նոր նախագահի օրոք էլ շարունակվի այդ անվստահությունը ղեկավարության հանդեպ, ապա հազիվ թե իրավիճակը լավատեսություն ներշնչի: Չստացվի այնպես, որ կրկնվի հիշական այն պարադոքսալ կացությունը, երբ նորանկախ ժողովուրդը տանել չէր կարողանում իր առաջին ղեկավարին, իսկ վերջինս էլ նրան պատասխանում էր փոխադարձաբար:

- Դուք Ռուսաստանի հայերի միության վարչության անդամ եք եւ այդ կազմակերպությունում զբաղվում եք տնտեսագիտական բնույթի հարցերով: Ի՞նչ է տալիս Ձեզ ազգային-հասարակական գործունեությունը:

- Արա Աբրահամյանը ազգասեր անձնավորություն է եւ մեծ աշխատանք է կատարում Ռուսաստանի հայության կյանքի կազմակերպման, Հայաստանին ու Ղարաբաղին օգնություն ցույց տալու ասպարեզում: Ես հարգում եմ նրա այդ արգասավոր գործունեությունը եւ փորձում եմ օգտակար լինել տվյալ առաքելության իրագործմանը:

- 70-ամյա բարձունքից ի՞նչ կմաղթեիք մեր ժողովրդին:

- Համբերություն: Նորօրյա պայմաններում արագընթաց փոխվեցին կյանքը, ապրելակերպը եւ, ցավոք, մարդկային շատ արժեքներ, ու դյուրին չէ դրանց հարմարվելը: Սակայն մեր ժողովուրդը կենսունակ է, պատմության մեջ մեկ անգամ չէ, որ հայտնվել է փակուղու առաջ: Բայց հարատեւում ենք: Ուրեմն պիտի համբերենք, չկորցնենք լավատեսությունը:

Ես կարծում եմ, հասարակության քաղաքական ակտիվությունը օգտակար է երկուսին՝ եւ ժողովրդին, եւ ղեկավարությանը: Այդ պատճառով էլ խորապես նպատակահարմար կլինի Հայաստանում եւս ստեղծել Հասարակական պալատ, որի մեջ ընդգրկվեն մեր ժողովրդի եւ սփյուռքի մտավորականության ու բանիմաց գործարար խավի ներկայացուցիչները:

Արժե մտածել այս մասին:

Հարցազրույցը վարեց
ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ
Մոսկվա

«ՔՎԱՆՏ» ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՓՈՐՁԸ

Ավագ դպրոցի նախկին մոդելն իրեն սպառել է

Նորը պահանջում է անցնել հոսքային ուսուցման

Հանրակրթության համակարգում կատարվող փոփոխությունների մասին խոսելիս մասնագետները, թերեւս, ամենից առավել շեշտում են ավագ դպրոց-բուհ սահուն անցման նշանակությունը, ընդգծելով հոսքային ուսուցմամբ դրան հասնելու լավագույն մոդելը: «Քվանտ» վարժարանում այդ մոդելը գործում է արդեն 16 տարի, որի շնորհիվ դպրոցի շրջանավարտների 90 տոկոսից ավելին բուհ է ընդունվում առաջին իսկ տարում: Անցած ուստարվա 115 շրջանավարտներից 112-ն ընդունվել են պետական բուհեր, 62-ը՝ անվճար, 50-ը՝ վճարովի հիմունքներով:

Վարժարանի տնօրեն **Ռոբերտ Վարդանյանն** ասում է, որ ավագ դպրոցի իրենց մոդելը ստեղծվել է կյանքի պահանջներից, պատվիրատուն եղել է ոչ այլ ոք, քան աշակերտի ծնողը: «Բնական է, որ պետք է հարմարվեինք ծնողի պահանջներին, հենց այդտեղից ծնվեցին մասնագիտական հոսքերը՝ ֆիզիկա, կենսաբանություն, տնտեսագիտություն, հումանիտար կրթություն: Այդպես որոշվեցին նաեւ դասաժամերի բաշխումն ու առարկաների բաժանումն ըստ մասնագիտականի ու ոչ մասնագիտականի: Այդ ամենը մտացածին չէր, այլ սոցիալական պահանջ, որն առ այսօր չի կորցրել իր այժմեականությունը: Եթե հանրապետությունում միջին հաշվով դիմորդների 80-90 տոկոսը պարապում է կրկնուսույցների մոտ, մեր վարժարանում պատկերը հակառակն է՝ շրջանավարտների 90 տոկոսից ավելին լրացուցիչ պարապմունքների կարիք չունի: Կարելի է միարժեքորեն պնդել, որ բուհ-դպրոց սահուն անցումը կարելի է լուծել միայն հոսքային ավագ դպրոց ունենալու դեպքում: Նորից եմ կրկնում՝ հոսքային, այսինքն, երբ բժշկական համալսարան դիմելու մտադրություն ունեցող աշակերտին չեն պարտադրվում մեծածավալ հանձնարարություններ հումանիտար առարկաներից: Պետք է ընդունել, որ պարտադրելու դեպքում արդյունքը դրական չի լինում: Իսկ թե ինչպես կգործի ավագ դպրոցը՝ առանձի՞ն, թե՞ ընդհանուր դպրոցի կազմում, դա արդեն նախարարության լուծելի խնդիրն է»:

Վարժարանի պատմության եւ իրավունքի ուսուցչուհի, պատմական գիտությունների թեկնածու **Արաքս Սիմոնյանը** կարծում է, որ ավագ դպրոցը կապող օղակ պիտի լինի դպրոցի ու բուհի միջեւ: «Իմ պարզ պատկերացմամբ, ավագ դպրոցի նախկին մոդելը բարոյապես մաշված ու մի քիչ էլ ժամանակավրեպ է: Թերեւս հասունացել է ավագ դպրոցում հոսքային ուսուցումը արմատավորելու ժամանակը: Խնդիրն այն է, որ հին կաղապարներով կրթությունը կազմակերպելու դեպքում աշակերտներն իրենց ուշադրությունը բեւեռում են քննական առարկաների վրա, եւ որքան էլ ուսուցիչը ճիգ ու ջանք է գործադրում դասաժամը հետաքրքրական ու բազմաբովանդակ կազմակերպելու համար, ոչ միշտ է ցանկալի արդյունք ստանում: Ուսուցիչն անտեղի ժամանակ է վատնում՝ չստանալով իր ակնկալիքների իրականացումը, իսկ աշակերտը չի ամբարում անհրաժեշտ գիտելիքների պաշար: Մինչդեռ աշխատանքը հոսքային ուսուցմամբ կազմակերպելու դեպքում աշակերտները 2-3 տարվա ընթացքում կուտակում են գիտելիքների այն ամբողջ զինանոցը, որով բուհ են ընդունվում անհամեմատ սահուն, առանց հոգեկան ու ֆիզիկական լարումների: Բացի այդ, գիտելիքների պարարտ միջավայրը նրանց կազատի բուհում լուրջ դժվարություններ ունենալուց: Կարծում եմ, այս անցումը պետք է կազմակերպել հնարավորինս հարթ, որովհետեւ դպրոցը չափազանց զգայուն օրգան է, ու թույլատրելի չեն տարբեր փորձարկումները: Դա աններելի սխալ է հատկապես ավանդույթներ ունեցող հայկական դպրոցի համար: Սկզբնական շրջանում, անշուշտ, կարելի է կիրառել ավագ դպրոցի բազմազանության մոդելը. թող գործեն բազմաթիվ տեսակներ, որոնցից ինքնամաքրման օրենքով դուրս կգան բոլոր ավելորդ, ոչ ցանկալի տարրերն ու կմնա միայն օգտաբերը»:

Իշխան Հարությունյանը վարժարանի գիտամանկավարժական խորհրդի նախագահն է, նրա համոզմամբ, բուհ ընդունվող աշակերտին տրվող հարցերի բարդությունը կարծես մի փոքր կտրվել է հանրակրթական դպրոցի տված գիտելիքների ոլորտից: «Այդ կարծիքը հասարակության մեջ գերակշռող է եւ իր պատճառներն ունի: Դրանցից մեկն այն է, որ հանրակրթության որակը վերջին տարիներին ինչ-ինչ պատճառներով ընկել է, իսկ բուհերի պահանջը մնացել է նույն մակարդակի վրա: Իհարկե, կան դպրոցներ, որտեղ սովորող աշակերտների ձեռք բերած գիտելիքները բավական են բուհ ընդունվելու համար, սակայն այդպիսի շրջանավարտները բավականին քիչ տոկոս են կազմում: Կարծում եմ, ավագ դպրոցում հոսքային ուսուցման անցնելը բուհ ընդունվելու ավելի լայն հնարավորություններ կբացի աշակերտների առջեւ»:

Վարժարանի ուսումնական գծով փոխտնօրեն **Լեւոն Ասատրյանը** հավելում է, որ հոսքային, տարբերակված ուսուցումը պետք է իրականացվի պատշաճ մակարդակով, ինչի համար անհրաժեշտ են հմուտ մանկավարժներ: Նա ցավով է նշում, որ մերօրյա պայմաններում բարձրակարգ մանկավարժներ գտնելը բավականաչափ դժվար է: «Երկրորդ կարեւոր պայմանը ուսման վարկանիշը բարձրացնելն է: Կարծում եմ, այն բավականին ցածր է եւ հենց այդ պատճառով է, որ աշակերտները չեն սովորում դպրոցում, սակայն ինչ-ինչ ճանապարհներով ընդունվում են բուհ: Մենք որոշակի փորձ ունենք ուսումը կազմակերպելու եւ այդ ամենը հանգեցնում է այն բանին, որ մեր աշակերտները բուհ են ընդունվում առանց կրկնուսույցների»:

Վերջին տարիներին ընդունելության քննությունների ժամանակ նկատվող բնագիտական մասնագիտությունների հանդեպ հետաքրքրության նվազումը վարժարանի տնօրենը բացատրեց մաթեմատիկայի, ֆիզիկայի, ինֆորմատիկայի եւ բնագիտական մյուս առարկաների որակյալ ուսուցիչների խիստ պակասով. «Պարզ է, որ լավ մասնագետները վարժարանում դասավանդելու փոխարեն կնախընտրեն աշխատել ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ոլորտում: Բարձր որակավորում ունեցող մասնագետ հրավիրելու խնդիրն իրոք բարդ է: Փառք աստծո, մեր վարժարանում դեռեւս սուր չի զգացվում, քանի որ մեր շրջանավարտները բուհն ավարտելուց հետո գալիս են մեզ մոտ դասավանդելու: Բայց հասկանալի է, որ բարձր աշխատավարձով՝ 1000-1500 դոլար, աշխատանքի հրավեր ստանալու դեպքում կթողնեն վարժարանը: Եթե ուզում ենք զարգացած երկիր ունենալ, պետք է պատրաստենք խորագիտակ մասնագետներ, իսկ դա պետք է սկսել հանրակրթությունից՝ հատկապես ավագ դպրոցից»:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Ազգ ՀԱՎԵԼՎԱԾ unicef
Մանկապատանեկան

Մեր բանակը 15 տարեկան է

1991-ի սեպտեմբերի 21-ին Հայաստանն ամուսնացավ Անկախության հետ եւ կոչվեց Հայաստանի Հանրապետություն: Նրանց միությունից Արցախի ազատամարտի բոցերում 1992-ի հունվարի 28-ին ծնվեց նրանց անդրանիկ զավակը՝ Հայկական բանակը: Չնայած նա դեռ փոքր էր եւ ոչ այնքան ուժեղ, բայց շատ կարեւոր հաղթանակներ տարավ թշնամի բանակի դեմ մղված կռիվներում: Այժմ նրանք չեն հաշտվել, բայց չեն էլ կռվում: Նրանց ժամանակավորապես հաշտեցրել են ընդհանուր ընկերները, սակայն դեռ մնում են թշնամիներ: Հայկական բանակն իր ավագ ընկերների հետ «կռիվ-կռիվ» է խաղում տարբեր բակերում եւ կամաց-կամաց դառնում ավելի ճարպիկ, ուժեղ, հնարամիտ: Ինչքան տարիքով է մեծանում, այդքան էլ մարմինն է հզորանում: Բայց եթե 18 տարեկան տղաները բանակ չգնան՝ նա կհյուծվի եւ կհիվանդանա:

Այս տարի մեծ շուքով տոնվեց հայկական բանակի 15-ամյակը: Նա մի գեղեցիկ եւ առույգ պատանի է: Եկող տարի անձնագիր կստանա: Բայց նա դեռ հասուն չէ ու երազում է, որ երբ հասունանա՝ դառնա աշխարհի ամենալավ ու հզոր բանակներից մեկը, հաշտվի իր թշնամու հետ եւ երբեք այլեւս պատերազմ չտեսնի: Իր ամենակարեւոր գործը լինի միայն իր ծնողների՝ Հայաստանի ու նրա Անկախության պաշտպանությունը խաղաղ պայմաններում:

ԱՆԻ ԿՈՍՏԱՆՅԱՆ, 10 տ.

Մենք բարձրաձայնում ենք բոլորիս խնդիրները

Ողջույն: Ահա եւ մենք՝ «Մանկապատանեկան Ազգ» ներդիրի մեր երրորդ համարով: Համոզված ենք, որ հետեւելով մեր նախորդ համարներին, արդեն հասցրել եք ճանաչել շատերիս գրելու ոճը եւ ունեք ձեր նախընտրած մանկապատանեկան լրագրողները: Մենք էլ ջանում ենք էլ ավելի խորամուխ լինել ձեզ հուզող հարցերի մեջ եւ հրամցնել դրանք պատասխանատուներին: Շարունակում ենք ծանոթանալ ժուռնալիստիկայի գաղտնիքներին, կատարելագործվել եւ լուսաբանել արդիական թեմաներ՝ պահպանելով բազմակարծությունը: Հուսով ենք, որ մեր այսօրվա համարը եւս ձեզ հետաքրքրող հարցեր է վերհանելու, որոնց մասին ձեր սեփական կարծիքը կարող եք հայտնել գրելով մեզ azg-ik@yahoo.com հասցեին: Մեզ կարող եք նաեւ հեռախոսել՝ զանգահարելով 0 93 36 95 31:

Ձեր կարծիքը մեզ համար կարեւոր է:

Հաճելի ընթերցում:

ՀԱՅԿՈՒՀԻ ԲԱՐԽՈՒԴԱՐՅԱՆ, 16 տ.

Մեր հրապարակի երգող ջուրը

Գիշեր է, բայց ես քնել չեմ ուզում, քանի որ Հանրապետության հրապարակում եմ՝ երգող շատրվանների մոտ: Զրուցում եմ ՀՀ վաստակավոր դերասան Հովհաննես Բաբախանյանի հետ շատրվանների մասին: «Ես տեսա ավելին, քան սպասում էի, ասում է նա: Երբ փոքր էի, էլի կային այստեղ շատրվաններ, բայց ես այն ժամանակ չէի մտածում, որ նրանք կվերակառուցվեն եւ կմատուցվեն այս ձեւով: Դրա

համար էլ ես իմ երեք բալիկներին էլ բերում եմ այստեղ, որ նրանք հիանան այս տեսարանով: Ինձ դուր է գալիս, որ շատրվանները պարում են դասական եւ ոչ թե էժան, աղավաղված երաժշտության տակ: Ես համոզված եմ, որ եթե միացնեին անորակ երաժշտություն, ապա շատրվանները կհրաժարվեին պարելուց», ասում է նա:

Շատրվանները դիտելիս, կարծես, երազի մեջ լինեի ... էլ քնելու անհրաժեշտություն չկար: Եթե դուք էլ կցանկանաք հայտնվել երազում՝ առանց քնելու, ապա շտապեք, քանի որ շատրվանները գործում են մինչեւ նոյեմբերի 1-ը, ամեն օր, ժամը 21.00-24.00, բացի երկուշաբթի օրերից:

ԼՈՒՍԻՆԵ ԲԵԳՅԱՆ, 10 տ.

Երեւանյան հիվանդություն

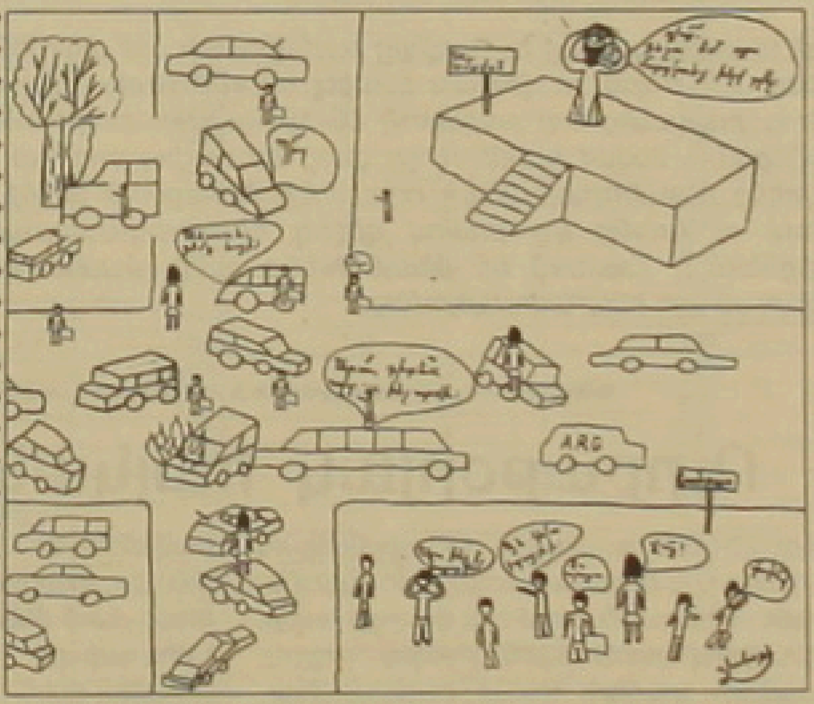

Ցերեկ է: Անցումների շինարարությունից փոշոտ ողոցներում լսվում են հարյուրավոր մեքենաների ձայնային ազդանշանները: Մի կարգազանց վարորդ, հատկապես արտասահմանյան ֆիրմայի խոշոր մեքենայով, կարգը խախտելով շրջանցում է անում ճանապարհի անթույլատրելի մասում: Մեկ ուրիշը փորձում է առաջ անցնել մյուսներից, կարծես մրցման է դուրս եկել, երրորդը ձեռքը դնում է իր մեքենայի ծղրտան ազդանշանին ու մնում այդպես... Առաջանում են խցանումներ: Դրան նպաստում են նաեւ փողոցների երկու կողմերում կանգնեցրած մեքենաները: Վարորդները սկսում են իրար հայհոյել: Ուղեւորները լարվածության մեջ են ընկնում, իսկ հետիոտները խուճապի, որովհետեւ նրանք ամեն վայրկյան կարող են ընկնել մեքենաների տակ: Երեւանում արդեն նորություն չէ, որ համբերությունից դուրս եկած վարորդը սլանում է մայթերով:

- Իմ կարծիքով, ամենամեծ խցանումները լինում են Բաղրամյան խաչմերուկի սկզբնամասում ժամը 15- 17-ը,- ասում է 12-ամյա Արեգը: - Ես հաճախում եմ նկարչության խմբակ եւ համարյա ամեն օր ուշանում եմ խցանումների պատճառով:

-Ես մանկուց երազել եմ մեքենա վարել,- պատմում է 46 համարի երթուղային տաքսու վարորդ Վազգեն պապիկը: Բայց հիմա զղջում եմ իմ երազանքը իրականություն դարձնելու համար, որովհետեւ մի կերպ եմ դիմանում այս անտանելի վիճակին:

Իսկ այն հարցին, թե Վազգեն պապիկն ո՞վ է հայհոյում, նա չպատասխանեց: Փոխարենն ասաց, որ շատ կցանկանար, որ հետ գային սովետական ժամանակները եւ փողոցները կառավարեին ավտոտեսուչները:

Իսկ ես հավելում եմ, որ ավելի լավ կլիներ, որ մարդիկ երթեւեկեին հեծանիվներով եւ ձիերով:

ՎԱՀԱԳՆ ՊԱՊՈՅԱՆ, 12 տ.

ՀԵՏԱԴԱՐՁ ՀԱՅԱՑՔ

Մոռացված ու անմոռաց Գեւորգ Չաուշը

Լուսանկարը՝ ԼԻԼԻԹ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻ

Սեպտեմբերի 29-ին Աջափնյակ համայնքում տեղի ունեցավ Գեւորգ Չաուշի արձանի բացումը: Արձանի հեղինակը քանդակագործ Լեւոն Թոքմաջյանն է, որը շունչ տվեց բազալտ քարին՝ կերտելով հայդուկապետի կերպարը: Երկու օր անց քանդակի հարեւանությամբ ականատես ունկնդիր եղա հետեւյալ խոսակցությանը.

- Մամ, էս մարդն ո՞վ է:

- Ի՞նչ իմանամ, մեկը կլինի էլի:

Փոքրիկ աղջկա հարցը ձեւափոխված կրկնեցի մեր խմբակում: Հնչեցին բազմաթիվ կարծիքներ: «Երեւի զինվոր է»-, ասում է Վահագնը, «Ֆիդայի՞», հարցնում է Արմենը: «Մեր պատմության դասագրքում նկարը տեսել եմ, երեւի զոհված ազատամարտիկ է», կասկածանքով ասում է Լիլիթը:

Նույն հարցին ի պատասխան, տիկին Սեդան նշում է.

- Թոռնիկս կարծում է, որ Գեւորգ Չաուշն իր պապիկն է, որովհետեւ բեղեր ունի:

Բացի չորսամյա թոռնիկից, մյուսների հիշողությունն ուղղակի մտահոգիչ է: Սա նշանակում է, որ մեր ժողովուրդը սեփական պատմությունը չգիտե: Ուրեմն հատկապես չիմացողներին տեղեկացնենք հետեւյալը:

Գեւորգ Չաուշը ծնվել է 1870 թվականին Սասունում: Եղել է հայ-ազատագրական գործիչ՝ ֆիդայի: Մասնակցել է Սասունի, Բերդակի, Առաքելոց վանքի, Իշխանաձորի, Տալվորիկի կռիվներին: 1907 թվականի մայիսի 27-ին Մշո դաշտի Սուլուխ գյուղում թուրքական զորքերին հաջողվեց շրջապատել Չաուշին ու նրա ընկերներին: Գեւորգ Չաուշը քաջաբար կռվեց ու զոհվեց այդ անհավասար մարտում:

ԼԻԼԻԹ ՍԱՐԳՍՅԱՆ, 17 տ.

«Դար» հիմնադրամը նոր դպրոց նվիրեց Ծաղկունք գյուղին

Չնայած 2007 թվականի հոկտեմբերի 7-ը կիրակի էր, սակայն Գեղարքունիքի մարզի Ծաղկունք գյուղի շուրջ 120 աշակերտներ դպրոցական համազգեստով էին ներկայացել իրենց գյուղի դպրոցի բակ: Այդ օրը մեծ հանդիսավորությամբ բացվեց «Դար» հիմնադրամի նախաձեռնությամբ հիմնակառուցված գյուղի միակ դպրոցը: Մինչ այդ աշակերտները սովորում էին մի շենքում, որը ավելի շուտ փլատակ էր հիշեցնում: Դպրոցի բացումը շատ տպավորիչ էր Երեւանից ժամանած պարային ու սպորտային խմբերի բեմական ներկայացումների եւ հյուրերի ողջույնի սրտաբուխ խոսքերի շնորհիվ: Առավել ազդեցիկ էր երգահան Ռ. Ամիրխանյանի խոսքն ու կատարումը, որը նա ավարտեց իր գրած «Երազ իմ երկիր, հայրենիք» երգի կատարմամբ:

«Դար» հիմնադրամը Աղաջանյան ընտանիքի բարեգործական կազմակերպությունն է, որ ֆինանսական ու բարոյական աջակցությամբ լուծում է բազմաթիվ խնդիրներ: «Ես սա բարեգործություն չեմ համարում, այլ պարտականություն»,- ասաց «Դար» հիմնադրամի նախագահ տիկին Սվետլանա Հակոբյա-

Լուսանկարը՝ ԱՐՓԻՆԵ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆԻ

նը, ով ոչ միայն իր՝ Աղաջանյան ընտանիքի գումարներն է ներդրել դպրոցի վերակառուցման սուրբ գործի համար, այլեւ մայրական հոգատարությամբ ու սրտացավությամբ է հետեւել դպրոցի հիմնակառուցման ողջ ընթացքին: Նա մեզ պատմեց նաեւ, որ առաջիկայում նախատեսվում է գյուղում անցկացնել կոյուղի, կառուցել ջրամբար եւ ծննդատուն (չնայած, որ Ծաղկունք գյուղում օգոստոս ամսին ծնվել է ընդամենը 8 երեխա): Այսքանով չեն սահմանափակվում «Դար» հիմնադրամի բարեգործությունները: Ինչպես պատմեցին տիկին Սվետլանան եւ նրա երեք որդիները, նախատեսվում է գյուղում տանիքների ամբողջական վերանորոգում (դրանք կներկվեն նույն գույնով) եւ որ ամենահետաքրքրականն է՝ գյուղի ծայրին կկառուցվի մի նոր «էթնո-գյուղ»: Մեզ բացատրեցին, որ այդ գյուղում մարդիկ պետք է վերհիշեն եւ գործնական կիրառության մեջ դնեն մեր պապական ավանդույթներն ու սովորույթները:

Մինչ այդ, Աղաջանյանների ընտանիքը բարձրանում է իրենց իսկ միջոցներով վերանորոգված գյուղի եկեղեցին եւ, աղոթքով ու հավատով լցված, պատրաստվում աշխատանքի ու բարեգործության ծրագրերով լի հաջորդ, աշխատանքային օրվան:

ԱՐՓԻՆԵ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ, 14 տ.

Այսօր մենք ենք ուսուցիչը

Ուսուցիչների տոնը թիվ 27 դպրոցում, ավանդության համաձայն, նշվում է յուրովի: Այդ օրը դասը վարում են աշակերտները, իսկ ուսուցիչները, տնօրենը, փոխտնօրենն ու կազմակերպիչը դառնում են աշակերտներ: Ուսուցիչներից մեկն ասում է. «Սա ամենալավ նվերն է ուսուցիչներիս: Ամեն տարի այս օրը մենք հիշում ենք, թե ինչ է նշանակում աշակերտ լինել»: Երեխաների կազմակերպած դասերին հաջորդեցին տոնական միջոցառումը, ապա եւ խաղերն ու հյուրասիրությունը: Ի դեպ, միջոցառման հիմքում ընկած էր ուսուցչի եւ աշակերտի միասնության գաղափարը, ուստի ավարտական դասարանների աշակերտներն ու ուսուցիչները, որպես միասնականության խորհուրդ, ձեռք-ձեռքի տվեցին եւ միասնության շուրջպար բռնեցին:

ՀԱՅԿՈՒՀԻ ԲԱՐԽՈՒԴԱՐՅԱՆ, 16 տ.

Ծննդյան տոն դպրոցում

Ամեն տարի հոկտեմբերի 10-ին տոնվում է սփյուռքահայ բանաստեղծ Մուշեղ Իշխանի ծննդյան տարեդարձը: Մ. Իշխանը ծնվել է Սիվրի Հիսար գյուղաքաղաքում, 1914-ին: Մեծ եղեռնի ժամանակ ընտանիքը բռնել է գաղթի ճամփան: 1918-ին կրկին վերադարձել է ծննդավայր, իսկ հետագայում հաստատվել է Բեյրութ քաղաքում:

Բանաստեղծի 193-րդ տարեդարձին նվիրված տոնակատարությունը, ավանդույթի համաձայն, նշվեց նրա անունը կրող թիվ 5 դպրոցում, որտեղ կա նրա աշխարհում միակ թանգարանը: Բազմաթիվ հյուրերը սիրով լսում էին Մ. Իշխանի բանաստեղծությունները աշակերտների կատարմամբ: Դպրոցի սաներն էլ ներկայացրեցին «Կիլիկիո արքա» ստեղծագործությունը, որ բեմադրվել էր եւ մի անգամ ներկայացվել ավելի վաղ: Ցերեկույթի վերջում մրցանակներ շնորհվեցին «Կռունկ, ուստի կուգաս» թեմայով շարադրությունների հեղինակներին:

ԱՆԻ ԱՐԶՈՒՄԱՆՅԱՆ, 14 տ.

ԱԶԳ-ՆԵՐԴԻՐ Մանկապատանեկան unicef

ՄԱՐԶԱՅԻՆ

Խոսում է գյուղի ուսուցիչը

Գյուղի դպրոցի խնդիրներն, անշուշտ, ավելի շատ են, քան քաղաքինը: Ցավալին այն է, որ դրանք կարծես ոչ մեկին էլ չեն հուզում: Զրուցակիցս է Լոռու մարզի Օձուն գյուղի թիվ 1 դպրոցի կենսաբանության ուսուցչուհի եւ դասղեկ տիկին Բոչոյանը: Նա պատմեց, որ իրենց դպրոցի վերանորոգումն սկսվել է երեք տարի առաջ, սակայն մինչ հիմա իր ավարտին չի հասել: Ճաշարանի համար նախատեսված դահլիճն էլ չի օգտագործվում անմխիթար վիճակի պատճառով: Ձմռանը դասարանները փոքր ինչ տաքացնելու համար վառարաններ են օգտագործում, քանի որ կաթսայատան կառուցումը նույնպես կիսատ է մնացել: Ինչպես նշում են ուսուցիչներն ու աշակերտները, ձմռան օրերին դասարաններում տիրող ցուրտը խանգարում է դասի նորմալ ընթացքին՝ անըմբռնելի դարձնելով այն: Սակայն տիկին Բոչոյանը նշեց, որ դպրոցում կա առաջին բուժօգնության մասին պատմող հետաքրքրական անկյուն եւ հարուստ գրադարան: «Ճիշտ է, վերանորոգումն ընդհատվել է, բայց թե՛ ուսուցիչները, թե՛ աշակերտները տոների ժամանակ չեն մոռացվում, իսկ առաջին դասարանցիներին գյուղապետի հովանավորությամբ պայուսակներ ու գրենական պիտույքներ են տրվում», ասում է տիկին Բոչոյանը: Ինչ վերաբերում է կրթական բարեփոխումներին, ապա գյուղերում ուսուցման նոր ծրագիր է մշակվում, որի նպատակն է հնարավորինս ակտիվացնել աշակերտի մասնակցությունը ուսումնադաստիարակչական պրոցեսին: Իմ զրուցակիցն արդեն վերապատրաստվել է այդ նոր ծրագրով եւ շատ ուրախ կլինի, եթե այն իսկապես կիրառվի: Իմ հաջորդ հարցին, թե ինչպիսի՞ն է գյուղի դպրոցականների առաջադիմությունը, ուսուցչուհին ասաց, որ ամեն տարի բազմաթիվ շրջանավարտներ առանց կրկնուսույցի եւ դասախոսի մոտ պարապելու պետական համալսարաններ են ընդունվում: Այս տարին էլ բացառություն չէր:

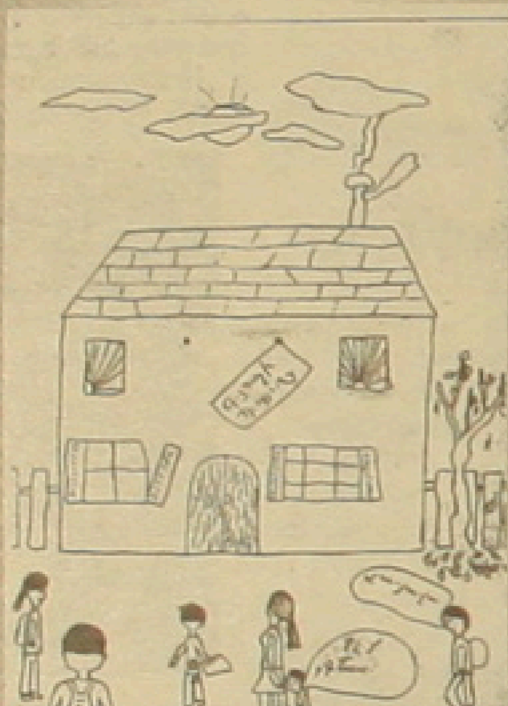

Փորձառու մանկավարժին հուզում է սոցիալապես անապահով ընտանիքների երեխաների առաջադիմության հարցը: Հաճախ նա իր աշակերտների հետ գումար է հավաքում մի տղայի համար, որի հայրը զոհված ազատամարտիկ է: «Մի՞թե պետության կողմից տրամադրված մեկ պարկ ալյուրն ու շաքարավազը կարող են գոյատեւման միջոց ծառայել: Այդ դեպքում, ինչ խոսք, գիտելիքն անտեսված կմնա»: Շատ երեխաներ էլ եռանդով չեն սովորում, քանի որ թիկունք չունեն եւ մտավախություն ունեն, որ իրենց գիտելիքը հաշվի չի առնվի բուհ դիմելիս:

Ուսուցչուհին խոսեց նաեւ դասաժամերի բաշխման մասին: Չնայած նա երկար տարիների աշխատանքային փորձ ունի, դասաժամերի քանակն ընդամենը 13 է: Իսկ մեկ այլ երիտասարդ ուսուցչուհի, որ կենսաբանություն է դասավանդում, բայց պոլիտեխնիկ ինստիտուտն է ավարտել եւ նույնիսկ սրտի կառուցվածքը չգիտի, բավականին բարձր աշխատավարձ է ստանում, այն պարզ պատճառով, որ լավ ծանոթություններ ունի:

Զրույցի վերջում տիկին Բոչոյանը հույս հայտնեց, որ գուցե մի երջանիկ օր գաղափարապես հարուստ մարդիկ ավելի պատվավոր տեղեր կզբաղեցնեն մեր երկրում:

ՏԱԹԵՎԻԿ ԲԱՂԱՅԱՆ, 15 տ.

ԵՐԵՎԱՆ

«Կոտամիտի» վերածված մեր հայերենը

«Ապե, հըլանք», «Արա, ապե, չծզվե՞նք օպեռա», «Էսի մեր ֆուչից ա»: Ցավոք արդեն սովորական են դարձել այս եւ նմանատիպ արտահայտությունները, որ լսվում են ամեն քայլափոխի: Մեր ականջները, կարծես, ընկալունակ են դարձել նման գռեհկաբանություններին:

Ճիշտ է, ընդունելի է, որ գրականից զատ գոյություն ունի նաեւ խոսակցական հայերեն, որով շփվելով զրույցն ավելի անմիջական ու մտերմիկ ենք դարձնում: Բայց արի ու տես, որ մեր օրերում այդ խոսակցականն էլ է աղավաղվել՝ վերածվելով այնպիսի գռեհիկ մի ժարգոնի, որ ոմանց համար անհասկանալի է: Սարսափելին այն է, որ ժարգոնով հաղորդակցվելը պարծենալու առիթ է: Շատ երիտասարդ տղաներ, ինչո՞ւ չէ՝ նաեւ աղջիկներ, այդ կերպ իրենց մակարդակն են ցուցադրում: Իսկ այն մարդիկ, ովքեր գրական հայերենով են խոսում, իրենց ժարգոնով հպարտացողների կողմից ծաղրի են ենթարկվում, պիտակավորվում որպես «ջակի-ջուկի»:

Եթե նախկինում նման խոսելակերպի հանդիպում էիր միայն քաղաքի ծայրամասերում, ապա հիմա քաղաքի կենտրոնում զբոսնելիս միայն գռեհիկ խոսք ես լսում: Դրա պատճառը, նախեւառաջ, մեր անտարբերությունն է մեր ոսկեղենիկ մայրենիի հանդեպ: Այս հարցը պետք է շատ լուրջ դրվի դպրոցում, ընտանիքում եւ, իհարկե, զանգվածային լրատվամիջոցներում:

ԼԻԼԻԹ ԿՈՊԱԼՅԱՆ 14 տ.

Դպրոցի փոխարեն գիշերային ակումբներ

Դպրոցում 16-ամյա Նարեկը եւ Դավիթը տարեկիցների մոտ պարծենալու կամ պարզապես եղելությունը նշելու համար ասում էին, որ վերջերս գնացել են «Սաֆարի» եւ «Կլեոպատրա» գիշերային ակումբներ: Հարցին, թե աշխատակիցները թույլատրե՞լ են 18-ից ցածր տարիք ունեցողներին մտնել ակումբ, տղաները պատասխանեցին. «Հազար դրամի պոչը ցույց ես տալիս, թողնում են»: Հայտնի է, որ շատ տղաներ ու աղջիկներ իրենց հետաքրքրությունների շրջանակը մեծացնում են ոչ թե գրքերի շնորհիվ, այլ գիշերային ակումբներում ու նրանց ֆիչ բանով զիջող դիսկոտեկ-սրճարաններում: Այս հաստատությունների աշխատակիցներն էլ մտածում են միայն իրենց շահի մասին, իսկ անչափահասներն օգտվում են ամենաթողության այդ հնարավորությունից:

ԼԻԼԻԹ ՄԱՐԳՅԱՆ 17 տ.

Ուրբաթօրյակ՝ հայկական ձեւով

Սեպտեմբերի 28-ին Երեւանի թիվ 155 միջնակարգ դպրոցում ուրբաթօրյակ էր հայտարարված: Աշակերտներից ոմանք ջանասիրաբար մաքրում էին փողոցի բակը, մյուսները ծիծաղելով զբոսնում էին: «Կոկետ» աղջիկների եւ «հարգված» տղաների համար, բնականաբար, ամոթ էր գետնից աղբ հավաքելը: Նրանք նույնիսկ ծաղրում էին մաքրություն անողներին.

«Շենց լավ չի, մի հատ էլ «Ռախշայով» մաքրեք: Ընենց են մաքրում, ոնց որ հիմա սաղին հարս ենք տանելու»: «Օֆ, չջոգի, ուրիշները թափում են, մե՞նք պիտի հավաքենք, ես պարտավոր չեմ: Սկի մեր տանը գործ չեմ անում», փնթփնթում է մի աղջիկ որպես ինքնապաշտպանություն: «Խոմ մենք իրանց հավաքարարը չե՞նք», թողնում է մեկ ուրիշը:

«Ամեն մեկն իր համար» սկզբունքը հայերիս համար դարձել է ազգային առանձնահատկություն: Եթե որեւէ մեկը աղբ է թափել գետնին, ապա մյուսը չի պարտավորվում այն հավաքել: Այդպես էլ ապրում ենք մեր աղտոտված մայրաքաղաքում:

Լ. Մ. 17 տ.

Դպրոց, թե՞ գեղեցկության մրցույթ

Այսօր արդիական է դպրոց հաճախել նորաձեւ հագուստներով, հատուկ սանրվածքով ու մանրակրկիտ շպարով: Եթե մի քանի տարի առաջ աշակերտները մրցում էին գիտելիքներով, ապա այժմ հագուկապով, բջջային հեռախոսներով, աղջիկները նաեւ՝ շպարով ու բարձրակրունկներով, տղաները՝ մեքենաներով: Վերջերս ականատես եղա, թե ինչպես իններորդ դասարանցի մի աշակերտուհի հպարտանում էր, որ այսօրվա շպարն իր մայրիկն է «ստեղծագործել»: Մի՞թե իններորդցի աղջիկը չի գիտակցում, որ դպրոց է գնում ոչ թե իրեն ցուցադրելու, այլ անհրաժեշտ գիտելիք ձեռքբերելու համար: Երբ դպրոցում պահանջում են համազգեստ կրել, նրանք բողոքում են, քանի որ այդպես զրկվում են գեղեցիկ հագուստները ցուցադրելու հնարավորությունից: Իսկ այն աշակերտները, որոնք չեն կարող օրական մի նոր հագուստ հագնել, դպրոց են գալիս ստիպողաբար եւ ամաչելով: Դպրոցներում դժվար է լինում տարբերել աշակերտին ուսուցչից, քանի որ նրանք կրում են նույնպիսի հագուստ, նույնատիպ զարդեր եւ բարձրակրունկ կոշիկներ:

ՄԱՆԵ ԱՐՏԵՄՅԱՆ, 16 տ.

«Քաղաքակիրթ» առեւտուր

2007 թվականի սեպտեմբերի 16-ին Հարավ-արեւմտյան Բ2 թաղամասում գտնվող մթերային կրպակներից մեկի վաճառողին խնդրեցի ինձ մեկ հատ թթվասեր տալ: Մոտ վաթսունամյա վաճառողին թվաց, որ թթվասերը կարագի հայերեն անվանումն է: Երիտասարդ վաճառողը «ուղղեց» նրան եւ ասաց, որ թթվասերը մածունն է: Կրպակի մոտ գտնվող անծանոթուհին օգնեց նրանց եւ ասաց, որ թթվասերը «սմետանն է»: Հետո երիտասարդ վաճառողն էլ հետաքրքրվեց. «Բա մածո՞ւն ոնց կլինի»:

Երբ վերջապես թթվասերը տվեցին, ես ներողություն խնդրեցի եւ հետ վերադարձրի այն, քանի որ ժամկետն անց էր: Տարեց վաճառողը, տեսնելով, որ մթերքի օգտագործման ժամկետից երկու օր է անցել, ասաց. «Դե լավ, երկու օրը ի՞նչ պիտի անի: Ձեզ համար է գրած»: Ի վերջո, թթվասերը հետ վերցրին: Երբ խնդրեցի գնածս հացը տոպրակի մեջ դնել, վաճառողը հարցրեց. «Հեռո՞ւ ես գնում»: Բացասական պատասխան ստանալով՝ վաճառողն այնպիսի տոպրակ տվեց, որում հացի միայն մեկ երրորդը տեղավորվեց:

Չցանկանալով վեճի բռնվել տարեց վաճառողի հետ՝ ես վերցրի հացն ու հեռացա, փառք տալով Աստծուն, որ ավելի փոքր չեմ, թե չէ վերջս անհամեմատ ավելի վատ կլիներ:

ԱՆՆԱ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ, 15 տ.

ԵՐԵՎԱՆ

Ռաբիսը եկեղեցում

Մի օր այցելեցի Երեւանի Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցի: Եկեղեցում արարողություն էր, լսվում էր եկեղեցական մեղմ երգ: Նստած էի նստարանին եւ հանկարծ սթափվեցի Սպիտակցի Հայկոյի ձայնից: Աղոթելու եւ Աստծո հետ հաղորդակցվելու համար եկեղեցի եկած հավատացյալները դարձել էին եկեղեցուց ոչ հեռու գտնվող «Բոչկա» ռեստորանում հնչող ռաբիս երաժշտության ակամա ունկնդիրներ:

Փաստորեն, այսուհետեւ Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցի այցելելիս ստիպված կլինենք աղոթել նաեւ ռաբիս երաժշտության «կլկլոցի» ուղեկցությամբ:

Ա. Գ.

Դիպլոմ եւ աշխատանք

Բոլորն էլ ցանկանում են ավարտել բարձրագույն ուսումնական հաստատություն, որ ապագայում լավ աշխատանք ունենան: Սակայն բուհերի բոլո՞ր շրջանավարտներն են աշխատանքով ապահովված: Վերջերս հանդիպեցի մի աղջկա, որ գերազանց գնահատականներով ավարտել էր ԵՊՀ-ի ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետը, բայց աշխատում է խանութում որպես վաճառողուհի: Չնայած դրան, նա խորհուրդ է տալիս լավ սովորել եւ ճիշտ մասնագիտություն ընտրել: Իսկ ի՞նչ կասեք այն դասախոսի մասին, ով օրվա առաջին կեսին համալսարանում դաս է տալիս, երկրորդ կեսին աշխատում է որպես բանվոր: Ո՞վ է մտորում այս երեւույթի պատճառների մասին:

Վա՜յ, ինչ սիրուն շենք է

Մի կնոջ եմ ճանաչում, որ ժամանակին ապրում էր Արամի փողոցի վրա գտնվող իր տանը: Մի օր նրան բռնի վտարեցին իր տնից շատ կենտրոնաբնակների պես: Կինը ոչ ոք չունի եւ քնում-արթնանում է փողոցում: Ասում են, որ մարդկանց տները քանդում են, որ մեր քաղաքը գեղեցիկ լինի: Փաստորեն, մարդկանց փողոց են նետում, որ քաղաքի հյուրերը գան ու նրանց տների տեղերում «էլիտար» կառույցներ տեսնելով ասեն՝ վա՜յ, ինչ սիրուն շենք է:

Էսպե՞ս պետք է լիներ

Ինչի՞ համար են գրքերը: Կարդալո՞ւ, թե՞ պահարանում գեղեցիկ շարելու համար: Մեկը հոգնելով նրանց տեսքից եւ պատճառաբանելով, թե «ավելորդ տեղ են զբաղեցնում», որոշում է դեն շպրտել, մյուսը՝ խնամքով պահում, պահպանում է:

Մի անգամ աղբարկղում դասական գրականության նմուշներ տեսա: Մինչեւ ուշքի կգայի, անցորդներից մեկը մոտեցավ եւ վերցրեց դրանք: Մի օր էլ մի տարեց մարդ տեսա, որ Վահրամ Փափազյանի երկհատորյակը հազար դրամով էր վաճառում: Մարդիկ այնքան են հոգնել գրքերից, որ Րաֆֆու, Շիրվանզադեի գործերը բակերում վաճառում են 150-350 դրամով: Հաճախ էլ տեսնում ենք, որ գրքերը ծառայում են որպես վառելիք կամ արեւածաղկի սերմի տոպրակ:

Արդյո՞ք էսպես պետք է լիներ:

ԱՆԱԻՍ ԱՐՇԱԿՅԱՆ 16 տ.

Մասնավորեցում

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆՆ ԱՌԸՆԹԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆԸ ՏԵՂԵԿԱՑՆՈՒՄ Է

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆՆ ԱՌԸՆԹԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ «ԱՃՈՒՐԴԻ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ԱՃՈՒՐԴԻ, ՈՐԸ ՏԵՂԻ ԿՈՒՆԵՆԱ 2007Թ. ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 23-ԻՆ, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 10-ԻՆ ԵՎ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 25-ԻՆ, ԺԱՄԸ 11:00-ԻՆ, «ԱՃՈՒՐԴԻ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ (ՀԱՍՑԵՆ՝ Ք. ԵՐԵՎԱՆ, Դ.ԱՆՀԱՂԹԻ 23, 4-ՐԴ ՀԱՐԿ)

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

ՀՀ կառավարության 25.11.00թ.թիվ 770 որոշմամբ լուծարվող «Արդիմփեքս» պետական առեւտրաարտադրական ձեռնարկության «Ախթալայի առեւտրաարտադրական» ԴՁ-ի (հասցեն՝ Լոռու մարզ, գ.Ախթալա) հաշվեկշռում գտնվող գույքը՝

N	Գույքի անվանումը	Ձեռքբերման տ/թ.	Քանակ	Մաշվածության %-ը	Գնահատված արժեքը (ներառյալ ԱԱՀ-ն) դրամ	Մեկնարկ. գինը (ներառյալ ԱԱՀ-ն) դրամ
	հիմնական միջոցներ					
1	Էլ.սարք/մարմ.հ	1967	1	100	60114	30057
2	Սառնարան ցուցափեղկ	1976	1	100	165023	82512
3	Սառնարան ցուցափեղկ	1972	2	100	330624	165312
4	Սառնարան ցուցափեղկ	1967	1	100	144272	72136
5	Սառնարան ցուցափեղկ	1964	9	100	1223257	611629
6	Սառնարան ցուցափեղկ	1967	2	100	294556	147278
7	Սառնարան ցուցափեղկ	1967	1	100	135272	67636
8	Սառնարան ցուցափեղկ	1967	1	100	31246	15623
9	Սառնարան ցուցափեղկ	1969	1	100	156295	78148
10	Էլեկտրական սալիկ	1974	1	100	111227	55614
11	Էլեկտրական սալիկ	1962	1	100	111227	55614
12	Էլ.կաթսա	1968	1	100	57125	28563
13	Էլ.կաթսա	1972	1	100	54102	27051
14	Սառնարան կամերա	1962	2	100	616180	308090
15	Սառնարան կամերա	1979	1	100	462874	231437
16	Սառնարան պահարան	1964	1	100	137921	68961
17	Սառնարան պահարան	1974	1	100	162306	81153
18	Սառնարան պահարան	1972	1	100	137378	68689
19	Սառնարան պահարան	1972	1	100	162306	81153
20	Սառնարան պահարան	1972	1	100	144272	72136
21	Սառնարան պահարան	1962	1	100	204385	102193
22	Սառնարան պահարան	1984	1	100	159318	79659
23	Սառնարան պահարան	1962	1	100	137921	68961
24	Սառնարան պահարան	1967	1	100	161118	80559
25	Ցուցափեղկ փայտյա	1976	10	100	368832	184416
26	Ցուցափեղկ կահույք	1972	15	100	889408	444704
27	Ցուցափեղկ կահույք	1982	8	100	310178	155089
28	Ցուցափեղկ	1979	9	100	434651	217326
29	Ցուցափեղկ կահույք	1979	1	100	62219	31110
	կառուցվածքներ եւ փոխանցող հարմարանքներ					
30	Խանութ հավաքովի 54ք.մ.	1975	1	100	1834649	917325
31	Ճաշարան հավաքովի 110 ք.մ.	1964	1	100	1629074	814537
32	Կրպակ փայտյա 6 ք.մ.	1974	1	100	437334	218667
	տրանսպորտային միջոցներ					
33	ԳԱԶ-52	1989	1		1142160	571080
34	ԳԱԶ-53 հացի առաքման	1986	1		1157196	578598
35	Զիլ 130	1986	1		3378372	1689186

Աճուրդը կանցկացվի դասական (գնի ավելացման) եղանակով: Աճուրդին կարող են մասնակցել ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձինք, ինչպես նաեւ համայնքները, որոնք մինչեւ յուրաքանչյուր աճուրդի նախորդող աշխատանքային օրը, ժամը 17:00 աճուրդային հանձնաժողովին են ներկայացրել.

-աճուրդի նախավճարի մուծման անդորրագիրը, որի չափն է 15623 դրամ, մուտքագրման հաշիվն է «ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ» թիվ 16000651014 դրամային հաշիվը.

-անձնագիրը, իսկ իրավաբանական անձինք հիմնադիր փաստաթղթերի պատճենները եւ լիազորությունները հաստատող փաստաթղթերը:

Աճուրդին չեն կարող մասնակցել այն անձինք, որոնք վաճառվող լոտի նկատմամբ չեն կարող ունենալ սեփականության իրավունք:

Վերը նշված փաստաթղթերի առկայության դեպքում աճուրդային հանձնաժողովը մասնակցին տրամադրում է մասնակցի վկայական:

Աճուրդին կարող են ներկա գտնվել դիտորդներ՝ աճուրդի մասնակից չհանդիսացող այն անձինք, ովքեր վճարել են մուտքի վճար՝ 3000 դրամ:

Աճուրդի մասնակցի վկայականները տրամադրվում են «Աճուրդի կենտրոն» պետական ոչ առեւտրային կազմակերպությունում (հասցեն՝ ք.Երեւան Դ.Անհաղթի 23/4-րդ հարկ) մինչեւ յուրաքանչյուր աճուրդի նախորդող աշխատանքային օրը, ժամը 17:00, իսկ դիտորդի տոմսերը վաճառվում են մինչեւ աճուրդի սկսվելը:

Աճուրդին մասնակցել ցանկացողները վաճառվող լոտին (գույքին) կարող են ծանոթանալ սույն ծանուցման հրապարակման պահից մինչեւ աճուրդի բացմանը նախորդող օրն ընկած ժամանակահատվածը՝ յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերին, ժամը 9:00-ից մինչեւ 17:00 (բացառությամբ ժամը 13:00-ից մինչեւ 14:00):

Գույքի ցուցադրումը իրականացվում է ընկերության հանձնակատարի կողմից:

Նախքան աճուրդի սկսվելը աճուրդային հանձնաժողովը գրանցում է մասնակիցներին եւ յուրաքանչյուր մասնակցին, ներկայացված մասնակցի վկայականի համարին համապատասխան, տրամադրում է համար:

Աճուրդը վարում է աճուրդավարը: Աճուրդավարը մասնակիցներին առաջարկում է մեկնարկային գնով գնել լոտը: Տվյալ գնով մասնակից իրավունք ունի, նախքան աճուրդավարի մուրճիկի երրորդ հարվածը, ներկայացնել նոր գնային հայտ, որը պետք է գերազանցի մասնակիցների կատարած նախորդ գնային հայտը՝ նվազագույնը հավելման (քայլի) չափով: Վերջին ամենաբարձր գնային հայտ ներկայացրած մասնակիցը, աճուրդավարի մուրճիկի երրորդ հարվածից հետո, համարվում է աճուրդի հաղթած մասնակից: Եթե մի քանի մասնակից միաժամանակ գնային հայտ են ներկայացրել հավասար չափով, որից հետո ավելի բարձր գնային հայտ չի ներկայացվել, ապա աճուրդի հաղթած մասնակից է համարվում վիճակահանության արդյունքներով ընտրված մասնակիցը: Աճուրդավարի կողմից աճուրդի հաղթող համարված մասնակիցը պարտավոր է՝ հանձնաժողովի ստանալուց 30 րոպեի ընթացքում, վճարել իր առաջարկած գնի առնվազն 3 տոկոսի չափով գումար, որը սահմանված ժամկետում (10 օրվա ընթացքում) հետագա վճարումները կատարելու դեպքում նախավճարի հետ միասին հաշվարկվում է վճարման ենթակա գումարի մեջ, իսկ վճարումներից խուսափելու դեպքում չի վերադարձվում եւ տվյալ մասնակիցը զրկվում է աճուրդին մասնակցելու իրավունքից: Եթե աճուրդում հաղթող համարված մասնակիցը սահմանված ժամկետում (հանձնաժողովի ստանալուց 30 րոպեի ընթացքում) վճարում է իր առաջարկած գնի առնվազն 3 տոկոսի չափով գումար, ապա նա ճանաչվում է աճուրդի հաղթող եւ ստորագրում է աճուրդի արդյունքների մասին արձանագրությունը: Աճուրդում վաճառված յուրաքանչյուր լոտի գոյացած գինը նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափը չգերազանցելու դեպքում հաղթող մասնակիցը աճուրդի արդյունքների մասին արձանագրության ստորագրման օրը վճարում է լոտի ամբողջ գումարը: Աճուրդում չհաղթած մասնակիցներին, գրավոր դիմումի առկայության դեպքում, մուծված նախավճարը վերադարձվում է աճուրդի ավարտից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում: Վաճառվող լոտին (գույքին) ծանոթանալու համար զանգահարել՝ 52-65-57 հեռախոսահամարով Տ.Հովհաննիսյանին:

Աճուրդի կանոնակարգին ծանոթանալու (որը տրամադրվում է դիմումի առկայության դեպքում, մեկ օրվա ընթացքում, պատճենահանման ծախսերը վճարելու պայմանով) եւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար կարող եք դիմել ք.Երեւան, Դ.Անհաղթի 23 հասցեով կամ զանգահարել աճուրդային հանձնաժողովին՝ հեռախոս՝ 23-73-00, ինտերնետ՝ URL: //www.privatization.am:

ԱՃՈՒՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Հայտարարություն

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունը հայտարարում է բաց մրցույթ՝ «Ագրոնավթաբազա» պետական փակ բաժնետիրական ընկերության, «Դեբեդ» հյուրանոց» պետական փակ բաժնետիրական ընկերության, «Արագածոտնատրանս» փակ բաժնետիրական ընկերության, «Տիրոս» դուստր փակ բաժնետիրական ընկերության եւ «Մասիսի նավթամթերք» փակ բաժնետիրական ընկերության գործադիր տնօրենների պաշտոնները զբաղեցնելու համար

«Ագրոնավթաբազա» պետական փակ բաժնետիրական ընկերության (ք.Երեւան, գ.Հաղթանակ, 1-ին փողոց 46), «Դեբեդ» հյուրանոց» պետական փակ բաժնետիրական ընկերության, (ք.Ալավերդի, Սանահին), «Արագածոտնատրանս» փակ բաժնետիրական ընկերության, (ք. Աշտարակ, Երեւանյան 47), «Տիրոս» դուստր փակ բաժնետիրական ընկերության (ք. Երեւան, Գաջեգործների 75) եւ «Մասիսի նավթամթերք» փակ բաժնետիրական ընկերության (Արարատի մարզ, Մասիս կայարան) գործադիր տնօրենների թափուր պաշտոնների մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել հետեւյալ փաստաթղթերը՝

- գրավոր դիմում,
- անձնագրի պատճենը,
- մեկ լուսանկար 3/4 չափի,
- խորհրդի աշխատանքային գրքույկից,
- ինքնակենսագրություն,
- բարձրագույն կրթության դիպլոմի պատճենը,
- կադրերի հաշվառման անձնական թերթիկ (լրացրած),
- տեղեկանք մշտական բնակության վայրից,
- հրապարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հաստատող փաստաթուղթ (դրանց առկայության դեպքում),
- բնութագիր վերջին աշխատանքի վայրից (եթե կազմակերպությունը չի լուծարվել),
- արական սեռի անձանց համար՝ նաեւ զինգրքույկ կամ դրան փոխարինող ժամանակավոր եւ զորակոչային տեղամասից կցագրման վկայական կամ համապատասխան տեղեկանք:

Քաղաքացիները փաստաթղթերը ներկայացնում են անձամբ՝ անձնագրով կամ անձը հաստատող փաստաթղթով:

Մրցույթն անցկացվում է մասնակցի անմիջական մասնակցությամբ փաստաթղթային ուսումնասիրության եւ հարցազրույցի միջոցով:

Մրցույթին մասնակցելու թույլտվություն ունեն այն անձինք, ովքեր Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ունեն մրցույթին մասնակցելու իրավունք, համապատասխան բնագավառի բարձրագույն կրթություն եւ ձեռնարկատիրական կամ կառավարման ոլորտի առնվազն 3 տարվա կամ առնվազն 5 տարվա մասնագիտական աշխատանքային ստաժ:

Հանձնաժողովը խորհրդին չի թույլատրում մասնակցել մրցույթին, եթե ներկայացրած փաստաթղթերը չեն համապատասխանում տվյալ պաշտոնի համար սահմանված պահանջներին, լրիվ չեն կամ թերի են: Անհրաժեշտության դեպքում հանձնաժողովը կարող է հրավիրել եւ լսել նաեւ մրցույթին մասնակցելու համար դիմած խորհրդին: Հանձնաժողովն իր որոշմամբ հաստատում է մրցույթի մասնակիցների (այսուհետեւ՝ մասնակից) ցուցակը: Այդ որոշումը հրապարակվում է մինչեւ մրցույթի սկիզբը:

Եթե հանձնաժողովը մրցույթին մասնակցելու համար դիմած խորհրդիներից ոչ մեկին չի թույլատրում մասնակցել մրցույթին, ինչպես նաեւ եթե մրցույթին մասնակցելու համար դիմում ներկայացրած անձանցից ոչ ոք չի ներկայացել, ապա հանձնաժողովի կողմից կայացվում է որոշում՝ մրցույթը չկայացած համարելու մասին: Այդ որոշումը հանձնաժողովը հանձնում է Վարչության աշխատակազմի ղեկավարին:

Հանձնաժողովը յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում է առանձին:

Հարցազրույցի ընթացքում մասնակցին հանձնաժողովի անդամները տալիս են բանավոր հարցեր, որոնք արձանագրվում են հանձնաժողովի քարտուղարի կողմից:

Հարցերը կարող են տրվել.

ա) իր պարտականությունների կատարման համար անհրաժեշտ իրավական ակտերի իմացությունը ստուգելու նպատակով,

բ) կազմակերպության զարգացման եւ բարեփոխման հայեցակարգ, հիմնադրույթներ մշակելու կարողությունը ստուգելու նպատակով,

գ) տրամաբանելու եւ տարբեր իրավիճակներում կողմնորոշվելու ունակությունը ստուգելու նպատակով,

դ) ֆինանսատնտեսական գործունեության իրականացման կարողությունը ստուգելու նպատակով,

ե) համակարգչով եւ ժամանակակից այլ տեխնիկական միջոցներով աշխատելու ունակությունը ստուգելու նպատակով,

զ) աշխատանքի կազմակերպման եւ ղեկավարման անհրաժեշտ հմտությունը ստուգելու նպատակով,

է) ենթակաների հետ վարվելու անհրաժեշտ էթիկայի կանոնների իմացությունը ստուգելու նպատակով,

ը) առնվազն մեկ օտար լեզվի իմացությունը ստուգելու նպատակով:

Հարցերին տրված մասնակցի պատասխանները գնահատվում (ճիշտ կամ սխալ) են հարց տվող հանձնաժողովի անդամի կողմից: Եթե մասնակցի տված պատասխանը գնահատվում է սխալ, ապա հանձնաժողովի գնահատական տվող անդամի կողմից պետք է հնչեցվի ճիշտ պատասխանը:

Յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն ավարտելուց հետո անցկացվում է քվեարկություն՝ հանձնաժողովի նախագահի կողմից կնքված եւ ստորագրված քվեաթերթիկների միջոցով:

Քվեարկության արդյունքում ընտրված է համարվում այն որոշումը, որն ստացել է հանձնաժողովի քվեարկությանը մասնակցած անդամների կեսից ավելի կողմ ձայները, իսկ հավասար ձայների դեպքում՝ մասնակցի համար առավել նպաստավորը:

Եթե մրցույթին մասնակցելու համար ոչ մի դիմում չի ներկայացվել, ապա այդ մասին տեղյակ է պահվում վարչության պետին եւ նշանակվում է կրկնակի մրցույթ:

Մրցույթին չեն կարող մասնակցել այն անձինք, ովքեր՝

- դատական կարգով ճանաչվել են անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ,
- տառապում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հաստատած ցանկում ընդգրկված հիվանդություններից որեւէ մեկով, որը կարող է խոչընդոտել ծառայողական պարտականությունների կատարմանը եւ լիազորությունների իրականացմանը,
- դատապարտվել է հանցագործության համար եւ դատվածությունը սահմանված կարգով հանված կամ մարված չէ,
- օրենսդրությամբ իրավունք չունի զբաղեցնել որոշակի պաշտոններ կամ զրկվել է որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից,
- նախորդ երեք տարվա ընթացքում եղել է սնանկանալու պատճառով լուծարված եւ կազմակերպության պարտատերերի օրինական պահանջները չբավարարած կազմակերպության ղեկավար,
- խուսափել է ժամկետային պարտադիր զինվորական ծառայությունից:

Մրցույթի արդյունքները հրապարակվում են մրցույթը անցկացնելուց հետո նույն օրը՝ անմիջապես:

Մրցույթի արդյունքները կարող են բողոքարկվել դատական կարգով:

Մրցույթի մասնակցելու համար դիմումների (փաստաթղթերը՝ բնօրինակներով) ներկայացման վերջին ժամկետն է 2007թ. նոյեմբերի 20-ը, ժամը 13.00-ն:

Դիմումները պետք է ներկայացնել՝ ք.Երեւան, Տիգրան Մեծի 4, Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության քարտուղարություն:

Մրցույթը կանցկացվի Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունում (ք.Երեւան, Տիգրան Մեծի 4), 2007թ. դեկտեմբերի 20-ին, ժամը 14.30-ն:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն, կամ զանգահարել 52-35-36 հեռախոսահամարով:

ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն

Մասնավորեցում

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆՆ ԱՌԸՆԹԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ «ԱՃՈՒՐԴԻ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ԱՃՈՒՐԴԻ, ՈՐԸ ՏԵՂԻ ԿՈՒՆԵՆԱ Ք.ԵՐԵՎԱՆ, Դ.ԱՆՀԱՂԹԻ 23 /4-ՐԴ ՀԱՐԿ/ ՀԱՍՑԵՈՒՄ

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2007թ. մայիսի 31-ի թիվ 649-Ն որոշման, Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարության աշխատակազմի տնօրինությամբ գտնվող օտարման ենթակա տրանսպորտային միջոցները

Հ/Հ	Գույքի անվանումը	Թողարկման/ ձեռքբերման տարեթիվը	Գույքի արժեքի որոշման հետ կապված վճարները (ներառյալ ԱԱՀ) /դրամ/	Գնահատված արժեքը առ 05.10.05թ. /դրամ/	23.08.07թ. աճուրդի		07.09.07թ. աճուրդի		24.09.07թ. աճուրդի		09.10.07թ. աճուրդի	
					մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/
1	Ավտոմեքենա «ԳԱԶ-3102» (պետհամարանիշը 089LL11 , թափքը` N 0108768)	1994թ.	18000	935510	702000	35100	561600	28080	449280	22464	359424	17972
2	Ավտոմեքենա «ՎԱԶ-21213» (պետհամարանիշը` 574 LL01 , թափքը` N 4114516)	1996թ.	18000	1089000	817000	40850	653600	32680	522880	26144	z418304	20916
3	Ավտոմեքենա «ԳԱԶ-3110» (պետհամարանիշը` 096LL11, թափքը` N 40200M3379841)	1998թ.	18000	1106100	830000	41500	664000	33200	531200	26560	424960	21248

Հ/Հ	Գույքի անվանումը	08.11.07թ. աճուրդի		23.11.07թ. աճուրդի		10.12.07թ. աճուրդի		25.12.07թ. աճուրդի	
		մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/
1	Ավտոմեքենա «ԳԱԶ-3102» (պետհամարանիշը 089LL11 , թափքը` N 0108768)	287540	14377	230032	11502	184026	9202	147221	7362
2	Ավտոմեքենա «ՎԱԶ-21213» (պետհամարանիշը` 574 LL01 , թափքը` N 4114516)	334644	16733	267716	13386	214173	10709	171339	8567
3	Ավտոմեքենա «ԳԱԶ-3110» (պետհամարանիշը` 096LL11, թափքը` N 40200M3379841)	339968	16999	271975	13599	217580	10879	174064	8704

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2007թ. մայիսի 31-ի թիվ 649-Ն որոշման, աճուրդի հաղթողը պարտավոր է.

-իր միջոցների հաշվին վճարել գույքի արժեքի որոշման հետ կապված վճարը, ինչպես նաեւ գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման հետ կապված Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված վճարները ու տուրքերը:

Բոլոր մեքենաները գտնվում են տեխնիկապես ոչ բարվոք վիճակում:

Աճուրդը կանցկացվի դասական (գնի ավելացման) եղանակով: Բոլոր աճուրդները սկսվում են ժամը 11:00-ին:

Աճուրդով չվաճառված գույքի մեկնարկային գինը յուրաքանչյուր հաջորդ աճուրդի ժամանակ նվազեցվում է վերջին աճուրդի գույքի մեկնարկային գնի 20 տոկոսի չափով: Աճուրդը կայանալու դեպքում հաջորդ աճուրդը (աճուրդները) չի (չեն) անցկացվում: Աճուրդին կարող են մասնակցել ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձինք, ինչպես նաեւ համայնքները, որոնք յուրաքանչյուր աճուրդի համար աճուրդի նախորդող աշխատանքային օրը, ժամը 17:00 աճուրդային հանձնաժողովին են (հասցեն` ք. Երեւան, Դ.Անհաղթի 23 /4-րդ հարկ/) ներկայացրել.

-աճուրդի նախավճարի մուծման անդորրագիրը, որի չափն է` յուրաքանչյուր աճուրդի համար յուրաքանչյուր գույքի մեկնարկային գնի 3 տոկոսը, մուտքագրման հաշիվն է «ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ-ի թիվ 160006651014 դրամային հաշիվը.

-աճուրդի մասնակցության վճարի անդորրագիրը, որի չափն է 10000 դրամ (վճարվում է «Աճուրդի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի դրամարկղ), գույքի գնի մեջ չի ներառվում եւ անկախ աճուրդի արդյունքներից չի վերադարձվում.

-անձնագիրը, իսկ իրավաբանական անձինք հիմնադիր փաստաթղթերի պատճենները եւ լիազորությունները հաստատող փաստաթղթերը:

Աճուրդին չեն կարող մասնակցել այն անձինք, որոնք վաճառվող լոտի նկատմամբ չեն կարող ունենալ սեփականության իրավունք:

Աճուրդի մասնակիցների անձնագրի առկայությունը պարտադիր է:

Աճուրդի մասնակիցները վաճառվող լոտին կարող են ծանոթանալ սույն ծանուցման հրապարակման պահից մինչեւ աճուրդի բացմանը նախորդող օրն ընկած ժամանակահատվածում` յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերին, ժամը 9:00-ից մինչեւ 17:00 (բացառությամբ ժամը 13:00-ից մինչեւ 14:00) զանգահարել 582363 հեռախոսահամարով:

Տրանսպորտային միջոցների գտնվելու վայրը եւ տեխնիկական վիճակը համաձայն ՀՀ աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարության 13.07.07թ. N3/21-1620 գրության`

- «ԳԱԶ-3102» ավտոմեքենայի թափքը ամբողջությամբ փտած է եւ խախտված, առջեւի կախոցը իր բոլոր հանգույցներով շարքից դուրս եկած է, շարժիչը ենթակա է կապիտալ վերանորոգման, փոխանցման տուփը շարքից դուրս եկած է, ավտոմեքենայի գտնվելու հասցեն է ք.Երեւան, Աճառյանի խճ.սկզբնամաս (շինանյութի խանութ).

-«ՎԱԶ-21213» ավտոմեքենայի թափքը փտած է եւ խախտված, առջեւի կախոցը շարքից դուրս եկած է, շարժիչը ենթակա է կապիտալ վերանորոգման, փոխանցման տուփը ենթակա է կապիտալ վերանորոգման, ավտոմեքենայի գտնվելու հասցեն է ք.Երեւան, Ազատամարտիկների 76 շենք.

- «ԳԱԶ-3110» ավտոմեքենան վթարի ենթարկված է, ինչի հետեւանքով թափքն ծռված է, փոխանցման տուփը շարքից դուրս եկած է, շարժիչը ենթակա է կապիտալ վերանորոգման, ավտոմեքենայի գտնվելու հասցեն է ք.Երեւան, Ավան-Առինջ 1/13:

Աճուրդին կարող են ներկա գտնվել դիտորդներ` աճուրդի մասնակից չհամարվող այն անձինք, ովքեր վճարել են մուտքի վճար` 3000 դրամ:

Դիտորդի տոմսերը վաճառվում են մինչեւ աճուրդի սկսվելը: Նախքան աճուրդի սկսվելը աճուրդային հանձնաժողովը գրանցում է մասնակիցներին եւ յուրաքանչյուր մասնակցին, տրամադրում է քարտ:

Աճուրդը վարում է աճուրդավարը: Աճուրդավարը մասնակիցներին առաջարկում է մեկնարկային գնով գնել լոտը: Ցանկացած մասնակից իրավունք ունի, նախքան աճուրդավարի մուրճիկի երրորդ հարվածը, ներկայացնել նոր գնային հայտ, որը պետք է գերազանցի մասնակիցների կատարած նախորդ գնային հայտը` նվազագույնը հավելման (քայլի) չափով: Վերջին ամենաբարձր գնային հայտ ներկայացրած մասնակիցը, աճուրդավարի մուրճիկի երրորդ հարվածից հետո, համարվում է աճուրդի հաղթած մասնակից: Աճուրդավարի կողմից աճուրդի հաղթող հայտարարված մասնակիցը պարտավոր է` հանձնարարագիր ստանալուց 30 օրվա ընթացքում, վճարել իր առաջարկած գնի առնվազն 3 տոկոսի չափով գումար, որը սահմանված ժամկետում (10 օրվա ընթացքում) հետագա վճարումները կատարելու դեպքում նախավճարի հետ միասին հաշվարկվում է վճարման ենթակա գումարի մեջ, իսկ վճարումներից խուսափելու դեպքում չի վերադարձվում եւ տվյալ մասնակիցը զրկվում է աճուրդի մասնակցելու իրավունքից: Եթե աճուրդում հաղթող հայտարարված մասնակիցը սահմանված ժամկետում (հանձնարարագիր ստանալուց 30 օրվա ընթացքում) վճարում է իր առաջարկած գնի առնվազն 3 տոկոսի չափով գումար, ապա նա ճանաչվում է աճուրդի հաղթող եւ ստորագրում է աճուրդի արդյունքների մասին արձանագրությունը:

Աճուրդում չհաղթող մասնակցին, մուծված նախավճարը վերադարձվում է վերջինիս դիմելուց հետո եռօրյա ժամկետում:

Աճուրդի կանոնակարգին ծանոթանալու (որը տրամադրվում է դիմումի առկայության դեպքում, մեկ օրվա ընթացքում, պատճենահանման ծախսերը վճարելու պայմանով) եւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար կարող եք դիմել ք.Երեւան, Դ.Անհաղթի 23 /4-րդ հարկ/ հասցեով կամ զանգահարել աճուրդային հանձնաժողովին` հեռախոս` 23-73-00, ինտերնետ` URL: //www.privatization.am:

Հնարավոր փոփոխությունները ու լրացումները կիրառարկվեն այն ձեւով, ինչպես կատարվել է աճուրդի մասին սույն հրապարակային ծանուցումը:

ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆՆ ԱՌԸՆԹԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ «ԱՃՈՒՐԴԻ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ԱՃՈՒՐԴԻ, ՈՐԸ ՏԵՂԻ ԿՈՒՆԵՆԱ Ք.ԵՐԵՎԱՆ, Դ.ԱՆՀԱՂԹԻ 23 /4-ՐԴ ՀԱՐԿ/ ՀԱՍՑԵՈՒՄ

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2006թ. դեկտեմբերի 14-ի թիվ 1940-Ն որոշման, «Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզպետարանի աշխատակազմ» պետական կառավարչական հիմնարկի օտարման ենթակա տրանսպորտային միջոցները

Հ/Հ	Գույքի անվանումը	Գտնվելու վայրը*	Ձեռքբերման/թողարկման * տարեթիվը	Սկզբնական մեծությունը /դրամ/	Գնահատված արժեքը /դրամ/	31.07.07թ. աճուրդի		15.08.07թ. աճուրդի		30.08.07թ. աճուրդի		14.09.07թ. աճուրդի	
						մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/
1	Ավտոմեքենա «MERSEDES 200-E» (պետհամարանիշը` 056 LL 55 (583LL11),* թափքը` 11194212074248)	ք.Երեւան, Կուսուցով 13	2005թ./2000թ.	7385000*	6118000*	6118000	305900	4894400	244720	3915520	195776	3132416	156621

Հ/Հ	Գույքի անվանումը	01.10.07թ. աճուրդի		16.10.07թ. աճուրդի		31.10.07թ. աճուրդի		15.11.07թ. աճուրդի		30.11.07թ. աճուրդի	
		մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/
1	Ավտոմեքենա «MERSEDES 200-E» (պետհամարանիշը` 056 LL 55 (583LL11),* թափքը` 11194212074248)	2505933	125297	2004747	100238	1603798	80190	1283039	64152	1026432	51322

*Տվյալները ներկայացված են ՀՀ Արմավիրի մարզպետարանի 08.06.07թ. N 1283 գրության համաձայն:

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2006թ. դեկտեմբերի 14-ի թիվ 1940-Ն որոշման, աճուրդի հաղթողը պարտավոր է .

իր միջոցների հաշվին վճարել գույքի արժեքի որոշման հետ կապված վճարը` 18000 դրամ, ինչպես նաեւ գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման հետ կապված Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված վճարները ու տուրքերը:

Աճուրդը կանցկացվի դասական (գնի ավելացման) եղանակով:

Բոլոր աճուրդները սկսվում են ժամը 14:30-ին: Աճուրդով չվաճառված գույքի մեկնարկային գինը յուրաքանչյուր հաջորդ աճուրդի ժամանակ նվազեցվում է վերջին աճուրդի գույքի մեկնարկային գնի 20 տոկոսի չափով: Աճուրդը կայանալու դեպքում հաջորդ աճուրդը (աճուրդները) չի (չեն) անցկացվում:

Աճուրդին կարող են մասնակցել ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձինք, ինչպես նաեւ համայնքները, որոնք յուրաքանչյուր աճուրդի համար աճուրդի նախորդող աշխատանքային օրը, ժամը 17:00 աճուրդային հանձնաժողովին են (հասցեն` ք. Երեւան, Դ.Անհաղթի 23) ներկայացրել.

-աճուրդի նախավճարի մուծման անդորրագիրը, որի չափն է` յուրաքանչյուր աճուրդի համար յուրաքանչյուր գույքի մեկնարկային գնի 3 տոկոսը, մուտքագրման հաշիվն է ՎՏԲ Հայաստան բանկ թիվ 160006651014 դրամային հաշիվը.

-աճուրդի մասնակցության վճարի անդորրագիրը, որի չափն է 10000 դրամ (վճարվում է «Աճուրդի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի դրամարկղ), գույքի գնի մեջ չի ներառվում եւ անկախ աճուրդի արդյունքներից չի վերադարձվում.

-անձնագիրը, իսկ իրավաբանական անձինք հիմնադիր փաստաթղթերի պատճենները եւ լիազորությունները հաստատող փաստաթղթերը:

Աճուրդին չեն կարող մասնակցել այն անձինք, որոնք վաճառվող լոտի նկատմամբ չեն կարող ունենալ սեփականության իրավունք:

Աճուրդի մասնակիցների անձնագրի առկայությունը պարտադիր է: Աճուրդին կարող են ներկա գտնվել դիտորդներ` աճուրդի մասնակից չհամարվող այն անձինք, ովքեր վճարել են մուտքի վճար` 3000 դրամ:

Դիտորդի տոմսերը վաճառվում են մինչեւ աճուրդի սկսվելը: Աճուրդի մասնակիցները վաճառվող լոտերին կարող են ծանոթանալ սույն ծանուցման հրապարակման պահից մինչեւ աճուրդի բացմանը նախորդող օրն ընկած ժամանակահատվածում` յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերին, ժամը 9:00-ից մինչեւ 17:00 (բացառությամբ ժամը 13:00-ից մինչեւ 14:00): Նախքան աճուրդի սկսվելը աճուրդային հանձնաժողովը գրանցում է մասնակիցներին եւ յուրաքանչյուր մասնակցին, տրամադրում է քարտ:

Աճուրդը վարում է աճուրդավարը: Աճուրդավարը մասնակիցներին առաջարկում է մեկնարկային գնով գնել լոտը: Ցանկացած մասնակից իրավունք ունի, նախքան աճուրդավարի մուրճիկի երրորդ հարվածը, ներկայացնել նոր գնային հայտ, որը պետք է գերազանցի մասնակիցների կատարած նախորդ գնային հայտը` նվազագույնը հավելման (քայլի) չափով: Վերջին ամենաբարձր գնային հայտ ներկայացրած մասնակիցը, աճուրդավարի մուրճիկի երրորդ հարվածից հետո, համարվում է աճուրդի հաղթած մասնակից:

Աճուրդավարի կողմից աճուրդի հաղթող հայտարարված մասնակիցը պարտավոր է` հանձնարարագիր ստանալուց 30 օրվա ընթացքում, վճարել իր առաջարկած գնի առնվազն 3 տոկոսի չափով գումար, որը սահմանված ժամկետում (10 օրվա ընթացքում) հետագա վճարումները կատարելու դեպքում նախավճարի հետ միասին հաշվարկվում է վճարման ենթակա գումարի մեջ, իսկ վճարումներից խուսափելու դեպքում չի վերադարձվում եւ տվյալ մասնակիցը զրկվում է աճուրդի մասնակցելու իրավունքից: Եթե աճուրդում հաղթող հայտարարված մասնակիցը սահմանված ժամկետում (հանձնարարագիր ստանալուց 30 օրվա ընթացքում) վճարում է իր առաջարկած գնի առնվազն 3 տոկոսի չափով գումար, ապա նա ճանաչվում է աճուրդի հաղթող եւ ստորագրում է աճուրդի արդյունքների մասին արձանագրությունը:

Մեքենան գտնվում է ք. Երեւան, Կուսուցով 13 հասցեում: Ծանոթանալու համար զանգահարել ք. Արմավիր հեռ.62412:

Աճուրդում չհաղթող մասնակցին, մուծված նախավճարը վերադարձվում է վերջինիս դիմելուց հետո եռօրյա ժամկետում:

Աճուրդի կանոնակարգին ծանոթանալու (որը տրամադրվում է դիմումի առկայության դեպքում, մեկ օրվա ընթացքում, պատճենահանման ծախսերը վճարելու պայմանով) եւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար կարող եք դիմել ք.Երեւան, Դավիթ Անհաղթի 23 հասցեով կամ զանգահարել աճուրդային հանձնաժողովին` հեռախոս` 24-67-25 կամ 23-73-00, ինտերնետ` URL: //www.privatization.am:

Հնարավոր փոփոխությունները ու լրացումները կիրառարկվեն այն ձեւով, ինչպես կատարվել է աճուրդի մասին սույն հրապարակային ծանուցումը:

ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն

ԴՊՐՈՑ-ԴՊՐՈՑ

Ամենակարող կաշառքը

Այսօր ամենակարող կաշառքն իր թաթը դրել է ամենուր: Բացառություն չեն նաեւ դպրոցները: Երբ աշակերտն ունի ցածր գնահատական եւ ցանկանում է ուղղել այն, ո՞վ է հասնում օգնության: Դե իհարկե՝ պարոն կաշառքը: Ուսուցչի (ոչ բոլորի) պահարանը լցվում է տարբեր բարիքներով. հերթական սուրճը, ծաղկեփունջը կամ ոսկեզօծ գրիչը, բոնբոներկայան բազմազան ընտանիքներում առաջնորդվում դասապահներն կատարելուց հետո իր վերջին կամ հերթական հանգրվանն է գտնում ուսուցչի սեղանին: Աշակերտներից մեկը պատմում է, թե ինչպես Նիկոլ Աղբալյանի անվան դպրոցում մի տղայի ստանում էր ֆիմիայի 2-ը, բայց շնորհիվ մայրիկի նվիրած սուրճի, պարզվեց, որ տղան 4-ի գիտելիքներ ունի այդ առարկայից: «Իմանայի այդպես է, մի բան էլ ավելի կտայի, որ տղաս 5 ստանար», զարմացած նկատել է մայրը: Սա մեկն է այն օրինակներից, որ առկա են գրեթե յուրաքանչյուր դպրոցում:

Բարեբախտաբար աշակերտների հանդուգն կաշառատվությունը երբեմն վերածվում է օճառի պղպջակների: Թիվ 155 դպրոցի ուսուցչուհի տիկին Անտոնյանը պատռել էր աշակերտի տված գումարը, երբ վերջինս փորձել էր դրանով բարձրացնել իր գնահատականը:

Ե՞րբ պիտի գիտակցենք, որ կաշառքը չէ, որ պիտի ապահովի ուսման մեջ մեր առաջադիմությունը: Կա ավելի արժանապատիվ միջոց՝ սովորելը: Սովորելն է, որ վերջնականապես կախաղան կբարձրացնի պարոն կաշառքին: Այդպես չէ՞, հարգելի ուսուցիչներ:

ԼԻԼԻԹ ԱՎԱԳՅԱՆ, 17 տ.

ԻՐԱՎԻՃԱԿ

Աշխատանքը, թե՞ երեխան

Այսօր երեխա պահելը այդքան էլ հեշտ գործ չէ:

Եթե ծնողն ուզում է, որ երեխան սոված չմնա եւ ոչ մի բանից չզրկվի, պետք է շատ երկար աշխատի: Բայց ո՞վ մտորել երեխային, երբ ծնողը գնում է աշխատանքի: Երեխաներն ուզում են, որ ծնողները շուտ տուն գան, բայց ինչպե՞ս: Տիկին Կարինեն ասում է. «Ես աշխատում եմ մի քանի տեղ, տուն եմ գալիս գիշերը: Իմ տղան ստիպված տանը մենակ է մնում երրորդ դասարանից սկսած, բայց եթե ես քիչ աշխատեմ իմ երեխան կամ սոված կմնա, կամ կզրկվի նկարչության ու սպորտի պարապմունքների գնալու հնարավորությունից»:

«Ո՞ւմ ես ավելի շատ սիրում՝ հայրիկիդ թե մայրիկիդ» ծեծված հարցին հաճախ երեխաները պատասխանում են. «Մայրիկիս, որովհետեւ նրա հետ շատ եմ շփվում, իսկ հայրիկիս շատ հազվադեպ եմ տեսնում: Կարծես ես նրան չեմ ճանաչում: Ինչպե՞ս կարող եմ սիրել մի մարդու, ում համարյա չեմ ճանաչում»:

Ի վերջո, երեխան կարոտում է ծնողին: Երեխան կարող է նաեւ մտահոգվել. «Չլինի՞ մայրիկիս հետ բան է պատահել: Կարո՞ղ է հայրիկս ինձ լքել է»:

Ցավոք, պապիկ կամ տատիկ ունեցող երեխաների հոգսը մի փոքր ուրիշ է, սակայն տատիկներն ու պապիկներն էլ շատ են երեւ տալիս նրանց, իսկ այսօրվա դայակներից ինչ ասես սպասելի է:

ԱՐՓԻՆԵ ԹԵՐՅԱՆ, 12 տարեկան

Շահագործող դասախոսներ

Ինչպես ամեն տարի, այս տարի եւս շատ են այն երեխաները, որոնք դիմելու են բուհեր՝ բարձրագույն կրթություն ստանալու համար: Սակայն դասախոսներն, ինչպես միշտ, օգտվում են այս առիթից եւ չխնայելով երեխաներին ու նրանց ծնողներին, այնքան գումար են ուզում, որ շատերը նախընտրում են չպարապել: Իսկ ի՞նչ անեն ծնողազուրկ կամ ֆինանսական հնարավորություններից զուրկ, բայց սովորելու ցանկություն ունեցող երեխաները:

Գներն սկսվում են 20-30 հազար դրամից՝ ամեն առարկայի համար, իսկ երեխաները պարապում են 2-3 առարկա: Որոշ բաժիններ դիմելու համար էլ պետք է քննություն հանձնել չորս առարկաներից:

Եթե երեխան կարդա բոլոր հանձնարարված գրքերն եւ կատարի դպրոցում հանձնարարվող աշխատանքները, ապա նա առանց որեւէ խնդրի կարող է ընդունվել բուհ: Կա նաեւ մեկ այլ խնդիր: Եթե դպրոցի ուսուցիչն իմանա, որ իր աշակերտը իր դասավանդած առարկան պարապում է ուրիշ մասնագետի մոտ, կիջեցնի նրա գնահատականը: 16-ամյա Լուսինեն ասում է, որ շատ դեպքերում պարապելու գների թանկության պատճառով նա պարապում է հարազատներից որեւէ մեկի մոտ:

Ցավալի է, բայց փաստ, որ այսօր մեր դասախոսները վարվում են ինքնասերի պես եւ չեն ամաչում իրենց բարձր կոչումից՝ դասախոսի:

ԼԻԼԻԹ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ, 15 տ.

ՀԵՏԱԴԱՐՁ ՀԱՅԱՑՔ

Ներարկիչն ընդդեմ կարմիր հիվանդությունների

Տարբեր կազմակերպությունների աջակցությամբ հրատարակված թերթիկները տեղեկացնում են, որ ողջ աշխարհում միայն 2005-ին կարմրուկից մահացել է 345 000 մարդ, իսկ կարմրախտի հետեւանքով արատավոր է ծնվում տարեկան ծնվում է 100 000-ից ավելի երեխա: Այս իսկ պատճառով առաջարկվեց հեշտությամբ կանխարգելել այս հիվանդությունները պատվաստումների միջոցով: Հոկտեմբերի 1-13-ը ՀՀ ողջ տարածքում 6-ից 27 տարեկան բոլոր անձանց շրջանում կատարվեցին պատվաստումներ կարմրուկի եւ կարմրախտի դեմ:

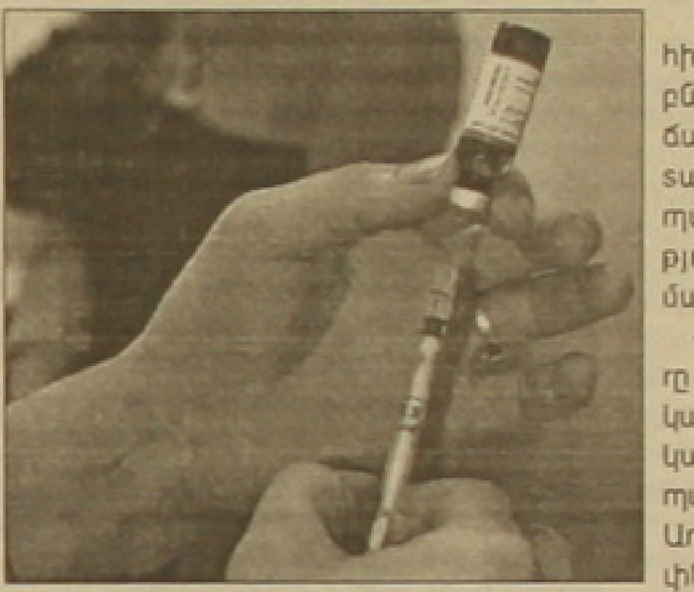

Որքան էլ քարոզչական արշավը տեղեկացնում է, որ պատվաստանյութերն ու պատվաստումները ապահով են եւ վստահելի, մի կին գտնում է, որ «պատվաստումները իրականում ռադիոակտիվ նյութեր են, որոնք ներարկում են, որպեսզի կառավարեն մեզ: Սա նույն սոցիալական քարտերի պատմությունն է»:

Իսկ պատմության ուսուցչուհի տիկ. Անտոնյանը գտնում է, որ բնակչության մեջ ինչ-որ խուճապ կա, որը մտածելու տեղիք է տալիս, բայց անհրաժեշտ է պատվաստվել հետագա բարդություններից խուսափելու համար:

- Ասում են, որ պատվաստումները անորակ են եւ բերված Հնդկաստանից, այդ պատճառով էլ ես կամավորապես հրաժարվել եմ պատվաստվել,- ասում է 16-ամյա Արաքսյան: Նրա տարեկից Տաթեւիկը համոզված է, որ ՄԱԿ-ը մտածում է մեր առողջության մասին ու մեզ անվճար տրամադրում որակյալ պատվաստումներ, ուստի ինքը հաճույքով պատվաստվել է:

Պատվաստվողներն այժմ անհոգ են, քանի որ արդեն զերծ են կարմրուկով ու կարմրախտով հիվանդանալու վտանգից, իսկ չպատվաստվողները կորցրեցին իրենց առողջությունը պահպանելու եւս մեկ հնարավորություն:

ԼԻԼԻԹ ԱՎԱԳՅԱՆ, 17 տ.

Թունավոր մթերքների *սիրահարները*

Հիմա տարբեր դպրոցների բուֆետներում շատ են վաճառվում վաս մթերքներ: Եղել են բազմաթիվ թունավորման դեպքեր, ընդամենը մի բուտերբրոդից: Իսկ դպրոցների դիմացի փոքր խանութները անպակաս են, դրանք ստեղծված են երեխաների միջոցով հարստանալու համար: Թեեւ ուսուցիչները չեն թողնում այդ խանութներից ուտելիք գնել, այնուամենայնիվ երեխաները գնում են թե՛ ուտելիք, թե՛ հյութեր:

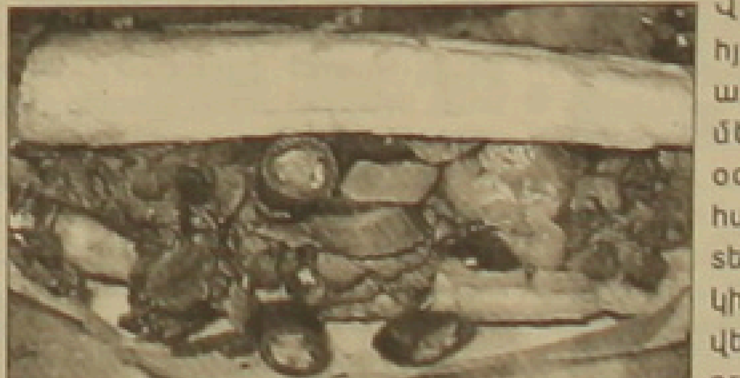

Վաճառողը հյութը քո աչքի առաջ լցնում է մեկանգամյա օգտագործման համար նախատեսված բաժակի մեջ, քեզնից վերցնելով 20 դրամ: Սակայն վերցնելով բաժակը, հասկանում ես, որ քեզնից առաջ դրանով ուրիշն էլ է խմել: Սովորական փքաբլիթը (պոնչիկ), որը ուրիշ խանութներում 50 դրամով է վաճառվում, այդպիսի խանութներում լինում է 60 դրամ: Վաճառողները հաճախ նաեւ խաբում են երեխաներին, հասկանալով թե ով է թվաբանությունից թույլ: Չմոռանանք թարմական ծամոնների եւ 10 դրամանոց կոնֆետների մասին: Իսկ «պիցցան», որը պատրաստված է լինում ընդամենը 2 կտոր նրբերշիկից եւ տոմատաչից, երեխաներին նույնպես շատ դուր է գալիս: Եվ վերջում ցավով նշեմ, որ երեխաները ավելի շատ նախընտրում են ուտել անհայտ ծագում ունեցող ուտելիքներ եւ երբեմն էլ թունավորվել, քան անուշ անել իրենց մայրիկների ձեռքով պատրաստած համեղ ու անվտանգ ուտելիքները:

ԱՆԻ ԿՈՍՏԱՆՅԱՆ, 10 տ.

Կեղծ սկավառակները ստի եւ գողության հետեւանք են

Ողջ աշխարհում լայն տարածում գտած տեսերային արտադրության կամ «ծովահեն» սկավառակները շարից հանում են տեսամագնիտոֆոնները եւ բացասաբար անդրադառնում մեր առողջության վրա: Մասնավորապես, սկավառակների անորակ լինելու պատճառով վատթարանում է մեր տեսողությունը: Վաճառողները արտասահմանյան կեղծ տիտակի տակ իրացնում են այդ սկավառակները ե՛ւ փոքրիկ կրպակներում, ե՛ւ մեծ ու «անունով» խանութներում: Որպեսզի գնորդը խուսափի կեղծիքից, պետք է ուշադիր լինի: Իրական սկավառակը կեղծից տարբերվում է հոլոգրաֆիկ եւ այլ տարբերանշանների առկայությամբ: Բայց կեղծ սկավառակների հոսքը Հայաստանում հնարավոր չէ կանխել միայն սպառողի աչալրջությամբ: ՀՀ Սահմանադրության 31.1 եւ 48-րդ հոդվածները սահմանում են, որ պետությունն իրականացնում է օրենքով սահմանված միջոցառումներ՝ ապրանքների որակի վերահսկողության ուղղությամբ եւ իրականացնում է բնակչության առողջության պահպանման ծրագրեր: Բայց արդյո՞ք պետությունը հասել է որակի վերահսկողության բարձր մակարդակի եւ մեր առողջության լիակատար պահպանմանը:

ԼԻԼԻԹ ԱՎԱԳՅԱՆ, 17 տ.

ԱՐՓԻՆԵ ԹԵՐՅԱՆ, 12 տ.

ԲԱՑԱՀԱՅՏՈՒԹՅՈՒՆ

Աշխարհագրության մարզերի ընթերցասրահների նկատմամբ

Խնկո-Ապոր անվան գրադարանի դռները բաց են երեւանցիների, բայց ոչ մարզի բնակիչ երեխաների համար: Այս մասին համոզվել են 10-րդ դասարանում սովորող աշակերտուհիներ Աննան եւ Սոնան: Թեեւ նրանք ապրում են Արնում սովորող աշակերտուհիներ Կոտայքի մարզում, սակայն սովորում են Երեւանի թիվ 27 դպրոցում, եւ ինչպես իրենց շատ համադասարանցիներ, նրանք էլ են ցանկանում օգտվել մեծ ու հարմարավետ այդ գրադարանից: Մի օր նրանք գրադարան տարան պահանջված բոլոր փաստաթղթերը, որպեսզի գրանցեն իրենց անունները գրադարանում, սակայն գրադարանի աշխատակիցները, իմանալով, որ աղջիկները Երեւանի բնակիչներ չեն, մերժեցին նրանց, իսկ Աննան եւ Սոնան հիասթափված հեռացան գրադարանից: «Մի՞թե կարելի է կտրել աշակերտի ձգտումն ու սերը դեպի գիրքը՝ մարզի բնակիչ լինելու պատճառաբանությամբ: Չէ՞ որ մենք էլ երեխաներ ենք, ովքեր ձգտում են ուսում ստանալ եւ վաղվա հայ մարդու պատիվը բարձր պահել», ասում է Աննան:

ՀԱՅԿՈՒՀԻ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ, 16 տ.

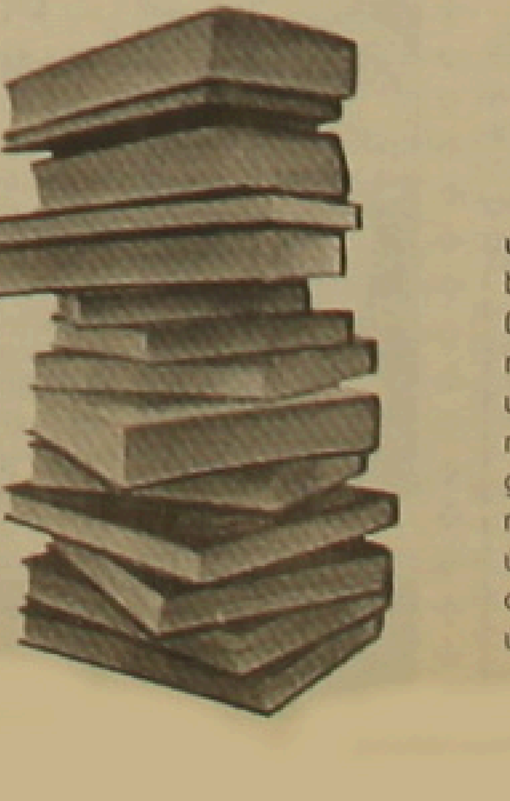

ԲԱՑԱՀԱՅՏՈՒԹՅՈՒՆ

Գրքերը եւ մանուկները

Տերյան փողոցի վրա կա մի գեղեցիկ շենք, որը իր կողմն է ձգում մանուկներին: Երեւի կռահեցիք: Դա Խնկո-Ապոր անվան գրադարանն է: Այստեղ գրքերը տեսակավորված են ըստ տարիքի: Կրտսեր տարիքի բաժինը գրավում է իր հեքիաթային կահավորանքով: Ավետա մորաքույրը փոքրիկ այցելուների հետ հետաքրքրական զրույցի է բռնվում: Փոքրիկների սենյակում նույնիսկ մուլտֆիլմեր են ցուցադրում: Այստեղ կա նաեւ երաժշտական բաժին, որի աշխատակիցները մեծ սիրով օգնում են այցելուներին գտնելու իրենց հետաքրքրող գրականությունը: Գրադարանը ունի շատ հարմարավետ ընթերցասրահ: Այն իր կահավորմամբ տրամադրում է ընթերցողին ընկղմվել գրականության աշխարհը եւ վայելել գրքի պատճառած զգացողությունները: Գրադարանը աչքի է ընկնում իր մաքրությամբ եւ կոկիկությամբ: Հաճելի է գտնվել այսպիսի վայրում:

ԱՐՓԻՆԵ ՍԻՄՈՆՅԱՆ, 12 տ.

ԱԶԳ-ՆԵՐԴԻՐ **Մանկապատանեկան** unicef

ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆ

Հայրենիք եւ բարեկեցություն

Մի վիճակագրության տվյալներով Հայաստանի Հանրապետությունում ապրող երիտասարդ սերնդի 76 տոկոսն իր ապագան տեսնում է արտասահմանում: Այս երեւույթն ունի իր օբյեկտիվ պատճառները (ծանր սոցիալական վիճակ, աշխատատեղի պակաս ...) եւ ցույց է տալիս երիտասարդների անվստահությունն ապագայի նկատմամբ: Կան նաեւ սուբյեկտիվ պատճառներ: Մեր երիտասարդները կարծում են, որ արտերկրում կյանքը մի տոնախմբություն է, եւ որ մեկնելով արտասահման, կապրեն բարեկեցիկ եւ անհոգ կյանքով: Սխալ են հասկանում, որ դա մոլորություն է: Չէ՞ որ պրոբլեմներ կան մոլորակի յուրաքանչյուր հատվածում: Ոմանք մեկնում են բարձրագույն ուսում ստանալու համար եւ ուղղակի չեն վերադառնում: Իսկ ի՞նչ են մտածում այդ մասին դպրոցականները: «Ես իմ ապագան Հայաստանում չեմ տեսնում, որովհետեւ շատ դժվար է այստեղ ապրել բարեկեցիկ եւ լիարժէք կյանքով: Հայաստանում խաբեություն ու անարդարություն է տիրում: Այդ պատճառով ես նախընտրում եմ մեկնել արտասահման: Իհարկե, երբեք չեմ մոռանա իմ հայրենիքը, կաշխատեմ ինչ-որ չափով օգտակար լինել նրան», ասում է Շուշան Մելիքյանը: Մարիամ Մուրադյանն էլ հակառակ կարծիքի է. «Ես երբեք չեմ հեռանա իմ հայրենիքից, որովհետեւ չեմ պատկերացնում իմ կյանքն արտերկրում: Եթե ամեն մեկը որոշի գնալ այստեղից, ապա ո՞վ ուզեց է մնալու Հայաստանի հողը»: Շուշանիկ Պապյանն էլ մտադիր է մեկնել արտասահման, աշխատել այնտեղ մի քանի տարի եւ անպայման վերադառնալ Հայաստան:

Բոլորս միահամուռ ուժերով պետք է պահենք-պահպանենք եւ ծաղկեցնենք մեր հայրենիքը: Միայն այդ դեպքում արտագաղթը կնվազի եւ միլիոնավոր արտագաղթածներ կվերադառնան իրենց տուն:

ԱՐՓԻՆԵ ՊՈՂՈՍՅԱՆ, 14 տ.

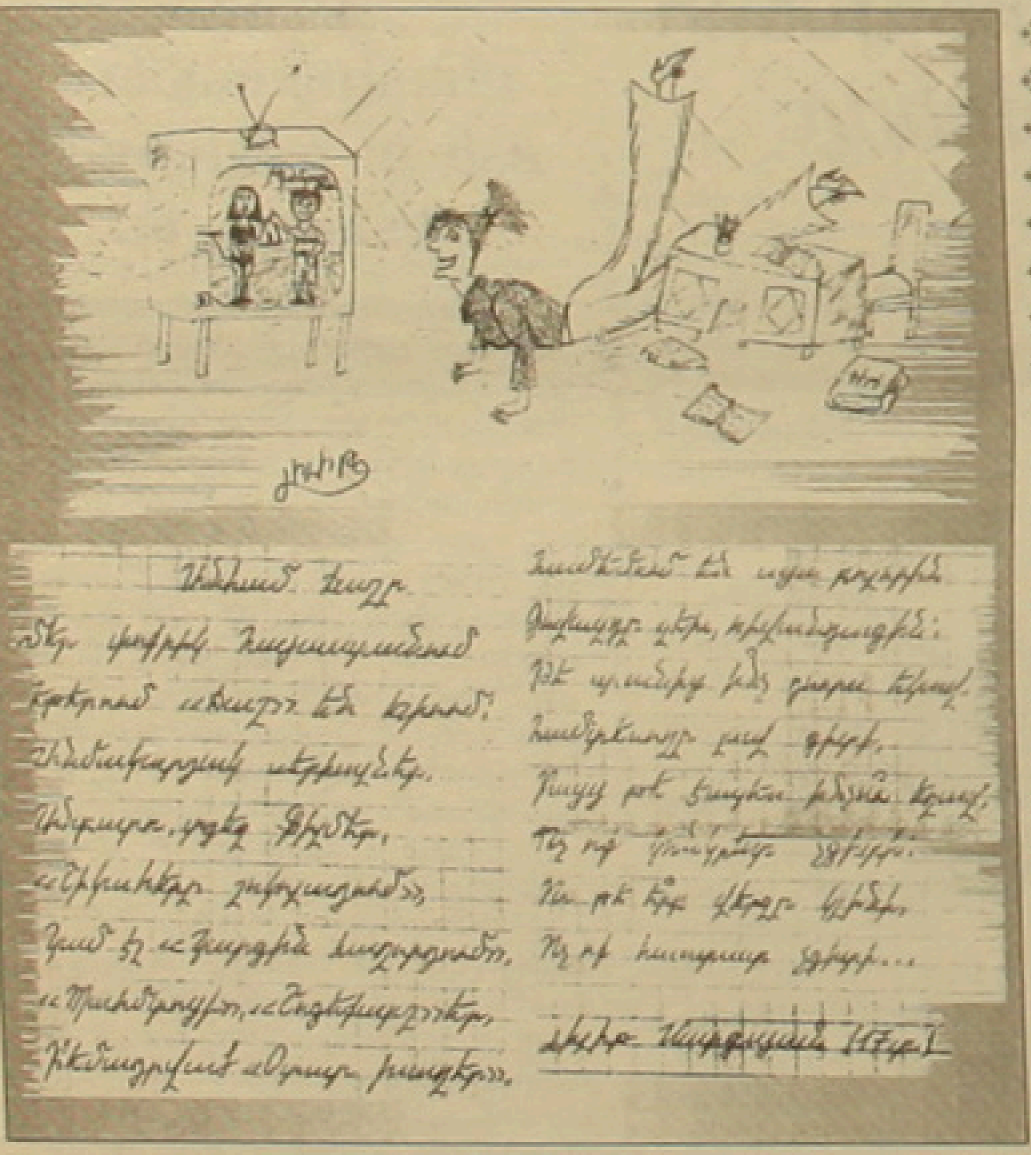

Ջակերտավոր ասված

Մենք «հայրենասեր» ենք եւ պատրաստ ենք «զոհել» մեր կյանքը հանուն մեր «պաշտելի» հայրենիքի: Մենք «ազնիվ» ենք, «բարի» ու «պարկեշտ»:

Հայ դեռահասները «կիրթ» են, նրանք «հարգում» են մեծերին:

Մեծերը «հոգատար» են, աշխատում են բարեկարգել մանկապարտեզները, դպրոցներն ու ծերանոցները: Հայ մանուկները «պաշտպանված» են, ծնողները հիանալի «դաստիարակություն» են տալիս ապագա սերնդին:

Մենք «ընթերցասեր» ենք, «գնահատում» ենք ֆրանկոֆոնությունն ու բարձր արվեստն ընդհանրապես: Մենք միմյանց «հարգում» ենք, «արհամարհում» ենք ստախոս, քծնող ու ամբարտավան մարդկանց: Մենք բարոյապես «անբիծ» ենք եւ միշտ ձգտում ենք կատարյալին...

Իսկ հիմա մտովի վերացնենք բոլոր չակերտները: Իսկապե՞ս այդպիսին ենք:

ՏԱԹԵՎԻԿ ԲԱՂԴԱՅԱՆ, 15 տ.

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սիրելի երեխաներ: Եթե ձեզ դուր է գալիս մեր աշխատանքը եւ ինքներդ էլ ցանկանում եք միանալ մեզ, աշխատել մեր պես եւ նույնիսկ մեզնից լավ, ապա կարող եք ձեւավորել պատանի լրագրողների նոր խմբակ: Մեր ուսուցչուհի Սուսաննա Մարգարյանը ձեզ համար կվարի «Լրագրողական հիմունքներ եւ վարպետություն» դասընթացը, որի մասնակիցներն ենք մենք: Հուսանք, որ առժամանակ անց մենք կլինենք մրցակցող խմբեր եւ կդառնանք մեր իսկ երազած Մանկապատանեկան լրագրողական ակումբի առաջին անդամները:

Այնպես որ, միացեք մեզ զանգահարելով 0 93 36 95 31:

Գրեք մեզ azg_ik@yahoo.com հասցեով:

ԵՍ ԷԼ՝ ՄԵԾԸ

Ուսուցչուհի. ծեր, թե՞... ազատ

Ընկեր Մագդան անցնելով դասասենյակներից մեկի կողքով, լսում է ինչ-որ դասարանցի տղաների բուռն քննարկումն իր մասին: Մեկն ասում է.

- Արա՜, բայց ինչ ծեր ա ընկեր Մագդան:
- Ծերը որ, շատ լավիկն ա,- լրացնում է մյուսը:
- Ես տարի մեզ դաս տալու ա՞,- անհանգստացած հարցնում է երրորդը:
- Չէ,- ափսոսանքով պատասխանում է մեկ ուրիշը:
- Բա ո՞նց անենք, որ դաս տա,- բարձրաձայն մտորում է տղաներից մեկը:

Այդ պահին ուսուցչուհին դասասենյակ է մտնում եւ բացատրություն պահանջում: Տղաներից մեկը փորձում է ուսուցչուհուն բացատրել «ծեր» բառի իրենց ընկալումը:

- Դա հաճոյախոսություն է, քանի որ Դուք մեր դպրոցի ամենաերիտասարդ եւ ամենագեղեցիկ ուսուցչուհին եք:
- Բայց մեր դպրոցում ուրիշ երիտասարդ ուսուցչուհիներ էլ կան, օրինակ ...
- Ո՛չ, ընկեր Ավագյանը: Ինքը ծեր չի, ինքը ազատ ա,- համոզված ավարտում է աշակերտը:

Այսպիսով, աշակերտներից ոմանց կարծիքով ուսուցիչներն էլ են դասվում տարբեր թոչնատեսակների շարքին: Թեմայի շուրջ մեր հարցերին պատասխանելով, բարձրդասարանցի Արշակը արտահայտում է իր ցանկությունը՝ բոլոր ուսուցչուհիները լինեն մինչեւ 35 տարեկան, ունենան 1,70 մ հասակ, լինեն բարետես, հաճելի, ժպտուն:

Դե, իսկ բարձրագույն կրթությունը ցանկալի է...

ՀԱՍՄԻԿ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ, 16 տ.

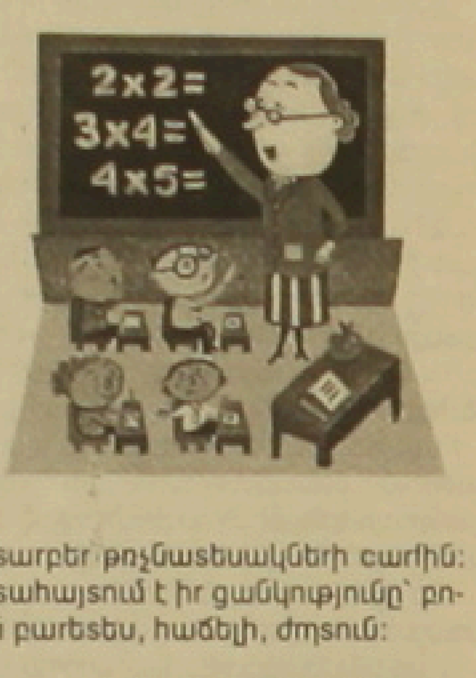

ՄԵՐ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐԸ

Ինչո՞ւ են նեղացնում շներին

Բոլորն էլ գիտեն, որ շները շատ հավատարիմ կենդանիներ են: Մասնագետները ասում են, որ թափառական, ոչ ցեղական շները ավելի հավատարիմ են, կարծես թե երախտապարտ են լինում իրենց տերերին, որ իրենց ազատել են փողոցային դժվար կյանքից: Սակայն շներին սկսել են նեղացնել եւ նույնիսկ սպանել: Երեւանի բնակիչներից շատերը կողմ են շների ոչնչացմանը: Նրանք պատճառաբանում են այն հանգամանքը, որ թափառական շները այնքան են հաչում, որ չեն թողնում քնել: Նաեւ ասում են, որ շները կծում են մարդկանց, իսկ կծվելը այնքան էլ հաճելի բան չէ: Սակայն պետք է շների մասին էլ մտածել: Չէ՞ որ նրանք շատ անգամներ մարդկանց կյանք են փրկել իրենց բնազդով:

Այսօր իմ զրուցակիցն է բողոքական շներից մեկը՝ Ռեքս Թափառակյանը: Նա որոշել է, որ բողոքի ցույց է անելու, այսինքն՝ հաչելու է այնքան ժամանակ, մինչեւ մարդիկ մեղմանան իրենց հանդեպ:

- Ինձ չար երեխաները այնքան են քարկոծել, որ մարմինս ամբողջովին կապտուկներով է ծածկված,- ասում է նա,- բավական է ինչքան համբերեցինք: Մարդիկ կարծում են, որ մենք անխելք ենք եւ անհասկացող, բայց նրանք սխալվում են: Մենք կաշխատենք այլեւս ոչ մեկին չկծել: Պարզապես, երբ մարդիկ մեզ նեղացնում են, մենք էլ պաշտպանվում ենք: Սիրելի մարդիկ, խնդրում ենք՝ մեզ լավ վերաբերվեք, եւ մենք էլ ձեզ չենք կծի: Ինչ որ չեք ցանկանում ձեզ անեն, մի արեք ուրիշներին:

ՆԱՐԻ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ, 10 տ.

Ոչ միայն կենդանի, այլեւ բժիշկ

Մասնագետները հավաստում են, որ հիվանդությունները կարելի է բուժել ոչ միայն դեղերով եւ բույսերով, այլ նաեւ կենդանիների օգնությամբ: Օրինակ, նժույգով զբոսանքն օգնում է հոգեկան խանգարում ունեցողներին: Ալիքավոր թութակը թեթեւացնում է սրտի ցավը: Կատուն փարատում է մարդու մենությունը, հանգստացնում նրան, իջեցնում արյան ճնշումը: Շների մոտ կա անսովոր կենսադաշտ, որն օգնում է անհավասարակշիռ եւ նյարդային մարդկանց: Կան նաեւ պերուական, մեքսիկական, չինական «հրաշք շներ», որոնք բուժում են ասթման, կանոնավորում են սրտի ռիթմը, արյան շրջանառությունը, հեռու պահում ալերգիաներից (բացառությամբ մարդկանց, ովքեր ալերգիա ունեն շներից), նույնիսկ դանդաղեցնում են ուռուցքային հիվանդությունները: Դա բացատրվում է «հրաշք շների» մարմնի բարձր ջերմաստիճանով՝ 40,5 աստիճան:

Առողջ եղեք եւ գնահատեք կենդանիներին:

Թարգմանեց ՆԱՐԻ ՁԱՎԱՐՅԱՆ, 12 տ.

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԳԻՏԱՐԱՆ

Հոբոյ՝ քնքուշ եւ մելամաղձիկ

Ինչ գիտենք փողային գործիքների մասին: Այն, որ նրանք նվագում են փչելով: Իսկ ինչ փողային գործիքներ կան. ֆլեյտա, հոբոյ, կլառնետ, ֆագոտ... սրանք բոլորը փայտե փողային գործիքներ են: Այսօր առաջարկում եմ ծանոթանալ հոբոյի հետ:

Հոբոյը փողային գործիք է: Այն ունի փողի ձեւ, որի ներքեւի մասը լայնանում է: Հոբոյը պատրաստում են էբոնիտից, երբեմն էլ պլաստմասսայից: Նրա նեղ ծայրին գտնվում է կրկնակի եղեգնափողը (трость): Հոբոյն ունի 20 փական, երկարությունը 60 սմ է: Հոբոյները լինում են 4 տեսակի. 1) փոքր հոբոյ, 2)ալտ հոբոյ կամ անգլիական եղջերափող, 3) հոբոյ դամուր, 4) գեկելեֆոն:

Հոբոյը ժողովրդական ծագում ունի: Այն պատկանում է զուռնայատիպ գործիքներին: Այս գործիքը առաջին անգամ հիշատակվում է 16-րդ դարում:

Հոբոյը սիմֆոնիկ եւ օպերային նվագախմբերում անփոխարինելի գործիք է: Այն ունի շատ քնքուշ եւ մելամաղձոտ ձայն:

ԱՐՓԻՆԵ ՍԻՄՈՆՅԱՆ, 13 տ.

Բարձրակրունկ կոշիկների պատմությունից

Բարձր կրունկներով կոշիկներն ի հայտ են եկել միջնադարում: Դրանց հայրենիքը Փարիզն է, որ այս դեպքում նորաձեւության հետ քիչ կապ ունի: Այն ժամանակ Փարիզի փողոցների մեծ մասը սալահատակված չէր, եւ անցորդները հաճախ էին խրվում ցեխի մեջ ու դուրս գալիս ամբողջովին ցեխոտված: Ահա մի քանի հնարամիտ կոշկակարներ ոտքը գետնից բարձրացնելու եւ փաստորեն ցեխից պաշտպանելու համար հորինեցին բարձր կրունկները: Բոլոր փարիզեցիները՝ կին, թե տղամարդ, սկսեցին բարձրակրունկ կոշիկներ հագնել: Հետագայում տղամարդիկ դեն նետեցին իրենց բարձրակրունկները, իսկ կանայք հավատարիմ մնացին բարձրակրունկներին՝ նուրբ եւ երկարոտն երեւալու համար:

Կանացի բարձրակրունկը հասավ նաեւ խնուս գավառի Առոս գյուղը: Բայց հարյուրավոր տարիների ընթացքում առուցի ոչ մի կին այդպիսի կոշիկներով արտերի մոտ չերեւաց: «Եթե Աստված տեսնի, որ կինն արտը մշակում է ոտնաթաթերի վրա, օրորալով-շորորալով, ոչ մի հասկ չի բուսցնի, եւ մենք կմնանք հացի կարոտ», ասում էին Առոսի կանայք եւ բարձրակրունկ կոշիկներ հագնում հարսանիքի եւ այլ հանդիսությունների ժամանակ:

ԼԻԱՆԱ ԱՌՍՏԱՄՅԱՆ, 16 տ.

Ներդիրի պատասխանատու-խմբագիր՝ ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ
Ներդիրի ձեւավորող՝ ԱՐԾՐՈՒՆ ԿՈՍՏԱՆԴՅԱՆ
Հեռ. (093) 369531 e-mail: susmark2002@yahoo.com azg_ik@yahoo.com

Հյուսիսային Իրաքի հարցում Թուրքիան դարձել է սեփական նախաձեռնության պատանդը

Ներխուժումը նրան սպառնում է երկրի քրդաբնակ շրջաններում վերահսկողությունը կորցնելու վտանգով

Հոկտեմբերի 17-ին դռնփակ նիստում Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովը ձայների գերակշռող մեծամասնությամբ Հյուսիսային Իրաքում PKK-ի դեմ ռազմական գործողություններ ծավալելու լիազորություն էր տվել վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի կառավարությանը: Մինչ Թուրքիայի քաղաքական շրջանակներն անդրսահմանային ռազմական հնարավոր գործողությունների շուրջը համատարած հիստերիա էին հրահրում երկրում, իսկ Էրդողանն Իրաքի փոխնախագահ Հաշիմիին եւ վարչապետ Մալիքիին զգուշացնում էր, որ թուրքական զորքերի ներխուժումից կարելի է խուսափել PKK-ի երեք առաջնորդներին հանձնելու դեպքում միայն, ահա հոկտեմբերի 21-ին քրդական այս կազմակերպության մարտիկները հանկարծակի հարձակվում են Հաքքյարիի Յուքսեքովա գավառի մոտակայքում տեղակայված թուրքական զորամասի վրա: Նրանք երեք կողմից կրակի տակ են առնում զորամասը, սպանում 12 զինծառայողի, ապա եւ պատանդ են վերցնում 8 զինվորականի:

Այդ ընթացքում Իրաքի նախագահ Ջալալ Թալաբանին, հանդիպելով Էրբիլում Հյուսիսային Իրաքի «Քուրդիստան» շրջանի նախագահ Մասուդ Բարզանիի հետ, ի պատասխան PKK-ի երեք առաջնորդներին Թուրքիային հանձնելու Էրդողանի պահանջին, հայտարարում է. «Նույնիսկ մեր կատուն ձեզ չենք տա: PKK-ի հարցը քաղաքական լուծում է պահանջում»:

Կատվի մասին Թալաբանիի հայտարարությունն իբրեւ մարտահրավերի դրսեւորում երեւան է հանում քաղաքական նպատակը ռազմական ներխուժման սպառնալիքի եւ դիվանագիտական ճնշման միջոցով ապահովելու Անկարայի հավակնությունների սնանկությունն ու կասկածի տակ է դնում Հյուսիսային Իրաք ներխուժելու նպատակահարմարությունը:

Ինչո՞ւ: Այն պարզ պատճառով, որ Թուրքիայի իրաքյան սահմանի երկայնքով տեղակայված թուրքական զորքերը, որոնց թվակազմը սահմանամերձ շրջաններում հասնում է ավելի քան 100 հազարի, ոչ միայն չեն կարողանում կասեցնել PKK-ի ներթափանցումը երկիր, այլեւ վերջինի հարձակումից պաշտպանել զինծառայողներին: Սա նշանակում է, որ PKK-ին մարտահրավերներ նետող թուրքական բանակն ինքն է հայտնվում մարտահրավերի առջեւ, թերեւս դրանով էլ քրդական այս կազմակերպությանն է զիջում նախաձեռնությունը:

Դա, ինչ խոսք, վտանգում է բանակի հեղինակությունը երկրի ներսում, առավել եւս Թուրքիայի քրդաբնակ հարավ-արեւելյան շրջաններում: Այլ կերպ, անկախ քաղաքական զարգացումների հետագա ընթացքից, Հյուսիսային Իրաքում PKK-ի դեմ ռազմական գործողություններ ծավալելու թուրքական սպառնալիքները նպատակի առումով ձախողվում են: Ըստ երեւույթին նպատակին չի ծառայելու նաեւ «Քուրդիստան» շրջանի նկատմամբ տնտեսական պատժամիջոցներ կիրառելու Թուրքիայի սպառնալիքը, որովհետեւ հոկտեմբերի 25-ին Դամասկոսում Իրաքի խորհրդարանի նախագահ Մահմուդ ալ Մաշադին, որը պաշտոնական այցով Սիրիայում էր գտնվում, հայտարարել է. «Եթե Թուրքիան Հյուսիսային Իրաքի նկատմամբ տնտեսական պատժամիջոցների դիմի, ապա մենք կփակենք Քիրքուկ-Ջեյհան նավթատարը»: Նրան հաստատել է նաեւ Իրաքի վարչապետ Մալիքին:

Այսպիսով, Հյուսիսային Իրաք ներխուժման հարցում ինչպես ԱՄՆ-ի եւ Իրաքի, այնպես էլ Հյուսիսային Իրաքի «Քուրդիստան» շրջանի ղեկավարության բուռն հակազդեցությանը բախվող Թուրքիան դարձել է սեփական նախաձեռնության պատանդը: Հարցը, սակայն, սոսկ այդ նախաձեռնությունը չէ, այլեւ PKK-ի դեմ ռազմական գործողություններ ծավալելու նպատակով Հյուսիսային Իրաք ներխուժելու դեպքում երկրի քրդաբնակ հարավ-արեւելյան շրջաններում վերահսկողությունը կորցնելու վտանգը, որն ամենեւին էլ չի բացառվում:

Ներխուժման դեպքում արդեն նրա խնդիրը ոչ թե կսահմանափակվի PKK-ի Հյուսիսային Իրաքում տեղակայված հենակետերով, այլ երկրի հարավ-արեւելյան շրջանների քուրդ բնակչությունն ակտիվորեն կներգրավվի Թուրքիայի դեմ քրդական այս կազմակերպության մղած պայքարում, իսկ դա այդ պայքարին կհաղորդի քրդական դիմադրության բնույթ:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Չե Գեւարայի մազափունջը վաճառվել է 100 հազար դոլարով

1967-ին սպանված լատինաամերիկացի հեղափոխական Չե Գեւարայի մազափունջը երեկ Դալասի (ԱՄՆ) աճուրդում վաճառվել է 100 հազար դոլարով: Ասոշիեյթեդ պրես գործակալության տվյալներով, գնորդը հյուստոնցի գրավաճառ Բիլ Բաթլերն է, որը Չե Գեւարային համարում է «20-րդ դարի մեծագույն հեղափոխականներից մեկը»:

61-ամյա Բաթլերը 60-ականների առարկաների հավաքորդ է եւ մտադիր է գնված մազափնջով զարդարել իր գրախանութը:

Մազափունջը ժամանակին կտրել էր ԿՀՎ նախկին գործակալ, կուբացի Գուստավո Վիյոլդոն: 71-ամյա Վիյոլդոն անցյալում մասնակցել էր Չե Գեւարայի ձերբակալման գործողությանը: Եթե գնդակահարված հեղափոխականի դին տեղափոխեին Կուբա, նրան կթաղեին մեծ պատիվներով: Ուստի որոշվել էր դիակը թաղել կառուցվող օդանավակայանի թռիչքադաշտի տակ:

1995-ին Կուբայի իշխանությունները հայտարարեցին, թե Չեի աճյունը հայտնաբերվել է Բոլիվիայում: Կուբայում վերաթաղում կատարվեց առանց ԴՆԹ-ի հետազոտման: Վիյոլդոն եւ այլ փորձագետները պնդում են, թե հեղափոխականի իսկական աճյունն առաջվա պես Բոլիվիայում է:

ԿՀՎ գործակալը գնդակահարված հեղափոխականի մազափունջը կտրել էր առաջադրանքի կատարման ապացույց ունենալու համար: Աճուրդային տունը մազերի ԴՆԹ-փորձաքննություն չի կատարել, բայց Heritage Auction Galleries-ի մասնագետները վստահ են, որ մազափունջը հենց Չե Գեւարայինն է:

Բլերի հուշերը կհրատարակի «Ռենդոմ հաուսը»

Մեծ Բրիտանիայի նախկին վարչապետ Թոնի Բլերն իր հուշերի հրապարակման նպատակով պայմանագիր է ստորագրել «Ռենդոմ հաուս» հրատարակչության հետ: Վերջինիս ներկայացուցիչները, սակայն, չեն ասել, թե ինչ գումար են վճարելու նախկին վարչապետին:

Ֆրանսպրեսի թղթակիցը ենթադրում է, որ նախկին վարչապետի հոնորարը կարող է կազմել մի քանի միլիոն ֆունտ ստեռլինգ: Հուշագիրը կներկայացնի նրա վարչապետության 10 տարիների պատմությունը: Գիրքը լույս կտեսնի Մեծ Բրիտանիայում եւ ԱՄՆ-ում:

Մի քանի ամիս առաջ «Ռենդոմ հաուսը» հրատարակեց Մեծ Բրիտանիայի տեղեկատվական ծառայության նախկին ղեկավար Ալեստեր Քեմփբելի հուշագիրը: «Բլերի տարիները» գրքում Քեմփբելը գիտակցաբար բաց է թողել Բլերի եւ նրա իրավահաջորդ Գորդոն Բրաունի հարաբերություններին առնչվող մանրամասնությունների մեծ մասը:

Բրիտանական Պրես ասոշիեյթեդ գործակալության տվյալներով, Բլերն իր հուշերը գրելիս առավել անկեղծ է լինելու: Ուստի գիրքը վաճառքի կհանվի երկու տարուց ոչ շուտ՝ խորհրդարանական ընտրություններից հետո:

ԵՄ-Ռուսաստան գագաթաժողովում քննարկվում են առեւտրի եւ էներգետիկայի հարցեր

Երեկ Պորտուգալիայում բացված ԵՄ-Ռուսաստան գագաթաժողովում կողմերի քննարկման գլխավոր թեման Մոսկվայի եւ Բրյուսելի առեւտրի ու համագործակցության նոր համաձայնագրի ստորագրումն է: Ներկայիս սահմանափակ համաձայնագրի գործողության ժամկետն ավարտվում է դեկտեմբերի 1-ին:

Ավելի վաղ Լեհաստանը նոր համաձայնագրի հետ կապված բանակցությունների վրա վետո էր դրել լեհական մսի արտահանման կապակցությամբ Ռուսաստանի հետ իր տարաձայնությունների պատճառով: Մոսկվայում հույս ունեն, որ Լեհաստանում նոր կառավարության ձեւավորումը թույլ կտա վերսկսել բանակցությունները: Սակայն դիտորդները քիչ հավանական են համարում ԵՄ-Ռուսաստան տարաձայնությունների հաղթահարումը եւ համագործակցության նոր համաձայնագրի կնքումը:

Գագաթաժողովի օրակարգի հարցերի կապակցությամբ ՌԴ նախագահի օգնական Սերգեյ Յաստրժեմբսկին ասել է, որ օրակարգը «դասական բնույթ» է կրում: Նրա խոսքերով, գագաթաժողովում պաշտոնապես չի քննարկվի Եվրոպայում հակահրթիռային պաշտպանության ամերիկյան համակարգի տարրերի տեղաբաշխման հարցը, սակայն դա կարող է ծագել, «երբ խոսվի աշխարհամասի ընդհանուր իրավիճակի մասին»:

ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինը գագաթաժողովից առաջ հայտարարել է, որ տարաձայնությունները չեն խանգարում Ռուսաստանի եւ Եվրամիության հարաբերությունների զարգացմանը: «Որոշ հարցերում դիրքորոշումներն առայժմ չեն համընկնում: Երբեմն թվում է, թե երբ մենք քննարկում ենք անցկացնում Եվրոհանձնաժողովի մեր գործընկերների հետ, մեր ընդդիմախոսներից ավելի շատ ենք պաշտպանում համաեվրոպական շահերը», ընդգծել է Պուտինը:

Ֆիլիպինների նախագահը ներում շնորհեց իր նախորդին

Ֆիլիպինների նախագահ Գլորիա Առոյոն լիակատար ներում է շնորհել նախկին նախագահ Ջոզեֆ Էստրադային, որը մի քանի շաբաթ առաջ ցմահ բանտարկության դատապարտվեց կաշառակերության մեղադրանքով: Առոյոյի ներկայացուցիչը Ֆրանսպրեսի թղթակցին ասել է, որ ներումը շնորհվել է այն բանից հետո, երբ Էստրադան պարտավորվել է այսուհետեւ երկրում իր թեկնածությունը չառաջադրել որեւէ ընտրովի պաշտոնում:

70-ամյա Էստրադան ազատ է արձակվել 70-ն անց բոլոր կալանավորներին ներում շնորհելու՝ երկրում ընդունված կարգի շրջանակներում:

Առոյոյի որոշման առթիվ Ֆիլիպիններում արձագանքը միանշանակ չէ: Ոմանք բացահայտ դժգոհություն են արտահայտում: Այսպես, ձախամետ գործիչ Խոսե Դիզոնը հայտարարել է, թե Էստրադային ներում են շնորհել հանուն ներկայիս իշխանության «քաղաքական գոյատեւման», որին քանիցս մեղադրել են կաշառակերության մեջ:

Հայտնի կինոդերասան Ջոզեֆ Էստրադան, որը մի շարք ֆիլմերում «զիլ տղայի» եւ «աղքատների հերոսի» դերեր է խաղացել, Ֆիլիպինների նախագահի պաշտոնում ընտրվեց 1998-ին, մեծ առավելությամբ հաղթելով իր մրցակիցներին:

Երբ երեք տարի անց խաղային բիզնեսի, արժեթղթերի եւ ծխախոտի վաճառքի անօրինական եկամուտներից 87 մլն դոլար ստանալու մեղադրանքով Էստրադային պաշտոնանկ արեցին, նրա հազարավոր կողմնակիցներ փողոցներ դուրս եկան նախկին կինոդերասանին նախագահական պաշտոնում վերականգնելու պահանջով: Այն ժամանակ նոր նախագահ Գլորիա Առոյոն արտակարգ դրություն հայտարարեց եւ զորքեր մտցրեց նախագահական պալատին: Բախումներից զոհվեց 4 մարդ:

Նոր վարկած լեդի Դիանայի մահվանն առնչվող դատաքննությունում

Փարիզյան գետնուղիներից մեկում 1997-ին լեդի Դիանայի եւ Դոդի ալ Ֆայեդի մահվան պատճառ դարձած ավտովթարից հետո օգնության հասած հրշեջներից մեկը երեկ ցուցմունքներ է տվել Լոնդոնում անցկացվող դատաքննության ժամանակ: Հրշեջ Դեմիան Դեյքին ասել է, որ լեդի Դիանան վերջին պահին արտաբերել է «Աստված իմ» բառերը:

CNN հեռուստաընկերությունը մեջբերում է Դեյքիի այն պնդումը, որ վթարի վայրում հավաքված անթիվ լուսանկարիչները՝ պապարացիները տուժածներին օգնելու փոխարեն զբաղվել են լուսանկարահանումներով:

Դեյքիի ցուցմունքները Փարիզի հետ հաստատված տեսակապի շնորհիվ լսվել են Լոնդոնի դատավարությունում: Դեյքիի խոսքերով, ինքը տուժածներին օգնել է, չիմանալով, որ վթարված ավտոմեքենայում Ուելսի իշխանուհին է:

Հրշեջը նշել է, որ երբ դեպքի վայր եկած ոստիկանները սկսել են մի կողմ տանել լուսանկարիչներին, նրանցից մեկը խնդրել է «չխանգարել» կատարելու սեփական աշխատանքը: Իսկ լեդի Դիանան փորձել է խոսել եւ կրկնել է «Աստված իմ» բառերը:

Նախօրեին դատավարությունում հայտնվել էր նոր վարկած, որի հիմքը վկա Ժակ Մորելի ցուցմունքներն են: Նրա խոսքերով, պապարացիները փարիզյան գետնուղում դիտավորյալ շրջափակել էին լեդի Դիանայի ավտոմեքենան, որպեսզի վարորդին ստիպեն կանգ առնել:

Լոնդոնյան դատավարությունում գրեթե ամեն օր արձանագրվում են նորանոր վկաների անստուգելի ցուցմունքներ: Այսպես, հոկտեմբերի 15-ին ֆրանսիացի վկա Ֆրանսուա Լեւիստրը հայտարարեց, որ աղետից վայրկյաններ առաջ լեդի Դիանայի ավտոմեքենան հայտնվել էր տարօրինակ լուսաբռնկման ազդեցության տակ, որը կարող էր կուրացնել վարորդին: Ընդ որում նա տվյալ երեւույթը չհամեմատեց սովորական լուսաբռնկման հետ, ասելով, թե «այս լույսն այնպիսին էր, ասես հայտնված լինեիր ոստիկանական ռադարի ազդեցության գոտում»:

Վկաների բոլոր ցուցմունքները եւ դատական նիստերի վերծանումները ներկայումս տեղադրվում են հատուկ կայքէջում:

Հայոց անցյալի վերհանումներ իտալացի նկարիչների հայացքով

Հայաստանում իտալական օրերի շրջանակում (2005 թ.) մշակութային բազմաբնույթ ձեռնարկներից ամենաակնառուն Ազգային պատկերասրահում բացված Սբ. Ղազարի Մխիթարյան մայրավանքի թանգարանային նմուշների ցուցադրությունն էր, որոնց մի զգալի մասը կազմում էր իտալացի նկարիչների աշխատանքներ՝ հայոց պատմության անցյալի դրվագների անդրադարձներով:

Անցնող ժամանակը միևնույն է, այսպես թե այնպես կլանում է որևէ երևույթի, իրադարձության տպավորությունների անմիջական արձագանքը: Պատմության համար դրանց վավերացում-փաստագրումն է մնում շահեկան: Ազգային պատկերասրահի վերոհիշյալ ցուցադրությունը վավերացվել է գեղեցիկ մի տպագրությամբ: **«Հայոց պատմության էջեր իտալացի նկարիչների գրաֆիկական աշխատանքներում»** պատկերազարդ ալբոմի լույս ընծայման աշխատանքները կատարել են **Համլետ Գասպարյանը, Հայր Հարություն վրդ. Պզտիկյանը և Հրաչ Գասպարը**: Պատկերազարդ էջերի զուգընթեր տեղեկությունները ըստ ժամանակագիրների (Մ. Խորենացի, Ագաթանգեղոս, Ղ. Փարպեցի, Կորյուն և այլք) շարադրել է **Վարդան Դևրիկյանը**: Բարձրարվեստ-պոլիգրաֆիական աշխատանքների պատասխանատուն և իրագործողը **«Տիգրան Մեծ»** տպագրատունն է:

300 տարի ի վեր Մխիթարյան հայրերը ոչ միայն հայ մշակույթի պահապաններից ու զարգացնողներից են եղել օտարության մեջ, այլև դրա տարածողն ու սերմնացանը, որով հայ իրականության, համաշխարհի, մտավորական կյանքի նկատմամբ բարենպաստ միջավայր ու հետաքրքրություններ են առաջացրել: Պատկերագրքի առաջաբանում Հ. Գասպարյանը նշում է, որ այսպիսի տպագրություն առաջին անգամ 19-րդ դարավերջին Վենետիկում Մխիթարյանների նախաձեռնությամբ է եղել: «Բազմավէպի» այն ժամանակվա խմբագիր Մխիթարյան միաբան Հայր Հակոբոսը հայ մեծահարուստ Հովհան Հարությունյանի հովանավորներով հայկական բանահյուսության նմուշների և պատմական ուշագրավ դեպքերի համադրությամբ կազմում է մի ժողովածու և նկարազարդման համար դիմում իտալացի նկարիչներին: Մխիթարյան հայրերի կատարած հսկայական աշխատանքը անարդյունք չէր անցել: Իտալացիների հետաքրքրությունները հայոց հանդեպ առիթ էր տվել ստեղծելու կերպարվեստի արժեքավոր գործեր՝ ի դեմս Ֆր. Մաջչոտոյի, Ռիձանտինիի, Պալմա իլ Ջովանեի, Լեոնարդո Գավանյինի և այլոց: Հայր Հակոբոսի նախաձեռնությանը ընդառաջում են մի շարք նկարիչներ՝ Ջ. Զասսո, Ջ. Ջակոբի, Ջ. Ֆուզարո, Ջ. Կանելլա և այլք: Ստեղծվում է նախաքրիստոնեական և հետքրիստոնեական հայոց պատմության երևելի դրվագների պատկերազարդված ալբոմ-գիրք՝ XVIII դարի իտալական նկարչության ավանդույթներով: Պատկերագիրքը հետագայում ունեցավ վերահրատարակություններ: Այդ գրաֆիկական գործերից շատերը Մխիթարյաններն ընդգրկեցին իրենց դպրոցական դասագրքերում: Երևանյան այս հրատարակության մեջ զետեղված են հայոց պատմության հնագույն, քրիստոնեական միջնադարի և Կիլիկիայի հայոց թագավորության շրջանների դրվագային պատկերազարդումներ: Իտալացի վարպետները դրանք ընկալել և ներկայացրել են ժամանակի միջավայրի ինքնահատուկ զգացողությամբ և պատկերացումներով: Ռազմի տեսարաններում ժամանակին բնորոշ հերոսականություն կա, հպարտ ոգու ու անկոտրում կամքի արտահայտություններ: Հետաքրքրական է նաև հայկական առասպելների իտալական նկարչական մեկնաբանությունները (ինչպես Ջ. Ֆուզարոյի «Արտաշես և Սաթենիկ»-ը), արևելյան ինտերիեր և իրադրություններ՝ «Մուշեղ Մամիկոնյանը դավադրաբար սպանվում է խնջույքի ժամանակ», «Պարսից արքայազն Արտաշիրը գահընկեց է անում Հայոց Խոսրով Գ թագավորին» (Ջ. Զասսո) և այլն:

Անցյալի մեր պատմության հերոսական, փառավոր էջերի «վերադարձը» այս պատկերազարդ գրքի միջոցով այսօրվա մեր ծայրահեղ նահանջային վիճակների պայմաններում, դաստիարակչային անհրաժեշտությամբ է կարևորելի, և հատկապես՝ երիտասարդ սերնդի համար:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Երկու հոբելյան կամ մենք 100 տարեկան ենք

Հայաստանի հեռուստառադիոընկերության էստրադային-սիմֆոնիկ նվագախումբը հանրապետության լավագույն նվագախմբերից մեկն է: Այն ստեղծել է կոմպոզիտոր և խմբավար Մարտին Վարդազարյանը՝ 1966-ին: Հետագայում խումբը վերակազմավորվել է՝ հանդես գալով որպես սիմֆո-ջազ նվագախումբ: Ինչպես վկայում են ժամանակակից հայտնի կոմպոզիտորները, նվագախումբն իր գործունեության ընթացքում նրանց համար ծառայել ու դարձել է ներշնչանքի աղբյուր: 1986-ից նվագախումբը ղեկավարում է կոմպոզիտոր և խմբավար Երվանդ Երզնկյանը: Բազմաթիվ երգահաններ և արվեստագետներ նշում են, որ այդ տարիներին սկսվել է նվագախմբի միջազգային գործունեության և ճանաչման նոր շրջանը:

Հոկտեմբերի 25-ին Արամ Խաչատրյանի համերգասրահում տեղի ունեցավ տոնական համերգ՝ նվիրված Հայաստանի հեռուստառադիոընկերության էստրադային-սիմֆոնիկ նվագախմբի ստեղծման 40 և նվագախմբի գեղարվեստական ղեկավար Երվանդ Երզնկյանի ծննդյան 60-ամյակին:

Բազմաթիվ երգահաններ, արվեստագետներ ու երգիչներ եկել էին շնորհավորելու ու միասին տոնելու սիրելի ընկերոջ հոբելյանը:

Ե. Երզնկյանի ու երգիծաբան Արամայիս Սահակյանի ընկերությունն ունի 40 տարվա պատմություն: «Միասին երգեր ենք գրել: Այս ռաբիսի աշխարհում նա բարձրակարգ երգահան է, մեծ ջանքերի գնով այն մութ ու ցուրտ տարիներին կարողացավ պահել նվագախումբը: Մութ տարիներին լույս տվեց, ցուրտ ժամանակ՝ ջերմություն: Ինտելիգենտ, խաղաղավարի ու շատ հաճելի անձնավորություն է», ասաց երգիծաբանը:

«Նա կարող է բռնկվել անարդարությունից, սակայն երբ այդ անարդարությունը հարթվում է, խնդիրները լուծվում՝ Երվանդը դառնում է հանգիստ ու մեղմ անձնավորություն: Նա կարող է վրդովվել, երբ փորձերի ժամանակ ֆալշ նոտա հնչեցնեն, սակայն երբեք չի բարկանա այն անձնավորության վրա, ով փորձերից ուշանում է հարգելի պատճառներով ու մարդկային թերություններով», ավելացնում է կոմպոզիտոր Մարտին Վարդազարյանը:

«Նվագախումբը ծնվել է մեր աչքի առաջ: Այն կոչված էր բարձրաճաշակ երաժշտություն տարածելու: Նվագախմբի հետ է ծավալել նաև իր ստեղծագործական գործունեությունը: Այս տարիների ընթացքում Երվանդը ամեն ինչ անում էր, որպեսզի նվագախումբը գտնվի բարձր մակարդակի վրա», հավելեց ժողովրդական երգիչ Ռուբեն Մաթևոսյանը:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Գոյայի նկարը գողացողը ձերբակալված է

ՀԴԲ գործակալները ձերբակալել են Ֆրանսիսկո Գոյայի «Երեխաները սայլով» նկարի գողության մեջ կասկածվող 49-ամյա Սթիվեն Լի Օլսոնին: Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը նշում է, որ Նյու Ջերսիում իր տանը ձերբակալված Օլսոնը մեղադրվում է թանգարանից մշակութային այս կարևոր ժառանգության հափշտակման մեջ:

18-րդ դարի կտավը անհետացել էր 2006-ի նոյեմբերին, Օհայոյի թանգարանից Նյու Յորքի ցուցահանդես տեղափոխելու ընթացքում: Բեռնատարի վարորդը գիշերել էր մոթելում, նկարը թողնելով առանց հսկողության: Մի քանի օր անց Օլսոնի փաստաբանն իշխանություններին հայտնել էր, որ իր հաճախորդի տան նկուղում արվեստի գործ է հայտնաբերվել:

Նկարը վերադարձվել էր Օհայո: Քննության ընթացքում պարզվել էր, որ Օլսոնը (որը վարորդ է) ինքն է գողացել կտավը: Եթե դատարանը նրան մեղավոր ճանաչի, ապա նա կենթարկվի մինչև 10 տարվա ազատազրկման և 250 հազար դոլար տուգանքի:

Գ. Ք.

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏԻ

Հիմնադրամ «Մարի Հազարյան կրթական ֆոնդի»

Բեյրութում գործող Հայկազյան համալսարանը երախտագիտությամբ հայտարարում է, որ սեպտեմբերի 20-ին Գլենդելում (Կալիֆոռնիա) իր մահկանացուն կնքած հայտնի բարերար Մարի Հազարյանի անունը հավերժացնելու նպատակով ստեղծվել է նրա անունը կրող կրթական մի հիմնադրամ, որը շարունակելու է իր ավելի քան վաթսունամյա գործունեությունը՝ օգնելու հայ և օտար կարիքավոր կամ թերզարգացած երեխաների և որբերին:

«Փարոսը» Վանաձորում

«Փարոս» հիմնադրամի հովանավորությամբ հոկտեմբերի 16-ին Վանաձորի գեղարվեստի թանգարանում տեղի է ունեցել «Փարոս» կամերային երգչախմբի համերգը, «Աշնանային երգեր» ընդհանուր խորագրի ներքո, տեղեկացնում է այդ առթիվ խմբագրությանը հասցեագրված հաղորդագրությունը: Ընդգրկված են եղել Կոմիտասի, Կարա Մուրզայի և Ալթունյանի ստեղծագործությունները:

«Հաճելի առիթ էր այդ երկու կազմակերպությունները ի մի բերելու,- նշել է «Փարոս» հիմնադրամի նախագահ Ռոջեր Սթրոչը:- Գեղեցիկ համերգ էր»:

«Փարոսը» հիմնադրվել է 2006-ին Բարքլիում (Կալիֆոռնիա)՝ օժանդակելու Հայաստանի ոչ կառավարական կազմակերպություններին:

Հ. Օ.

Մինչ նոր հանդիպում՝ կրկին հայրենիքում

«Ազգն» իր ընթերցողներին մանրամասն տեղեկացրել է օրերս Երևանում կայացած Թեքեյան մշակութային միության հիմնադրման 60-ամյակին նվիրված միջոցառումներին: Այդ առիթով հայրենիք ժամանած թեքեյանցիները բացի այն, որ այցելեցին հանրապետության տարածում սփռված պատմամշակութային օջախներ, եղան Արցախում ու նաև Արևմտյան Հայաստանում: «Ազգը» հանդիպեց Կանադայի Տորոնտո քաղաքի ԹՄՄ անդամներ տեր և տիկին **Հարություն և Շաքե Ամբակումյանների** հետ ու հրաժեշտից առաջ փորձեց տեղեկանալ նրանց ստացած տպավորությունների մասին: Ինչ տվեց համաժողովը և ինչպե՞ս անցավ Արևմտյան Հայաստան ուղևորությունը: «Ուրախ ենք, որ մեր հայրենիքում գումարվեց 60-ամյակի համաժողովը ու այն անցավ համերաշխության մթնոլորտում: Շատ կարևոր էր, որ բոլորս տեղեկացանք տարբեր երկրներում գործող թեքեյանական կառույցների գործունեությանը մանրամասն և ընդհանուր որոշումներ ընդունելու՝ առաջարկներն ուրախությամբ ընդունվեց: Գալով Երևան, 10 տարի անց, նկատեցինք, որ շատ տարբերություն կա, քաղաքը դարձել է անճանաչելի: Ամեն քայլափոխի նոր շինություններ, շինարարություններ ու թանկարժեք մեքենաներ... Իսկ Արցախը պարզապես հիացրեց մեզ: Շատ տպավորված ենք: Անջնջելի օրեր անցկացրեցինք այդ չքնաղ հայկական լեռնաշխարհում: Արևմտյան Հայաստան այցը հենց սկզբից մեզ՝ ամուսիններիս հրապուրեց, ուստի մենք որոշեցինք բաց չթողնել այդ հնարավորությունը: Մենք եղանք Կարսում, Արդահանում, Էրզրումում և Վանում: Այդ չորս անմոռանալի օրերը, որի ընթացքում աչք չենք փակել, ամեն րոպեն անց էինք կացնում շրջապատը մանրակրկիտ դիտելով: Հայաստանից մենք Վրաստանով անցանք Թուրքիայի սահմանը, իսկ մինչ այդ եղանք Ջավախքի հայկական եկեղեցում, հանդիպեցինք հայկական համայնքի հետ, մարդիկ շատ ջերմորեն մեզ դիմավորեցին, հյուրասիրեցին և իրենց բարեմաղթանքներով ճանապարհեցին Արևմտյան Հայաստան: Երբ մեզ տարան Վան ու այնուհետև Աղթամար, դժվար է պատմել մեր հուզմունքը, երբ վերանորոգված եկեղեցու գմբեթին խաչը չտեսանք, հայկական որևէ գրառում չկար ու դա մեզ շատ տխրեցրեց... Մեր այցելած վայրերում, որտեղ էլ որ կար հայկական եկեղեցի, անկախ նրանից վերանորոգված, թե կիսավեր, թեքեյանցիներս առաջին բանը, որ արեցինք «Հայր մեր» շարականն էր, որից հետո ամեն մեկն իր աղոթքը հղեց առ Աստված ու խնդրեց Բարձրյալից օր առաջ տեսնել հայկական տարածքներն ու հոգևոր արժեքները ձերբազատված օտար ու չար ձեռքերից: Ով գեթ մեկ անգամ եղել է իր պապերի ծննդավայրում, երբեք չի մոռանա իր ով լինելը ու մշտապես կառչած կմնա իր արմատներին, անաղարտ կպահի մայրենի լեզուն, ազգային մշակույթն ու արժեքները»:

Թեքեյանցիները հուզված ու տպավորված վերադարձան Երևան ու այդպես էլ չկարողացան ստանալ իրենց հուզող հարցի պատասխանը, թե ինչու Թուրքիայի սահմանը հատելու համար կանադացիներից վիզայի համար գանձել են 60 ԱՄՆ դոլար, իսկ ամերիկացիներից՝ 20: Գուցե պատճառն այն է, որ Կանադայի խորհրդարանը ճանաչե՞լ է Հայոց ցեղասպանությունը: Սակայն անգամ նման քաղաքականությունը չի կարող հետ պահել կանադացիներին Արևմտյան Հայաստան այցից, նշում էին Ամբակումյան ամուսինները: Տիկին Շաքեն պատմեց, որ Աղթամար այցի օրը համընկել էր թուրքերի Ռամադան տոնի հետ և այդ օրը շատ թուրքեր «Պիկնիկի էին եկել ու երբ ես անգլերենով նրանց պատմեցի, որ այս եկեղեցին հայկական է, չնայած որ թուրքերը արգելել են եկեղեցու գլխին խաչի տեղադրումը ու թանգարան են անվանում, իմ զրուցակից երիտասարդ թուրք զույգը պնդում էր, որ այդ հարցը երկու երկրների պատմաբանների լուծելիք հարցն է: Ես ստիպված էի բացատրել, որ դարեր առաջ եկեղեցին եղել է հայկական ու այն կմնա ընդմիշտ, անկախ նրանից խաչ կա դրված, թե ոչ...»:

Ահա այսպիսի տպավորություններով թեքեյանցիների վերջին խումբը հրաժեշտ տվեց մայր հայրենիքին: Մինչ նոր հանդիպում՝ կրկին հայրենիքում:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

Հայ բռնցքամարտիկներից մեկը լքել է հավաքականը

Բռնցքամարտի աշխարհի առաջնության երրորդ օրը Հայաստանից ոինգ դուրս եկան Դերենիկ Գիժլարյանն ու Հրաչյա Ջավախյանը: Մինչ արդյունքների տեղեկացնելը, նշենք մեկ տհաճ միջադեպի մասին: Ըստ ռուսական լրատվամիջոցների, առաջնության մասնակից բռնցքամարտիկներից երեքն ինքնակամ լքել են իրենց թիմերը եւ նրանց գտնվելու վայրն առայժմ անհայտ է: Նրանցից մեկը Հայաստանի հավաքականից է, 2-ն ուզբեկստանցի բռնցքամարտիկներ են: Ամերիկյան իշխանություններն առայժմ չեն հայտնում այդ բռնցքամարտիկների ազգանունները: Չիկագոյի ոստիկանության պաշտոնական ներկայացուցիչ Ջոն Միրաբելին հայտարարել է, որ նման դեպքերում հետաքննություն է կատարվում:

Իսկ այժմ մրցումների մասին: Հրաչյա Ջավախյանը մինչեւ 60 կգ քաշային կարգում 17-14 հաշվով պարտության մատնեց լատվիացի Այվարս Ռոմանովսկիսին: Առաջին ռաունդում հաշիվը հավասար էր (3-3): Երկրորդ ռաունդը շահեց լատվիացին (4-2), իսկ հաջորդ ռաունդներում առավելության հասավ հայ բռնցքամարտիկը (5-3, 7-4):

Իսկ ահա Դերենիկ Գիժլարյանը (51 կգ) դուրս մնաց հետագա պայքարից: Նա պարտվեց Անգլիան ներկայացնող Հալիդ Սայիդին: Առաջին երկու ռաունդներից հետո հաշիվը հավասար էր (8-8): Իսկ ահա հաջորդ ռաունդներում մրցակիցը զգալի առավելության հասավ (7-2, 7-0) եւ մենամարտը շահեց 22-10 հաշվով:

Ռուսաստանի հավաքականում հանդես եկող Դավիթ Հայրապետյանը (48 կգ) իր առաջին մենամարտում բացահայտ առավելության հասավ մոնղոլ բռնցքամարտիկ Ցերդամբա Պուրեվդորժայի նկատմամբ (34-7): Իր հաջորդ մենամարտը նա կանցկացնի 2005-ի աշխարհի առաջնության արծաթե մրցանակակիր, հունգարացի Պալ Բեդակի հետ:

Հունաստանը կհյուրընկալի ուժեղագույն շախմատիստներին

Հունաստանի Հերակլիոն քաղաքում հոկտեմբերի 28-ից նոյեմբերի 6-ը կանցկացվի շախմատի Եվրոպայի տղամարդկանց եւ կանանց թիմային առաջնությունը: Տղամարդկանց մրցաշարում Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսը կվիճարկեն 40 թիմեր, կանանց մրցապայքարին կմասնակցի 29 թիմ:

Շախմատի Հայաստանի ֆեդերացիան հաստատել է մեր հավաքականների կազմերը: Տղամարդկանց հավաքականը գլխավորելու պատիվը տրվել է հայ շախմատիստների մեջ ամենաբարձր անհատական գործակից ունեցող Լեւոն Արոնյանին (2750): Երկրորդ խաղատախտակին կխաղա Վլադիմիր Հակոբյանը (2713): Թիմի կազմում են նաեւ Գաբրիել Սարգսյանը (2673), Սմբատ Լպուտյանը (2633) եւ Կարեն Ասրյանը (2623):

Հայաստանի կանանց հավաքականը կգլխավորի գրոսմայստեր Էլինա Դանիելյանը (2458): Երկրորդ խաղատախտակի վրա կխաղա Լիլիթ Մկրտչյանը (2402): Հաջորդ խաղատախտակների վրա հանդես կգան Նելլի Աղինյանը (2261) եւ Սիրանուշ Անդրեասյանը (2234): Պահեստային խաղացողը Լիանա Աղաբեկյանն է (2190):

Ինչ խոսք, չեմպիոնի կոչման համար անհավասար մրցակցություն կընթանա: Այդ պայքարում Հայաստանի հավաքականի գլխավոր հակառակորդները կլինեն Ռուսաստանի, Ուկրաինայի, Անգլիայի, Վրաստանի, Իսրայելի, Հոլանդիայի հավաքականները: Իհարկե, բացառված չէ, որ մյուս թիմերից ոմանք եւս համարձակորեն մարտահրավեր նետեն շախմատային ուժեղագույն երկրներին:

ՌԴ հավաքականի կազմում ընդգրկված են գրոսմայստերներ Ալեքսանդր Մորոզեւիչը (2755), Պյոտր Սվիդլերը (2732), Եվգենի Ալեքսեեւը (2716), Ալեքսանդր Գրիշչուկը (2715) եւ Դմիտրի Յակովենկոն (2710): Ուկրաինայի հավաքականը կգլխավորի առաջնության մասնակից 200 շախմատիստներից ամենաբարձր վարկանիշ ունեցող Վասիլի Իվանչուկը (2787): Նրա խաղընկերները կլինեն գրոսմայստեր Սերգեյ Կարյակինը (2694), Անդրեյ Վոլոկիտինը (2678), Եվգենի Միրոշնիչենկոն (2651), Ալեքսանդր Մոիսեենկոն (2646): Անգլիայի հավաքականում մրցավեճի կբռնվեն Մայքլ Ադամսը (2729), Գավայն Ջոնսը (2567), Մարկ Հեբդենը (2542), Ստյուարտ Կոնքուեստը (2540) եւ Նիկոլաս Պերտը (2539): Վրաստանի հավաքականի առաջատարը Բայադուր Ջոբավան է (2644): Հավաքականի կազմում է վրացահայ Դավիթ Հարությունյանը (2574): Տարբեր թիմերի կազմերում առաջնությանը կմասնակցեն 2700-ից բարձր անհատական վարկանիշ ունեցող 14 շախմատիստներ:

Կանանց մրցավեճում չեմպիոնի կոչման հիմնական հավակնորդներն են Ռուսաստանի, Վրաստանի, Գերմանիայի շախմատիստուհիները: ՌԴ հավաքականը գլխավորում է գրոսմայստեր Ալեքսանդրա Կոստենյուկը (2515): Նրա թիմակիցներն են Տատյանա (2492) եւ Նադեժդա (2469) Կոսինցեւա քույրերը, Եկատերինա Կովալեւսկայան (2448) եւ Եկատերինա Կորբուտը (2443): Վրաստանի հավաքականի առաջատարն աշխարհի նախկին չեմպիոնուհի Մայա Չիբուրդանիձեն է (2500): Մյուս խաղատախտակներին կխաղան Լեյլա Ջավախիշվիլին (2474), Նինո Խուրցիձեն (2450), Նանա Ձագնիձեն (2416) եւ Մայա Լոմինեյշվիլին (2409):

Գերմանիայի հավաքականում հանդես կգան Էլիզաբեթ Պյոտցը (2452), Կետինո Կախիանին (2404), Մարթա Միխնան (2375), Մելանի Օհմը (2274) եւ Մանուելա Մադերը (2203):

Առաջնության մասնակից շախմատիստուհիներից ամենաբարձր անհատական վարկանիշն ունի ռուսաստանցի Ալեքսանդրա Կոստենյուկը (2515): 2500 եւ ավելի վարկանիշ ունի նաեւ Մայա Չիբուրդանիձեն (2500): Էլինա Դանիելյանն իր վարկանիշով (2458) 13-րդն է:

Մեկնարկել է պատանեկան բասկետբոլի ստուգատեսը

Արաբկիրի թիվ 1 մարզադպրոցում մեկնարկել է բասկետբոլի Հայաստանի պատանեկան առաջնությունը 1993-94-ին ծնված տղաների եւ աղջիկների միջեւ: Երկու մրցաշարերին էլ մասնակցում են 8-ական թիմեր: Ուրախալի է, որ առաջնությունում ներկայացված են հանրապետության տարբեր մարզերի թիմերը: Արարատը, Էջմիածինը, Գյումրին, Արթիկն ու Մասիսը թիմեր են ներկայացրել թե տղաների, թե աղջիկների մրցաշարում: Մյուս երեք թիմերը ներկայացնում են Երեւանի Աջափնյակ, Շենգավիթ եւ Արաբկիր համայնքները:

Բասկետբոլի Հայաստանի ֆեդերացիան մեծ կարեւորություն է տալիս պատանեկան առաջնությունների անցկացմանը, քանի որ դա հնարավորություն է տալիս կազմավորել հանրապետության պատանեկան հավաքականները: Բացի այդ, պատանի բասկետբոլիստները ազգային հավաքականի մոտակա հերթափոխն են:

Իսկ այս օրերին ֆեդերացիայի նախագահ Հրաչյա Ռոստոմյանը եւ գործադիր տնօրեն Վահագն Հարությունյանը գտնվում են Ստեփանակերտում, որտեղ հանդիպումներ են ունենում տեղի մարզական ղեկավարության հետ, քննարկում են Արցախում մարզաձեւի զարգացման ծրագրերը: Միջազգային ֆեդերացիայից որպես օգնություն ստացած գնդակներից 100-ը կհատկացվի Արցախի մարզադպրոցներին: Նշենք, որ Արցախի «Ղարաբաղ Տելեկոմ» թիմը մասնակցում է բասկետբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնությանը:

Աբրահամի հերթական մրցակիցն Էլկոկն է

IBF-ի վարկածով պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտի աշխարհի չեմպիոն Արթուր Աբրահամն իր տիտղոսի հերթական պաշտպանությունը կիրականացնի դեկտեմբերի 8-ին: Այդ օրը նրա մրցակիցը կլինի 33-ամյա բրիտանացի բռնցքամարտիկ Ուեյն Էլկոկը: Մենամարտը կկայանա շվեյցարական Բազել քաղաքում:

Էլկոկը IBF-ի վարկանիշային ցուցակում զբաղեցնում է 12-րդ տեղը: Նա պրոֆեսիոնալ ռինգում 20 մենամարտ է անցկացրել, որից 18-ում հաղթել է (8-ը՝ նոկաուտով), 2-ում պարտվել (1-ը՝ նոկաուտով):

Հայ պատանիների մեծ հաջողությունը

Ֆուտբոլի Հայաստանի մինչեւ 19 տարեկանների պատանեկան հավաքականը հաջող մրցելույթներ ունեցավ Լիտվայում կայացած Եվրոպայի պատանեկան առաջնության ընտրական մրցաշարում նվաճելով հաջորդ փուլի ուղեգիր: Խմբային մրցաշարի ավարտական խաղում մեր ֆուտբոլիստները 10 հոգով կարողացան դիմագրավել լեհերի գրոհներին եւ դարպասը պահել անառիկ: Այդ խաղում լեհերին միայն հաղթանակ էր անհրաժեշտ հաջորդ փուլ դուրս գալու համար: Խաղն ավարտվեց ոչ-ոքի (0-0), ինչը ուղեգիր պարգեւեց Արմեն Գյուլբուդաղյանցի սաներին: Երկրորդ ուղեգիրը նվաճեց Լիտվայի հավաքականը, որը 4-0 հաշվով հաղթեց Սան Մարինոյի ֆուտբոլիստներին:

Հիշեցնենք, որ մեր-հավաքականն առաջին խաղում ոչ-ոքի (2-2) էր խաղացել լիտվացիների հետ, ապա հաղթել էր Սան Մարինոյի հավաքականին (1-0): Նշենք, որ մրցաշարային աղյուսակում հավասար միավորների դեպքում տեղերը բաշխելիս հաշվի են առել Լիտվայի, Հայաստանի եւ Լեհաստանի հավաքականների միջեւ անցկացված հանդիպումների արդյունքները: Քանի որ բոլոր խաղերում էլ գրանցվել է ոչ-ոքի արդյունք, ուստի հաշվի են առնվել խփած եւ բաց թողած գնդակների տարբերությունը: Այս ցուցանիշով լիտվացիները գերազանցեցին մրցակիցներին (3-3): Երկրորդ տեղը բաժին հասավ հայերին (2-2), իսկ լեհերի մոտ ցուցանիշը 1-1 էր:

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Լիտվա	3	1	2	0	7-3	5
2. Հայաստան	3	1	2	0	3-2	5
3. Լեհաստան	3	1	2	0	6-1	5
4. Սան Մարինո	3	0	0	3	0-10	0

Վահանյանը երկրորդ հաղթանակը տոնեց

Բարսելոնում ավարտին է մոտենում շախմատի մրցաշարը: Նախավերջին տուրում բոլոր պարտիաներում էլ հաղթեցին սպիտակ խաղաքարերով խաղացող շախմատիստները: Իր 2-րդ անընդմեջ հաղթանակը տոնեց Ռաֆայել Վահանյանը՝ պարտության մատնելով Մարկ Նարցիսոյին: Հայ շախմատիստը վաստակեց 3,5 միավոր եւ տեղափոխվեց 7-րդ հորիզոնական: Ավարտական տուրում Վահանյանը կմրցի Խորդի Ֆլուվիայի հետ, որը 1,5 միավորով եզրափակում է աղյուսակը:

Հաջողության հասավ նաեւ մրցաշարի առաջատար Նակամուրան՝ հաղթելով Իլյեսկասին: Ճապոնացի շախմատիստը վաստակել է 6 միավոր: Նրան հետապնդող Դոմինգեսը (5,5 միավոր) հաղթեց Օմսին, իսկ 5 միավորով 3-րդ տեղը զբաղեցնող Դասիմովը պարտության մատնեց Ֆլուվիային: 4-րդ տեղում Ալեքսանդր Բելյավսկին է (4,5 միավոր), որն առավելության հասավ Կրասենկովի նկատմամբ: Ավարտական տուրում Նակամուրան սեւերով կխաղա Նարցիսոյի հետ: Դոմինգեսն ու Դասիմովն էլ սեւ խաղաքարերով մրցելու են համապատասխանաբար Իլյեսկասի ու Կրասենկովի հետ: Հենց այդ պարտիաներն էլ կորոշեն հաղթողին:

«Բանանցը» գլխավորեց աղյուսակը

Ֆուտբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնությունը մոտենում է վերջնագծին: Առաջնության ավարտին մնացել է ընդամենը երկու տուր, սակայն, ի տարբերություն նախորդ տարիների, չեմպիոնի կոչման եւ մրցանակային տեղերի համար մղվող պայքարում դեռեւս պարզություն չկա:

Առաջնության 26-րդ տուրն էլ ավելի խճճեց իրավիճակն աղյուսակի վերին հորիզոնականներում: Ուշադրության կենտրոնում առաջին հերթին «Բանանցի» եւ «Արարատի» մրցավեճն էր: Արարատցիները երկու միավորով գերազանցում էին «Բանանցին» եւ հաղթանակի դեպքում կամրապնդեին առաջատարի իրենց դիրքերը: Իսկ ահա «Բանանցը» հաջողության դեպքում կշրջանցեր «Արարատին»:

Վճռորոշ նշանակություն ունեցող հանդիպումն ավելի հաջող անցկացրեց «Բանանցը», որը, շնորհիվ Սամվել Մելքոնյանի խփած երկու գոլերի, վստահ հաղթանակ տոնեց 2-0 հաշվով ու ստանձնեց առաջատարի դերը: Այդ խաղում «Արարատին» այդպես էլ չհաջողվեց լրջորեն սպառնալ մրցակցի դարպասին: Զգալ տվեց Նշան Էրզրումյանի բացակայությունը: Իսկ ահա «Բանանցի» հարձակումներն ավելի սուր ու նպատակային էին: Դրանցից մեկի ժամանակ էլ ձախ եզրից փոխանցում ստանալով, Սամվել Մելքոնյանը տուգանային հրապարակի կենտրոնում խաբս տվեց պաշտպան Էմիլիոյին եւ բացեց հաշիվը:

Ընդմիջումից հետո կրկին ավելի վտանգավոր էին «Բանանցի» գրոհները: Դրանցից մեկի ժամանակ էլ կրկին աչքի ընկավ Սամվել Մելքոնյանը, որի անհատական անցումն աջ թեւով ավարտվեց գոլով: Խաղավերջում դաշտի տերերը կարող էին նաեւ 3-րդ գոլը խփել, սակայն Զենեքյանի հարվածը հետ մղեց դարպասապահ Նիկոլայ Սարգսյանը:

Երկրի չեմպիոն «Փյունիկը» Կապանում ոչ-ոքի (0-0) խաղաց «Գանձասարի» հետ եւ երկու չափազանց կարեւոր միավոր կորցրեց: Նույնը կարելի է ասել «Միկայի» մասին, որը սեփական հարկի տակ չկարողացավ հաղթել վերջին շրջանում մեծ վերելքով հանդես եկող «Ուլիսին»: Այստեղ էլ դարպասները մնացին անառիկ:

Հերթական պարտությունը կրեց «Կիլիկիան»՝ 14-րդ անընդմեջ խաղում դաշտից հեռանալով զիջիկոր: «Շիրակը» հաղթեց 3-1 հաշվով: Շիրակցիներից գոլերի հեղինակներ դարձան Արա Մկրտչյանը, Գառնիկ Սարգսյանը եւ Վարդան Բիչախչյանը, իսկ «Կիլիկիայից» ավելացված ժամանակում աչքի ընկավ Հարություն Հովհաննիսյանը:

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Բանանց	25	15	4	6	48-22	49
2. Փյունիկ	24	15	3	6	51-19	48
3. Արարատ	25	15	3	7	45-34	48
4. Միկա	24	11	8	5	38-22	41
5. Գանձասար	26	10	6	10	32-28	36
6. Շիրակ	26	8	7	11	25-36	31
7. Ուլիս	26	7	5	14	18-44	26
8. Կիլիկիա	26	1	2	23	10-62	5

Ռմբարկուները

Մարկոս	«Արարատ»	21
Արմեն Բալաբեկյան	«Բանանց»	12
Գեւորգ Ղազարյան	«Բանանց»	11

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Ծանուցում

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԾՁԲ-07/39» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ դատական դեպարտամենտի կարիքների համար շինվերանորոգման աշխատանքների տեխնիկական հսկողության ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ը 24723006158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, 115 սենյակ հեռ.՝ 28-93-25, Վ. Հովհաննիսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 9.30-ը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-07/47» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ մարզական կոչումների եւ մարզական կարգերի կրծքանշանների պատվիրման ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 700 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» «Բեջ-գալ» ՍՊԸ 24723006158 Հ/Հ եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25 , Վ. Հովհաննիսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 11.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/296» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ հյուսիսային վարչական տարածքի քաղաքացիական ու քրեական դատարանների ժամանակավոր շենքային համալիրների շինվերանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 3500 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գ. Մարտիրոսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/297» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ հարավային վարչական տարածքի քաղաքացիական ու քրեական դատարանների ժամանակավոր շենքային համալիրների շինվերանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 3500 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գ. Մարտիրոսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10.30-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/298 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ դատական դեպարտամենտի կարիքների համար ՀՀ վճռաբեկ դատարանի վարչական շենքի արտաքին եւ ներքին ձեւավորման, տարածքի բարեկարգման շինարարական աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 4900 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Հ. Ավետիսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 12:00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/299» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Տավուշի մարզի գյուղական հանրակրթական դպրոցների կաթսայատների գազաֆիկացման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 9200 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գ. Մարտիրոսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 15.30-ն:

ՄԵՐ ՀԻՆ ԸՆԿԵՐԸ
ԵՐԿՐԻ ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԱՀ

ՀՅ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՍԻՐԵԼԻ ԸՆԿԵՐՆԵՐ ԵՎ ՀԱՐԳԵԼԻ ՀԱՄԱԿԻՐՆԵՐ

Հ. Յ. Դաշնակցությունը պատրաստվում է նախագահական ընտրություններին:

Դաշնակցությունը ընտրում է նախագահի իր թեկնածուին:

Այդ ընտրությունը նաեւ Ձերն է:

Ձեր խոսքը եւս կարեւոր է նոյեմբերին կայանալիք ժողովում մեր երկու թեկնածուների՝ Վահան Հովհաննիսյանի եւ Արմեն Ռուստամյանի միջեւ ընտրություն կատարելու հարցում:

Նրանք չեն պայքարում իրար դեմ: Նրանց առաջադրել ենք հանուն մեր երկրի: Նրանք հին ընկերներ են: Մեր հին ընկերը՝ երկրի նոր նախագահ:

ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ ԵՆՔ Հ.Յ. ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ՀԵՏ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ

երկուշաբթի հոկտեմբերի 29-ին «Մոսկվա» կինոթատրոնում, ժամը 19:00-ին

երեքշաբթի հոկտեմբերի 30-ին «Կանազ»ի մշակույթի տանը, ժամը 19:00-ին

Չորեքշաբթի հոկտեմբերի 31-ին «Հայբուսակ» համալսարանում, ժամը 19:00-ին

Գ

Фонд Бориса Ельцина,
"Институт Евразийских Исследований" и
"Кавказский Институт Демократии"
объявляют о начале конкурса "Русская премия" 2007 года

"Русская премия" ежегодно присуждается авторам литературных произведений на русском языке, проживающим в странах СНГ (кроме России) и Прибалтики.

В 2007 г. на конкурс принимаются:

В номинации "крупная проза" - повести и романы (объемом 7 и более авторских листов);

В номинации "малая проза" - повести и сборники рассказов (объемом от 2 до 7 авторских листов);

В номинации "поэзия" - поэтические сборники (объемом от 2 до 4 авторских листов).

К конкурсной работе должны прилагаться краткая биография автора и контактная информация: почтовый индекс, адрес, электронный адрес (при наличии такового), контактный телефон, факс.

Победитель в каждой номинации получает премию в размере $3 000 и право заключить с учредителями договор на издание своих произведений.

К рассмотрению принимаются тексты, изданные или опубликованные в бумажных или электронных средствах массовых коммуникаций в течение 2006-2007 гг., а также рукописи.

Срок подачи произведений на конкурс - с 17 сентября до 17 декабря 2007 года.

Оргкомитет в Москве: +7 (495) 699-92-33, 699-22-13, +7 (915) 367-57-17, info@russpremia.ru

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԱՇՁԲ-07/53» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարության կարիքների համար «Վանաձորի Ս. Թեւոսյանի անվան պետական պոլիտեխնիկական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի կաթսայատան գազաֆիկացման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1800 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-95-27, հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Անտոնյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10.00-ն:

«Էկոնոմիկա եւ իրավունք» կենտրոն

«ՆՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ ԵՎ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՍԽԱԼՆԵՐԸ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ»

Ամենամսյա սեմինարներ

«Էկոնոմիկա եւ իրավունք» կենտրոն՝ Մ. Բաղրամյան 24դ, 54-24-81, 54-74-81

www.azg.am
www.azgdaily.com
www.azgdaily.eu

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 26.10.2007, գինը՝ 100 դրամ, տպագրվում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: